

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, szombat, augusztus 20-án.

229. szám.

Szent István mindnyájunké.

(p-pp.) Az országban, ahol a nemzet génusza a tapintatosság békőiba van verve; az ezeréves hazában, melynek állani exisztenciája számára minduntalan jogi formulákat kell feltalálni; Magyarországon, ahol Rákóczy Ferencnek még nincs szobra, de Pálffy Jánosnak már legközelebb lesz: a mérséklet és okosság klasszikus hónapán óvatosan kell megválasztani a nemzeti szimbólumokat. Szent István ünnepe mintegy magától kínálkozik ilyen szimbólumnak; nemzetünknek sorsa, hogy leginkább azt szabad ünnepelnünk, ami régi és homályba vesző, nemzetünknek bölcs kötelessége, hogy leginkább ama zászlókat üdvözljük, amelyeknek aranyozása egészen fakó, nem ríkt, nem nagyon üt el a hivatalos színektől sem. Ilyen szempontból a mai szent nap egészen kifogástalan is; a királyság megalapítójának ünnepe ez, a királyé, aki országával szerencsére még nem volt külső közjogi kötelekben, aki a nemzetiségi politikában is nagylelkűen gondolkodhatott, aki békességben élt Rómával is, miként mutatja szentté avatása is. Szent István napja tehát, Apponyi szavával élve, az „egész vonalon“ ünnepelhető. Szerencséjére a magyar nemzetnek, mert különben, sajnos, ez az egyetlenegy történelmi emléknepünk sem lenne.

Jó ennélfogva e napot minden módunkban levő morális eszközzel kihasználunk. Jó, ha a magyar tömjénnel,

zászlókkal és ünnepi szókkal áldozik a nagy király emlékének, ha bús éneket énekel a tündöklő csillagról, melyet visszakíván, gyászos öltözetben ő előtte sirván. Zengjük is zsolozsmáinkat, csendítsük is meg harsonáinkat, olvadjunk ez egyetlen „engedélyezett“ ünnepen egygyé.

S valóban mindnyájunknak szól ez az intés és valóban ugyebár mindnyájan meg is értjük?! Bizonyosan. Így gondoljuk legalább, de úgy látszik Magyarországon még nem szabad ilyen optimisztikusan gondolkodni a nemzet egységéről, a faji összeolvadásról, a század végének egyetlen eszményéről, mely túlélte századeleji társát, a szent szövetséget. Ne legyünk, mondjuk, ilyen optimisták.

Ime ugyanis már ma, a nagy nap előestéjén, mikor órákhozhat szólnak a harangok, e nagyobb orátorok minden Chrysostomosoknál és püspököknél; már ma, a forró augusztusi estén, mikor megszállja a legegyszerűbb szívet is ez általános ünnep drága hangulata; mikor erőről, békességről, közös nemzeti akaratról és jövődőről álmodunk a szürkületben: — jó keletről vagy nyugatról, vagy isten tudja melyik világtájról egy fekete felhő, sivitó, kellemetlen széllel. Sivit keservesen. Megszólaltak ugyanis a klerikális szelek, elhozták fekete felhőiket, jökor, már egy egész nappal előbb hirdetvén, hogy ők a maguk számára foglalták le Szent István napját. A maguk számára s a római egyház számára.

Hirdetik, hogy a többi magyarnak vajmi kevés köze van hozzá.

Egy püspöki pásztorlevél indította meg e vihart, egy püspöké, aki Szent István napja alkalmából sok mindenről ír, többek közt egy katolikus egyetemről is, amelynek alapításához évi kétszáz forinttal szándékozik hozzájárulni, hogy az egész még jósokáig tartson. E felvidéki püspök nevét jól ismerik Magyarországon; „tudós“-nak szoktuk nevezni őt, mert ennek a jelzőnek nálunk a világhír nem előfeltétele. Műérzékéről is ismeretes ő és ismeretes volt mindig, hogy nemzeti hitvallása tündöklő az objektivitástól. De a Murray C. F. Grenville politikai rajzaiból emlékszünk még arra a francia főpapra, aki az uralkodó bonapartista-párt auspicziuma alatt lesz püspökké, érsekké, majd végül bibornokká is s ekkor — csudák csudája — egyszerre csak mindig makacs köhögése támad, ha az oltár előtt imádkoznia kell neki a törvényes bonapartista-kormányért: a bibornoksággal vége az oportunizmusnak. Ugy látszik, nálunk már előbb vége van, nálunk már a kassai püspökségnél kezdődik a köhécseles.

Ez okos és önelégülten köhécseles püspök pásztorlevele tehát alkalmat ad a klerikális sajtónak arra, hogy Szent István királyt kizárólag felekezeti célokra lefoglalja. A napot, amely egyetlen nemzeti ünnepünk, a legendás királyt, aki egyetlen megengedett szimbóluma a magyar államiságnak, a klerikális ujságok nehézkes

Adalékok

a kor történetéhez.

Nagy lelkesedéssel ünnepelték meg országszerte királyunk születésnapját. Nincs Magyarországnak oly városa, nincs oly legkisebb falva, honnan buzgó ima ne szállt volna az éghez fölséges urunk életéért és boldogságáért. Szerette jóságos királyát a magyar nép mindig; de a szeretet oly önkéntes és impozáns megnyilatkozása, amilyenek augusztus 18-án voltunk tanúi, ritka még a magyar történet évkönyveiben is.

E nagy lelkesedésnek forrása a hála és a bizalom, melylyel a magyar nép azon király iránt viseltetik, aki vele egy szív egy lélek mindenkor, és aki legutóbb az ischli koronatanácsban újra fényesen bizonyította, hogy a magyar alkotmányának nincs lelkesebb tisztelője és védője mint az, ki Szent István koronáját fölként fején hordozza.

A magyar király bölcsesége és igazság-szeretete fölötté áll a viszontagságoknak, melyeket az idő folyása hozhat. Ez a magyar nép jogainak és érdekének legerősebb védőpaizsa.

Visszaküldte tehát királyunk a miniszte-

reket Ischlből. Gróf Thunt hazaküldte Bécsbe, Báro Bánffy Budapestre, megegyezhetetlen egyezésüket pedig visszairányította a tervek titokzatos konyhájába, hol azokat forralták. Majdhogy azt nem mondta nekik, hogy egyék meg, ha főzték.

És azóta Ausztria és Magyarország összes ujságai magyarazzák, értelmezik és vitatják az ischli eseményeket anélkül, hogy jelentőségük iránt megegyezhetnének. Nap-nap után mulik a találgatással; de a valót eddig még senki sem fedezte föl. Mi történt ott? Ezt mindenki kérdezi. A „Fremdenblatt“ hegyiről-tövire elbeszéli; a „Nemzet“ hegyiről-tövire elhallgatja. És mind a kettő meg van elégedve. Ki lát világosan a homályban? Ugy látszik, hogy a miniszterek csak egy dologban egyeztek meg, abban, hogy nem egyeztek meg. És ebből folyólag csak egy dolog bizonyos, a bizonytalanság.

Nekünk, kik csak a hagyományos „korlátolt alattvalói észszel“ rendelkezünk, ez is elég.

×

Vannak azonban, akiknek eszük határt nem ismer, akik mindent tudnak, vagy mindent tudni akarnak. Ezek nem elégelek be az ujságok egymást czáfólo hírszteléseivel, hanem a

maguk emberségéből értik meg a dolgot, még pedig teljesen.

Ilyenek például a Nemzeti Színház művészei, akik most mindennap a Pannonia-kávéházban ülnek és nagy buzgalommal beszélnek meg az új intendáns, gróf Keglevics István, és a már majdnem elkopott miniszterelnök, Bánffy Dezső báró művészeti és politikai terveit.

Az asztalnál ül Zilahy is, a him naiva. És minthogy neki az a szerepköre, hogy a dolgokat ne értse meg, mint lelkiismeretes művész most sem ért semmit. Hiába magyarazzák neki a németek és a magyarok álláspontját külön-külön: ő mindig mosolyog; mutogatja pompás, fehér fogait; és utoljára azt mondja, hogy: nem értem.

— A magyarok az önállóságot akarják.

— Igen.

— A németek meg provizóriumot akarnak, hogy ráérjenek a makranczos parlamentet megszelídíteni.

— Igen.

— A király pedig azt mondja, hogy ő, há már ujítani muszáj, olyan újat akar, mely á regit meg nem bontja és mégis segít a dolgoz.

— Igen.

— Hát érted-e most már?

— Nem.

mondataikban könnyedén lefoglalják az egyik törvényesen bevett vallásnak. Késztelen, hogy ilyen igényekkel más felekezet nem szokott föllépni és kétségtelen, hogy itt sincs egy egész felekezet akciójáról szó, mert hiszen mi katolikusok egyszersmind hazafiak is vagyunk és Szent István ünnepét szívesen megosztjuk minden honfitársunkkal. A klerikális sajtó, amely korántsem képviseli a katolikus közvéleményt, hanem csak a püspököket meg a kántorokat, a maga csekélyszámu megbízói nevében reklamálja Szent Istvánt. Teszi ezt feltűnően, sivító zivatar gyanánt az ünnep előestéjén. S mit feleljen erre a hazafi, akit a harangzugás áhitatra, összetartásra, békére, nemzeti egységre int?!... A hazafi bizonyára nem fokozza az ünnepontást, a hazafi nem üt lármát, csak apró levélsuhogást okoz: eldobja a mérges, szellemtelen lapot. Azután szól emelkedett szókat:

— Szent Istvánt ne tessék kisajátítani, Szent István mindnyájunké.

Megengedik ugyebár a tisztelt kollegák, hogy legyen ma ünnepe a lutheránusnak is, meg a zsidónak, kalvinistának?!...

POLITIKAI HIREK.

A politikai helyzet. Teljes szélcsend állott be az utóbbi időben olyannyira felkavart politikai láthatáron. Politikusok és olyanok, akik azzá akarnak lenni, beletörődtek a megmászhatatlanba és türelmetlenül bár, de mégis csak megvárják augusztus 24-ét, amelyen a két kormányelnök még egyszer találkozik egymással. És ámbár ma még senki sem sejteti, hogy a jövő heti közös miniszteri tanácskozásokban a magyar kormány álláspontja fog-e helyt állani, a politikai jósok máris azzal fenyegetőznek, hogy a mostani szélcsendet a jövő hónap elején viharok fogják felváltani. A képviselőház tudvalevőleg szeptember ötödikén kezdi meg ismét tanácskozásait. Ez az ülés szerdára esvén, a függetlenségi párt organuma azt következteti ebből, hogy már ebben az ülésben több

oldalról is fognak interpellációt intézni a kormányhoz a kiegyezés kérdésében. Ugyanebben az ülésben akarják a tanácskozásokat ismét megnyitó királyi kézirat kapcsán szóba hozni azt a sérelmet, melyet a legutolsó ülésen Berzeviczy Albert ejtett a képviselőház prerogatíváin, amikor Polónyi Gézáttól megvonta a szót. Ezenkívül interpelláció tárgyává tessék a tegnapi császári kéziratokat is, amelyek miniszteri ellenjegyzés nélkül a „Budapesti Közlöny”-ben megjelentek. Ezeket a híreszteléseken kívül nem igen találkoztunk újabb pozitívumokkal. Érdekes csupán az osztrák sajtó magatartása. Az eddigi többséghez tartozó pártok közlönyle, első sorban Ebenhochnak „Linzer Volksblatt”-ja figyelmezteti gróf Thunt, hogy az obstrukció elől ne hátráljon meg, mert a legkisebb engedékenység azokat vinné az ellentáborba, akikre ma biztosan számíthat.

A krakói „Czas” pedig mai vezércikkében báró Bánffy Dezső előterjesztéséről ír és azt mondja, hogy azok nagyon előzékenyek voltak. A „Czas” határozottan ellene van a Reichsrath egybehívásának, avégből, hogy a kvótaküldöttséget megválassza, mert ez az osztrák kormány kapitulációját jelentené. Különben is előreláthatólag botrányok akadályoznák meg ezt a választást, aminek következtében a kvóta meghatározását a koronának kell átengedni.

Ezekből a személyenyekből is látszik, hogy az osztrák kormány nem is gondolhat arra, hogy a Reichsrath akcióképességét ismét helyreállíthassa.

A jubileumi emlékérmek. Az a három legfelsőbb kézirat, melyet tegnap az osztrák és a magyar hivatalos lap egyidőben közölt, a magyar sajtóban nem talált a legkedvezőbb fogadtatásra. Komoly aggodalmak ébredtek, hogy a kéziratok miniszteri ellenjegyzés nélkül és csak egy általánosságban az állam polgáraihoz szólva jelent meg. Sokan így képzelték, hogy az egész dolog csak a Budapesti Közlöny szerkesztőjének tévedése, mert máskor is megesett, hogy a magyar hivatalos lap publikált kéziratokat, amelyeket mind a két hivatalos újságnak megküldöttek, de csak az osztráknak voltak szánva. Csak ez a hit tartóztatta a sajtót a tegnap közölt legfelsőbb kéziratok formájának keményebb megítélésétől. Ma azonban a felhivatalos „Nemzet” vezércikkben foglalkozik az inkriminált kéziratok-

kal s a sérelmesnek talált formát a következő okokodással próbálja igazolni:

Az egész intézkedés külső formájából is láthatni, hogy itt sem osztrák, sem magyar állami ténnyről nincs szó. Ez tisztán atyai és mondhatni, hogy ő felsége nagylelkű udvariassági ténye csupán, ki ahelyett, hogy ezen ötven esztendőn keresztül hű dolgozó társainak egyenkint „emlékül” arcképét küldendő meg fotográfián, hát arany és bronz emlék-érmeket veretett és ezt adja hű szolgálóinak, akik azt elfogadják, mert ilyen udvariassági ténnyt senkire oktroyálni nem lehet. Az intézkedést pedig az uralkodó ház, tehát a császári és királyi udvar miniszterére bízta, mert ebben az ügyben más miniszter nem járhat el. Ez is mutatja, hogy itt ezen emlékérmek körül nem állami aktusról van szó, mivel gróf Goluchowski közös külügyminiszter és a császári és királyi ház minisztere sem Ausztria, sem Magyarország területén államilag nem intézkedhetik, rendeleteket, parancsokat nem osztogathat, mert itt nálunk Magyarországon csak azok a királyi intézkedések bírnak jogi hatállyal, amelyeket valamely magyar miniszter ellenjegyez, aláír. Az udvari hivatalok csak hivatalos értesítéseket, tudósításokat közölnek a magyar hivatalos lapban, mely erre a célra az udvari értesítések felvételére is szolgál, de ezek az udvari közlemények sem jogilag, sem gyakorlatilag nem bírnak a királyi és kormányrendeletek hatállyal, mely épen ezen hivatalos publikációval veszi kezdetét. Ezek az udvari értesítések nem is olyan természetűek, mint a kormányrendeletek. Hisz a főhercegek születéséről, betegségéről a hivatalos lap élén kiadott orvosi jelentéseket, vagy a főudvarmester jelentését az udvari ünnepélyek sorrendjéről, térvázlatairól senki sem fogja állami aktusnak tekinteni, még ha ebben a magyar hivatalos lapban tétetett is közzé, mivel külön udvari hivatalos lap sem nálunk, sem Ausztriában nincs. De meg ezen emlékérmek adományozása sem állami aktus. Ez nem olyan állami kitüntetés, mely a királyt megillető kegyelmi joggyakorlathoz tartozik és amelyhez, miként minden királyi jog gyakorlathoz, miniszteri előterjesztés és ellenjegyzés kellene. Ez az emlékérmek nem rendjel. Ez egy igen becses királyi emléktárgy melynek elnyeréséhez csak bizonyos hosszúságú katonai és állami tisztviselői szolgálati idő kell, de semmi más különös érdem.

Erre aztán a legvilágosabb eszű Vizvári türelmetlenül rácsap az asztalra:

— Hát ide hallgass, bagoly! Báró Bánffy Dezső és gróf Thun Ferencz elment Ischlbe előadásra a királyhoz. Előadásra. Tudod-e, hogy mi az, előadás?

— Tudom. Hogyne tudnám! — mondja a sértett önértzet némi színezetével a kitűnő „naturbursch”.

— No hát. Akkor Bánffy Dezső azt mondta, adjuk elő azt, hogy „Váljunk el!” Thun Ferencz pedig így szól: Adjuk elő a „Makranczos hölgyet”. A király pedig erre azt felelte mind a kettőnek: Ez mind régi komédia. Ez nekem nem kell. Én komoly dolgot akarok. Ha az urak meg akarják foltozni az alkotmányt, akkor találjanak ki olyan „Foltot, amely tisztít”. Érted-e most már?

Erre Zilahy azt mondta: Érttem... Volt rá bátorsága.

+

De nem is való a színházhoz az olyan ember, kinek nincs bátorsága. A színház emberei mindig személyükkel fizetnek a küzdőtéren, sikereikért ép úgy, mint kudarczaikért. Rettentő egy ellenféllel állnak szemben, a közönséggel, e százezü sárkánnyal, melyet még meg sem lehet támadni és melynek már látása is veszedelem. Erős ember legyen az, aki vele szembe száll.

Ép ezért tette nagyon helyesen a belügyminiszter, hogy Keglevich István gróftal állította az ország színházainak élére. A szakavatott és erélyes gróf talán mégis csak rendbe hozza a műintézetek kuszált dolgait.

Igaz ugyan, hogy a programmszerű nyilatkozatokban, melyeket legutóbb a sajtó emberei előtt tett, némi nagyon is körültekintő szenteséget, hogy ne mondjuk, valami lehangoltságot véltünk észre venni, mely a jövő terveire nézve talán szükséges, de azért nagyon elűt a gróf ur eddig tanúsított magatartásától.

Gróf Keglevich urnak a közel napokra szóló tervét a következőkben véljük összefoglalhatni: Lassan, óvatosan előre; mert — nincs pénz.

Nincs pénz. Ez nagy szó a színháznál. Nincs pénz: ez a keserű kényszerűség szava színházi dolgokban.

Mert a színház vezetéséhez pénz kell, sok pénz. Sőt kimondjuk egyenesen véleményünket, hogy a sok pénz a színház sikerének első biztosítéka.

És lám, abban, hogy a nagy munkának a kellő dotáció nélkül neki mer menni, szintén csak Keglevich gróf ur nagy bátorsága nyilatkozik meg. Ő így is megpróbálkozik a rémséges föladattal. Munkával akarja pótolni az anyagi megkívántatok hiányát.

Hát ez nagyon szép dolog, — ha sikerül. De fog-e sikerülni?

Lehet, mert nálunk minden lehetséges, még a jó is. Valószínűsége azonban nem nagy. Pénz nélkül pénzt csinálni a mai világban nagyon nehéz. Ha ily vállalkozásról hallunk, mindig a köleves története jut eszünkbe.

Ismerik-e a köleves történetét? Nem? Hát elmondjuk.

A köleves története.

Déli Franciaország egyik félre eső falvának végén volt egy szerényke parasztház. Kissé távolabb állt a falu többi házeitól. Ugy egy puskalövésnyire.

Nagyon rásütött a Provence égető napja. A kis tanya szinte furdott a lobogó hőségben.

Kapuja előtt vonult a távolba a fehér országút. És ezen az izzó országúton állt egy vándorlegény, akinek rövid árnyéka sötét lilaszin foltot vetett a porzó macadámra.

A legény átnézett a házikó udvarára, hol a paraszttasszony sürgött-forgott napi munkájában. Végre, mintha bátorságot merített volna a látottakból, letért az ország útjáról és ájtott a parasztház udvarára.

Megbillentette fején a mosás-forma kalapot és összéb hurta mellén a fakó blouze-ot.

— Bien le bon jour! — köszönt illedelmesen, — nincs itthon a gazda?

Ez érem emléktárgy jellegét az is mutatja, hogy a viselésre jogosultnak halálával nem kell azt visszaszolgáltatni, mint a rendjeleket, hanem az tovább drága családi ereklye gyanánt őrzetik. folyton emlékeztetvén a legnagyobb magyar királyok egyikére.

KÜLFÖLD.

A braunschweigi trón. Münchenből táviratozzák nekünk mai kelettel: Az „Allgemeine Zeitung” szerint a vezetőkörök nézeteivel nem egyezik meg a gazdaszövetkezet lapjának állásfoglalása a mellett, hogy a cumberlandi hercegnek legidősebb fia, aki október 28-án lesz nagykorú, braunschweigi herceggé legyen. A braunschweigi trón betöltése még függőben marad és a cumberlandi herceg fiának kevés kilátása van arra, hogy ezt a trónt elnyerje.

Egy megsértett és megkövetett követség. Egy párisi távirat hírül adja Bangkokból, Siam fővárosából, hogy egy kínai ember üldözése közben tíz rendőr behatolt a francia követség épületébe. A francia követ elfogatta a rendőröket és a siami kormányznál óvást emelt. A kormány azonnal sajnálkozását fejezte ki az eset fölött. A bangkoki kormányzó és a rendőrfőnök elmentek a francia követséghez és személyesen megkövették.

Bismarck emlékiratai. Stuttgartból azt táviratozzák, hogy Köhler kereskedelmi tanácsos, a Lotta-féle könyvkiadó-cég tulajdonosa, Bismarck örökösével megegyezett, hogy mikor és miképen adja ki a vaskancellár emlékiratait. Egyelőre kétszáz ezer példányt szándékozik nyomtatni különböző nyelveken. A hír még megerősítésre szorul. Köhler különben egyik intumusának azt mondta, hogy a memoire-ok megjelenéséről még nem nyilatkozhatik.

Szerbiából. Belgrádi tudósítónk táviratozzák, hogy a szerb haladópart vezérei elhatározták, hogy a pártot újraszervezik és a párt törekvéseinek hatékonyabb propagálása érdekében egy oroszbarát politikát folytató napilapot indítanak. A lap címe „Nacsela” lesz.

— Nincs, — felelt az asszony, csipőjére téve barna kezét és figyelmesen nézve az érdekes arcú, csinos fiút. — Aztán mi járatban volna maga nálunk?

— Nagyon éhes vagyok; nem ettem még ételt, amióta szolgálatomat elbágytam; szeretnék egy kis kölevest főzni magamnak, ha megengedné.

— Kölevest? — Kérdé az asszony csodálkozva.

— Azt.

Csönd lett, mely alatt a két beszélő fűrészkézzel tekintett egymásra.

Végre megszólalt az asszony:

— Aztán miből főzné azt a kölevest?

— Hát, kőből.

Ismét szünet.

— Tessék! — mondá az asszony némi kíváncsisággal — Itt a kő.

És a sövény aljában levő nagy körakásra mutatott.

A legény odament a körakáshoz és kiválasztott belőle egy szép, nagy kovadarabot; azt megmosta a kútnál tisztára; aztán alaposan megvizsgálta köröskörül, és markában foltgatta, mintha súlyát puhatolná.

— Adna-e, asszonyom, egy bográcsot, egy főzőkanalat, meg egy kis tüzelőfát?

— Hogyne adnék. Tessék!

Erre a legény nagy óvatossággal tüzet rakott; megtöltötte a bográcsot vízzel; bele-

TÁVIRATOK.

Koszoruk mellőzése kéretik.

Lemberg, augusztus 19. A varsói hivatalos lap a csárnak egy ukázat teszi közzé, melyben utasítja a hatóságokat, hogy ne engedjék meg koszoruknak elküldését a II. Sándor ezár szobrának leleplezése alkalmából és ne engedjék meg, hogy ilyen koszoruk a szobor talapzatára helyeztessenek.

Az elfojtott olasz forradalom.

Róma, augusztus 19. A hivatalos lap ma este rendeletet fog közzélni, amely Arrezzo és Sisne tartományokban megszünteti az ostromállapotot.

Spanyolország és Amerika.

Páris, augusztus 19. A „Temps” madridi jelentése szerint minden jel arra mutat, hogy Spanyolország és az Egyesült-Államok között huzamos ideig fognak tartani a béketárgyalások. Az ellenzéki csoportok a cortez összehívását sürgetik. Hir szerint nincs kizárva, hogy Sagasta, bár időszerületlennek tartja a cortez összeülését, szeptember közepére mégis össze fogja hívni. Az említett lap jelenti továbbá, hogy a spanyol kormány hivatkozni akar a békejegyzőkönyvnek augusztus 12-én délután történt aláírására, avégből, hogy az Egyesült-Államok ismerjék el, hogy Manila utólagos kapitulációja semmiféle kedvezőtlen következményekkel nem járhat Spanyolországra nézve.

Esterházy.

Páris, augusztus 19. Zurlinden tábornok, Páris katonai kormányzója, kinevezte a katonai vizsgálotánácsot, amely előtt Esterházynak meg kell majd jelennie. A vizsgálotánács elnökevé Florentin tábornokot, a kilencedik hadosztály parancsnokát nevezte ki. Még nincs megállapítva az a nap, amelyen a vizsgálotánács össze fog ülni. Zurlinden tábornok egy heti időt fog a tanács tagjainak az iratok áttanulmányozására adni.

HIRES.

A korona tövise.

... Messze innét, a festői Hollandia fővárosának egyik díszes palotájában, szorongó szívvel, aggódó arccal jár föl-alá egy tüneményes szépségű fiatal leány.

Szorongó szívvel és aggódó arccal jár teremről-teremre. Valami bekergeti mindig belső terembe, de aztán újból vonzza az utcái rész felé.

Vajjon mi lehet az, ami ilyen kegyetlen játékot űz egy érintetlen és tiszta leányi lélekkel? Mi az, ami máskor vidám szívét így szorongatja és hájos, csupa mosoly-arczára az aggodás sötét vonásait rajzolja? Talán a tenger öntött ki? Tűzvész pusztít? Éhínség tizedeli a népet? Járványos betegségek kísértének?

Nem. Országos veszedelemnek egyike sem volna elég nagy s miattuk nem komorulna el a fiatal leány derűs szive-lelke. Az, ami ezt a változást okozta, mindezeknél rosszabb és veszedelmesebb: a szociálisták garázdálkodnak.

A szociálisták garázdálkodnak és veszett ordítással töltik el a várost. Letépi a közeledő koronázási ünnepélyre fölaggatott lobogókat és díszítéseket, elárasztják az utakat, hogy megakasszák a forgalmat, terrorizálják az egész várost, hogy rémületbe ejtsenek egy ártatlan leányt, aki királynőjüknék született.

És Vilma, az égiszepségű Vilma, halálos aggodalomban tölti napjait. Az ablaktáblához nyomja szende, hájos fejét, úgy néz le a vadul zajongó sokaságra. De nem nézheti sokáig. A félelem bekergeti a legbelsőbb termekbe, ahová egy hang sem jut be az utcáról. Százszor is megkísérelte, hogy csak azért is erős lesz és nem fut meg a lármájuk elől. Hiába. Megriadt lelke nem bírta el az utcái látványt, menekülnie kellett. Aztán meg azt is gondolta: lármázatok csak, de én nem hallgatom lármátokat, itt maradok, ahová nem hallatsz be egy hangot sem. Hiába. A pokoli zaj, mely még akkor is fülbe zúgott, ha nem hallotta ellenállhatatlanul vonzotta az utcái ablakhoz...

— Mondd, anyám, miért lármáznak az emberek odalenn?

— Haragszanak rád.

tette a nagy kődarabot és kezdte azt szótlan komolysággal forralni.

Mikor a víz forrott, megint megszólalt.

— Nem volna egy félre dobott darab száraz kenyérbaja; meg egy ujnyi avas szalonája, ami hasznavehetetlen, ami már senkinek sem kell.

Az asszony bement a házba és kiharozta a kérteket.

— Most már csak egy kis sót kérnék, mert nem szeretem a sótalant. Meg egy csipetnyi borsot.

Az asszony hozott sót és borsot.

A legény pedig csak főzte-főzte a követ, és le-lemeregette a fölverődő habot.

Mikor aztán késznek ítélte a levest, levette a tűzről; leült a földre és nagy meglepéssel kezdte főztét megenni. Megette egészen. Aztán kivette a követ a bográcsból, vizsgálodta a sövény mellé; megtörölte száját, megköszönte a jó vendéglátást, és ravasz mosolylyal egyet hunyorítva az asszonyra, visszament az országútra és azon tovább az aláhajló láthatár felé.

Az asszony sokáig nézett utána. — —

Ime a kölevest története. Egyszerű, nem is nagyon érdekes történet, melyből azonban mindenki megtanulhatja azt, hogy még akkor is kell egy bogrács, egy főzőkanál, egy kis tüzelőfa, egy darabka szalonna. egy karéj ke-

nyér, egy csipet só és paprika, ha az ember csak kölevest főz is, ami pedig már igazán szerény egy étel a világon.

Meggondolta-e ezt Keglevich gróf ur, mikor a kölevest főzésére vállalkozott? —

Nem vitatkozunk; csak gondolkozunk.

#

Nem vitatkozunk afölött sem, hogy a képviselőház csodált elnöke, Szilágyi Dezső ő exczellenziája mért érzett hirtelen oly ellenállhatatlan vágyat arra, hogy egykori szeretett minisztertársát, gróf Csáky Albint az ő székes-orozági kastélyában meglátogassa? Nem vitatkozunk, csak gondolkozunk rajta. Gondolkozunk pedig, mert nem mindennapi jelenség az, hogy Szilágyi Dezső, a nagy egyedülöncz valakit kastélyában meglátogat. Viszont pedig az sem mindennapi dolog, hogy gróf Csáky Albin valakit magához „néhány napra” meghív. Nem hinnék, hogy van a magyar politikában ember, ki azzal dicsekedhetnék, hogy e tisztesség érte.

Aztán pedig még afölött is okoskodhatnának a szenvedélyes okoskodók, hogy miért nem érez Szilágyi Dezső oly nagy epedést lelkében Hieronymi után, ki szintén szeretett minisztertársa volt; és miért nem hívta meg Csáky Albin magához Wekerlét, aki viszont neki nem volt kevésbé kollégája és társa a dicsőségben?

— Én rá? Oh, Szűz anyám! Hát mit vettem én nekik? Én soha senkit meg nem bántottam.

— Nem lesz koronázás! Nem mulattok! Éljenek a szociálisták! hallatszák föl az utcáról, a távolabb eső vidék morajából kiválva.

— Hallod anyám, hogy mit kiáltanak? Istenem, istenem, ne hagyd el!

— Éljen a szocializmus! ordítja valaki az ablak alatt.

— Mit kiáltanak, anyám? Mik azok a szociálisták? Hová valók?

Az anya-királynő arcán keserű mosoly húzódik át.

— Azok, leányom, mindenhova valók és mégis sehonnaiak.

Ez az ellentmondó válasz egy pillanatra elfeledtetti az aggó leánynyal a helyzetet és kíváncsian kérdezi:

— És mit akarnak?

— Mindent elpusztítani és helyette semmit sem csinálni.

— Hiszen akkor azok . . . rettenetes emberek!

— Rossz emberek, gyermekem, igen rosszak.

— És én velem . . . mi szándékuk? kérdi félösen a leány.

— Semmi, édesem, semmi. Csak meg akarnak rámiteni, hogy elrontás a kedvedet; ünnepet akarnak zavarni, rendetlenséget csinálni, mert gyakorlatos, rosszelkű emberek. Zavargásnál és rendetlenségénél egyebet nem csinálhatnak, mert csak nekik van.

— És vannak köztük hollandok is, kárdi a leány, akiben kezd fölébradni a királynő.

— Mindenféle nemzetbeli gyűlevész, holland is van köztük bizonyára.

— És ezeknek lesznek királynője!

Végigfutott testén a hideg és fázóan húzta össze nyakán a csipkegallérját . . .

Éjszaka van. A kis királynő nyugtalanul hánykolódik ágyán. Álom nem jön a szeméire.

A város elpihent már, mélyszéles csönd borult a királyi palotára. Hanem annak a nyugtalanul hánykolódó leánynak most is fülebe zúg a nappal lármája, az éjszaka rejtelmes képeivel még borzalmasabbra fokozva.

Féltogatott képzelete ezer és ezer rettentő

Szóval, a kíváncsi emberek sok mindenfélét kérdezhetnek és firkésközhetnek e látogatás alkalmából. Például azt is, hogy mért esik e látogatás épen arra az időre, amikor Bánffy százezer vércseppet izzad Bécsben és Ischlben és utoljára már Budapesten is? Mert hiába, nagy igazság van a régi, döcögős gyermekversben:

Mikor a kacsák párosan rejtöznek,
Mindig valamely titkot főznek.

Részünkről ugyan szívesen elhiszük, hogy Szilágyi és Csáky nem főz semmi titkot. Sem most, sem máskor. Soha. Sokkal nyitabb lelkületű emberek ők, semhogy titkos terveket főzögetnének. S ha főznek is valamit, akkor hát mit főznek? Legfőlebb egy kis, szerény kölevést, mely nekik keveset használ, másnak keveset árt.

Legyen hát kölevés.

De hogy a szolgálaton kívül lévő politikai vándorok emez igénytelen levesébe ez egyszer ne fölt volna bele valamely száraz karéj abból a régi kenyérből, melyet valamikor együtt ettek; hogy a hajdani közös győzelmeik immár avas szalonájából hozzá nem aprítottak néhány darabkát ahhoz a köhöz, melyet együtt főznek — majdnem azt irtam, hogy együtt főznek — azzal ámitsék Horatius halhatatlan ismerősét, az Ahelesz zsidót. Az talán elhiszi. Én nem. *Credat iudeus Apella. Non ego.*

Keszler József.

képet verázsol szeméi elé. Régi olvasmányok véres jeleneteit látja életre kelni s a hőse, a szenvedő mártír mindenikén csak ő. Behunyja szemét és vánkosába temeti arcát, de a rémképek nem hagyják el, mintha a vánkosra, vagy a szemhéjára volna rá rögzítve . . .

. . . Lángbaborult a város . . . Az utcákon kétségbeesett külsejű alakok rohannak vadul ordítva és pusztítva mindent, ami utjukba esik. Nőket és gyermekeket ölnek és aggastyánokat; senki sem tud megmenekülni tőlük . . . Már orte tartanak . . .

— Törjünk be a királyi palotába! Pokolra velük! ordítják és megrecscesen a kapu, a folyosókon örült futkosás . . .

. . . Az álmatlan leány nagyot sikolt rémületében.

— Oh, Szűz Anyám, segíts meg!

. . . . Hajnalodik, s a láрма megkezdődik újból.

Bágyadtan, csaknem betegesen kel föl ágyából a meggyötört királynő és vergődő lelkének senki sem tudja visszaadni nyugalalmát.

A vad esőcselék tombol és ordít az utcákon.

. . . Messze innét, a festői Hollandia fővárosának egy díszes palotájában, szorongó szívvel, aggó arcuzal jár föl-alá egy tüneményes szép-szerű fiatal leány . . . S.

Lapunk mai száma 24 oldal.

Az Országos Hírlap legközelebbi száma a kettős ünnep következtében hétfőn délelőtti jelenik meg.

— A király születésnapja. A „Budapesti Közlöny” a következő sorokkal emlékezik meg a király születésnapjáról:

Ő felsége a király születésének 68-ik évforduló napján, augusztus hó 18-án, a nemzet kegyelmes hódolata, szilárd hűsége és egyre növekedő szeretete országszerte ünnepi díszszel és mély bensőséggel nyilvánult.

A hálásan hű lakosságnak nem csupán alkalmi, hanem mindennapi buzgó imádsága, hogy Isten kegyelme áldja meg minden áldásával a rendületlen igazságszeretettel uralkodó koronás királyt, ki országai javának, üdvének él; tartsa meg teljes erőben éveknél hosszú során át; változtassa örömeire népatyai gondjait, aggodalmait; jutalmazza bölcsességét és jóságát. E mindennapi imádság nyer kifejezést a születés és névnap ünnepén, minden templomok és szívek fenkölt áhitattal telnek meg.

Az ünnepségek felsorolása után, melyeket a születésnap alkalmával országszerte megtartottak, így végzi be cikkét:

És ez ünnepélyes hangok minden jó szívben ujjolag szárnyat adtak az imának, hogy Isten kegyelme árásson áldást dicsőséggel uralkodó királyunkra, ki a magyar nemzetnek bölcs és jóságos atyja s törvényeinknek és alkotmányos jogainknak legfőbb védelmezője!

— Személyi hír. Szalay Imre miniszteri tanácsos, a nemzeti muzeum igazgatója, ma három hétre elutazott a fővárosból Szabadságidejét családijával együtt külföldön tölti.

— Szent István napja. A holnapi ünnepre már igen sok vidéki érkezett a fővárosba. A hajóval jött idegenektől eltekintve, a pályaudvarokon tegnap 19.388 ember érkezett Budapestre. Közülök a nyugati pályaudvaron 8007-en, a keletin 10.184-en, a déli vasút pályaházán pedig 1197-en jöttek.

Az egyházi ünnep holnap reggel hét órákor kezdődik a budai királyi palotai Szent Zsigmond-kápolnában. Innen a Szent Jobbot ünnepi körmenetben viszik a Pálotán-téren, Szent György-téren, Szent György-utczán, továbbá a Disz-téren és Tárnok-utczán keresztül a budavári koronázó Mátyás-templomba. Az utak mentén katonaság és rendőrség áll sorfalat. A menetben zászlók alatt vesznek részt a különféle testületek tagjai és az iskolák növendékei. A menetet dr. Nemes Antal budavári plébános rendezi. A Mátyás-templomban mise alatt közszemlére teszik a Szent Jobbot. Az istentisztelet, mely reggel nyolczkor kezdődik,

Vaszary Kolos biboros hercegprímás pontifikál. Az ünnepi beszédet Franciscus Norbert tankertületi főigazgató, benzés-rendi áldozó pap mondja. Mise után a Szent Jobbot körmenetben viszik vissza a Szent Zsigmond-kápolnába. Déli 12 órákor toronyzene lesz a Mátyás-templom tornyának magas erkélyén.

A nemzeti muzeum 20-án és 21-én az özszes tárait 9—1-ig nyitva tartja. A közönség e napokon a néprajzi osztályt is, amely ideiglenesen a Csillag-utca 15. szám alatt van elhelyezve, díjtalanul tekintheti meg.

— A királyné Nauheimban. Nauheimból táviratozzák lapunknak, hogy ott üdülő királynénk e hónap 27-én használja utoljára a nauheimi gyógyfürdőt. A felséges asszony e hónap 29-en elutazik Nauheimból. Ma a királyné meglátogatására Nauheimba érkezett a hesszeni nagyhercegi pár, akit a pályaudvaron a hatóságok fogadtak. A nagyhercegi pár kocsin ment a Kracht-féle villába ő felsége Erzsébet császárné és királyné látogatására. Ő felsége a legszívesebben fogadta vendégeit. Husz percznyi tartózkodás után a nagyhercegi pár Keresztély schleswig-holsteini herceg nejének látogatására a közel fekvő Goswrin-villába ment. A nagyhercegi pár délután Butzbachba utazott.

— A szepesi püspök vendégei. Szmrecsányi Pál szepesi püspök schavnikai nyaraló kastélyában magas vendég tartózkodik mostanában, Samassa József egri érsek, aki minden nyáron meg szokta látogatni a főpapot, e hónap 15-én titkárja, Szmrecsányi Lajos (a püspök öccse), kíséretében hosszabb tartózkodásra Schavnikra érkezett. A püspök négyes fogata a poprádi vasut-állomáson várta a vendégeket. A püspök maga nem mehelett vendégei fogadására, amennyiben ugyanakkor Münnich Aurél országgyűlési képviselő és ennek bátyja, Münnich Kálmán, voltak nála ebédre hivatalosak. Samassa külön háztartást vezet és így magával hozta szakácsát is, aki a homeopatikus gyógymód szabályainak megfelelően készíti urának az ételket. A magas főpapot mindig együtt látni a szepesi püspökkel a kastély mellett húzódó nagy parkban, ahol élénk beszélgetésbe vuznak merülve. Schavnikról kirándulnak gyakrabban a plesszói hegyen épült püspöklakba, amit Szmrecsányi csak nemrég építtetett. A vendég valószínűleg szeptember elején hagyja el a schavnikai kastélyt, amennyiben akkor már a püspök a királyfogadtatás egyes ünnepélyeinél lesz elfoglalva és szeptember 11-én reggel kilenc órákor ő felsége személyes jelenlétében mond csendes misét a löcsei plébánia templomban.

— A király a hadgyakorlatokon. Ő felsége a délmagyarországi hadgyakorlatokra szeptember 1-én Buziásra és szeptember 10-én, a felsőmagyarországiakra Lőcsére érkezik. A hadgyakorlatokon a hatodik, hetedik és a tizenkettedik hadtestek csapatai fognak résztvenni. A délmagyarországi hadgyakorlatok a Temes folyó és a Lugoshely, Magyar-Szákos, Végvár, Liebling és ujlaki vonal között levő területen, a felsőmagyarországiak pedig az egyrészt a Branyiszko és a Felső-Hernád, másrészt a Béla-lőcsei vonal közt elterülő területen lesznek. Mivel fel lehet tenni, hogy ezekre a hadgyakorlatokra a nézőknek nagy tömegei fognak összegyűlni, a hadtestparancsnokságok azt az utasítást kapták, hogy gondoskodjanak arról, hogy a csapatokat és a törzseket a közönség tömeges csoportosulása ne zavarja és hogy különösen az ellenfél és a saját tartalékok közt eső tér szabadon maradjon. Magától értetődik, hogy ő felségének tartózkodó helyétől, akinek legfelsőbb fővezérlete alatt lesznek a gyakorlatok, a közönséget távol kell tartani. A hadtestparancsnokoknak meg van engedve, hogy a közönség egyes tagjait a hadgyakorlatok terére behócsássák, csakhogy ezt az engedélyt csupán csak a saját hadtestük működése terére adhatják meg. A politikai hatóságokat erről a rendelkezésekről a közönség tájékoztatása végett már értesítették.

— A montenegrói trónörökös Bécsben. Cetin-jéből jelentik, hogy Daniló trónörökös ma Bécsbe utazott.

— Egy csodabogar. Egy megbízhatatlansá-gáról színté nevezetességre szert tett könyvromos ma a következő már nem is élénk fantáziára valló, de határozottan együgyű hírrel ajándékozta meg a lapokat:

— Wiassics Gyula — a magyar földhitel-intézet igazgatója. Illetékes helyről arról értesítik a „Magyar Értésítő“-t, hogy a magyar földhitel-intézetnél Arany László halálával megüresedett igazgatói állást Wiassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterrel kívánják betölteni.

Ilyen vad kacsát még oly melegben sem volna szabad felereszteni, amilyen most van! Vagy talán éppen a nagy meleg hatása alatt született e hír?

— A király jótékonyága. Lemberghől táviratozzák, hogy ő felsége négyezer forintot adományozott magánpénztárából a skalati tűzkárosultaknak.

— Izléstelen francziák. Mainzban öt fiatal francia, aki ott lakik, a Gossenheim-szobor előtt elénekelt a Marseillaisot. Azután a szobrot leköpték. A rendőrség elfogta őket és a náluk lévő fényképeszeti készülékeket elkobozta.

— Nagy katonai parádé. A löcsei 87-es gyalogezred, mint leveleznők írja, most vonul Sáros-megyébe, hogy Kriván és Berzevicze községek között az eperjesi 67-es gyalogezreddel összemérje erejét. Ő felsége születésnapja éppen Szepesváralján érte őket, amikor is fényesen sikerült katonai parádét rendeztek a pásziczai hegyen. Korán reggel a katonai zenekar bejárta az egész várost. Nyolcz órakor felvonult az egész ezred, nagyszámu közönség kíséretében, a pásziczai hegyre. Itt a nézőközönség számára sátorok voltak felállítva. Az egyik sátorban összegyűltek Liptay Ferencz czimzetes püspök, Zimmermann, Popovich, Horváth, Hillay, Kostialik szepesi kanonokok, dr. Engelmayr József országgyűlési képviselő, dr. Wieland Aladár és Holévia Sándor szolgabírák, dr. Szilvany Andor polgármester és még többen. A másik sátor a helyi közönség számára volt fentartva. A két sátor közötti kápolnában, mely erre az alkalomra gyöngyörűen fel volt díszítve, Popovich Ferencz kanonok táborig misét mondott, miközben a katonazenekar egyházi dalokat játszott és a katonaság háromszor sortűzet adott. A táborig mise után következett a defilrozás, mely Wawra Emánuel ezredparancsnoknak tisztelettel. Deiben féleg órakor a tisztiker a városi szálló nagytermében fényes dinert adott, melyre a város főbbjei voltak hivatalosak. Az ebédre Wawra ezredes az egész tisztiker nevében Pataky János mindszenti parasztot, az arany érdemkerekaszt tulajdonosát is meghívta. A nevezett ugyanis mint szakaszvezető részt vett a magentai ütközetben, mikor a veszedelemben forgott lobogót életének kockáztatásával megmentette. Az öreg paraszt az ebéd alatt az ezredes mellett ült. Délután öt órakor ugyancsak a pásziczai hegyen Szmrecsányi Pál püspök és a szepesi káptalan jóvoltából a legénységet megvendégelték. A katonák különféle játékokat mutattak be az összegyűlt nagyszámu közönségnek. Este fényolcz órakor végre pompás tűzijátékot is rendeztek a szepesi várban.

— Lajos napja. Kossuth Lajos névnapját, 24-én, a függetlenségi és 48-as polgárok köre megünnepli. Társasvacsorát rendez a nap-utczai Dianakertben és szíveset lát ott mindenkit.

— Az okkupáció jubileuma. A 32-ik gyalogezred ama katonái, akik a boszniai hadjáratban résztvettek, elesett bajtársaik lelki üdvéért e héten a helyőrségi templomban misét mondatnak. Vasárnap a Szép Juhászéhoz czimzett vendéglőben folytatják a jubileumot. Kilencz órakor találkoznak a Zugligetben, ahol lesz diasztékérés, népmulatság, délben pedig lakoma, melyre az összes volt bajtársak hivatalosak. Ott lesz a ravicznai hősi, Mihalicics őrnagy is. Pablowcsky miniszteri számtanácsos alkalmi beszédet mond. Az ünnepség alatt a 32-ik gyalogezred zenekara játszik. Délután külön-külön társasjátékkal töltik el az időt.

— A királyi szobrok. A miniszterelnökkel örömmel és megelégedéssel tudatta ma a főváros, hogy a király bőkezűségéből emelendő szobrok részére a szükséges területeket örök időkre átengedte s egyuttal kijelentette, hogy a szoborműveket a felállításuk után gondozásába veszi. A szobrok a következők lesznek: Szt. Gellért, Bocskay István, Bethlen Gábor, Zrinyi Miklós, gróf Pálffy János, Tinódy Sebestyén s Béla király névtelen jegyzője. Értesíti a miniszterelnök a fővárost, hogy az utóbbi szobrot a királyi várnak a Krisztina-városi szárny-épülete alatt elterülő kertocskében helyezik el s kéri a fővárost, hogy ezt a szobrot is gondozza.

— Egy szerb katonaszökevény kalandja. A szerb határőrök a Zimonyból Belgrádba átvetető Száva hídja közelében a napokban egy csomó ruhát találtak. Az első perczen azt hitték, hogy valami öngyilkos ott hagyott holmija. De a vált öngyilkos helyett, aki a vízbe vetette magát, nemsokára jelentkezett a ruha tulajdonosa, Tomics Jován személyében. Tomics néhány héttel ezelőtt szökött meg a szerb hadseregéből és Zimonyba menekült, majd Pancsovára szegődött el. Ekkor a Belgrádban hagyott irományaiért és ruházataért egy csolnakon éjnek idején újra visszazökött. A szerb határőrök felismerték és felszólították, hogy kövesse őket. A szökevény hajlandónak mutatkozott erre, de alig indultak el, Tomics villámgyorsasággal levetette felső ruháját és a Szávába ugrott és gyors tempóban kezdett a magyar part felé uszni. Az örök számos lövést külték utána, azonban egyike sem talált, sőt a merész dezentornak volt annyi bátorsága, hogy visszafelé fordulva üdözösihez, azoknak azt kiáltotta:

— Már nekem semmi kedvem sincs a katonai törvényszék kezei közé kerülni.

A lövések megszüntek, mikor a másik parton a magyar határőrök a szerb örököt felszólították, hogy hagyják abba az üdözést, mert Tomics a Száva felét már átuszta és így magyar területen van. A megmenekült katonai szökevényi miután a folyót átuszta, a zimonyi policziához kísérték.

— A vízbeesett katonák legendája. Temesvárról táviratozzák, hogy az Aradról származó hírekkel szemben, melyek szerint Möriczföld táján a 33. gyalogezred katonái alatt a Temes hídja leszákadott és közülök többen meghaltak, az „O. É.“ tudósítója legilletékesebb helyen nyert értesülés alapján kijelentheti, hogy mindezek a hírek alaptalanok. Möriczföld vidékén nem folyik a Temes, az egyetlen folyó ott a Pogonicz-patak és a hadgyakorlatok tervében semmiféle hidátjelés nem található. Egyébiránt ezek a kis vizek most a tikkasztó nyárban vagy egészen kiszáradtak, vagy oly sekélyek, hogy katasztrófa semmi esetre sem történhetett. Az egyetlen kipuhatolható nyom, mely a kérdéses hír keletkezésére vezet, egy gattajai ember elbeszélése, aki állítólag az aradi állomáson azt beszélt egy fékezőnek, hogy Bírda mellett egy szakasz gyalogságnak át kellett volna mennie a Berzova-ág egyik áthidalásán, de mivel ezt az előőrsök nem találták elég szilárdnak, az egész szakasz megváltoztatta menetirányát.

— Letartóztatott orosz kém. Lemberghől azt táviratozzák nekünk, hogy Jaroszlauban kémkedés miatt letartóztatott egy báró Murmann Sándor nevű embert s átadták a przemisli kerületi törvényszéknek. Letartóztatásakor katonai erődítésekéről való vázlatokat találtak nála, amelyeket azért akart tépni; azonfelül a lembergi orosz konzul névjegyét és levelet találtak nála. Báró Murmann azelett az osztrák-magyar hadseregben szolgált és most orosz alattvaló. Báró Murmann már régebben is, ez év június közepe táján letartóztatott egyszer. A fiatal ember hadnagy volt az osztrák-magyar hadseregben, de lemondott állásáról és egy ideig Bécsben, anyjánál élt, aki mint tanítónő nyomorúságosan tengette életét. A fiatal báró egy napon eltűnt. A míg Bécsben élt, folytonosan oroszokkal érintkezett. Anyja július elején azt a hírt kapta, hogy a fiát hazatérés miatt Jaroszlauban letartóztatták. A báróné azonnal elutazott Przemisbe s elutazása előtt azt mondta a házmasternek, hogy a fia megszökött a katonaságtól, de reméli, hogy ügyét nem sokára

rendezni fogja. A báróné azóta nem érkezett vissza és hír sem érkezett tőle. A rendőrség kiderítette, hogy báró Murmann Bécsben élő oroszokkal a lengyelországi katonai erődítések elárulásáról tárgyalt. A katonai hatóságok mélységesen hallgatnak báró Murmann letartóztatásáról és ennek okairól.

— Strobl ajándéka. Strobl Alajos, a kitűnő szobrász — mint lapunknak írják — felajánlotta szülővárosának, Liptó-Ujvárnak, a király márványból faragott mellszobrát. Liptó-Ujvár közönsége a szobrot a kincstár költségén az erdőigazgatóság kertjében szándékozik felállítani.

— A zborói vár. Eperjesről írja leveleznők: A közelmúlt napokban az összes fővárosi lapok elparentálták Rákóczi ősi birtokát, a zborói várat, a kastélyt és a benne levő műkincsekkel együtt. Akkor ugyanis a gróf Erdődyek egy német vállalkozónak adták el 30.000 forintért. Mint értesülünk, a fejedelmi birtok újra gazdát cserélt. Klamm herceg ugyanis megvette Strecz vállalkozótól egy fél millió forintot. Az egykori fejedelmi birtok sorsában beállt változás kedvezőnek tekinthető, amennyiben most mégis csak valószínűbb, hogy Klamm herceg a történeti beccsel bíró műkincseket és régiségeket gondozása alá fogja venni.

— Letartóztatás az utcán. A kerepesi-uton ma fényes nappal szokatlan esemény játszódott le. Egy ismert detektív a körut és kerepesi-ut keresztezésénél letartóztatottnak jelentett ki egy elegánsan öltözött embert, kinek neve Kallivoda Mátyás és aki egy hölgyet ötezer forint erejéig becsapott. Kallivoda régebben Brassóban egy posztógyárban volt alkalmazva, de onnan hüllen kezelés miatt elbocsátották. Elbocsátása után megismerkedett áldozatával kitől azon ürügy alatt, hogy posztógyárat alapít vele, ötezer forintot csalt ki. Amikor az urnőnek tapasztalnia kellett, hogy alaposan be van csapva, megtette Kallivoda ellen a bűnvádi feljelentést. De Kallivoda eltűnt egy ideig, míg most a megkárosított hölgy táviratot kapott Budapesten lakó sógorától, aki azt jelentette neki, hogy a megugrott sikkasztó Budapesten tartózkodik és hogy egy előkelő belvárosi szállodában szállt meg egy fiatal nő társaságában, ak kedvese. A becsapott asszony rögtön Budapestre utazott és a főkapitányságra sietett, ahol bejelentette a dolgot. Egy detektív kíséretében elment a szállodába, de itt a jómadarat már nem találták. A detektív és az asszony egészen máig keresték, míg végre egy kerepesi-uti szállóban nyomára jöttek. Itt azt a választ kapták, hogy a keresett egy nővel tegnap óta ott lakik és ma délelőtt kilencz órakor távozott azzal az utasítással, hogy mondják meg, ha valaki keresi, hogy a kerepesi-utra ment sétálni és nemsokára visszajön. Így fogták el Kallivodát, akit délután az ügyészség börtönébe kísérték.

— Zendülés egy tanyán. Veszedelmes kalandja volt ma Bogyay Zsigmond sárospataki nagybirtokosnak a saját tanyáján. A nagybirtokosra ugyanis, mikor kiment a tanyára, a szocialisták-tól felbujtott cselédség életveszélyes fenyegetésekkel tört rá, hogy konvencziójukat még az aratás befejezése előtt adja ki nekik. Bogyay természetesen nem volt hajlandó ennek a jogtalan követelésnek a teljesítésére s a fenyegető cselédek elől szobájába húzódott, onnan pedig kerülő utakon hazamenekült. Sárospatakra érve, nyomban följelentette a dolgot a törvényszéknél, ahonnan Keresztessy vizsgálóbíró egy sereg csendőrtől kísérve kiküldötték a forrongó tanyára.

— A cigány temetése. Feketeruhás emberek tömege húzódik végig busan, lehorgasztott fejjel, a József-köruton. Valakit temetnek. Elöl egy sereg jóbarátja és ömerőse a halottnak, utána muzsikáló cigányok, sokan, talán ötvenen. A feketén hullámzó menetből kimagaslik az üvegfalú, kék, magastetejű halottaskocsi. Koszorúk vannak a tetéjén, koszorúk vannak a koporsón is. A koporsóban pedig egy zenész fekszik, akinek hire néhány esztendő alatt bejárta volna az egész világot, mert csodákat művelt a hegedűjével. Góda Orbán Dezsőnek hívták azt a nagytehetségű zenészt, akit élete

virágjában, tizenkilenc esztendősen korában szólott el az Isten a mennyei muzsikuskok közé. Tizenkilenc éves volt és már — primás, de olyan, hogy hozzáfogható kerés van manapság. Hát még, ha Isten hosszabb életet ad neki, mi lett volna belőle akkor! Hanem hát más volt róla megírva a sors könyvében. Gyöngye volt a tüdejé, az éjszakai, a kávéházi füst emésztette az egészségét, az életerejét és a dicsőség küszöbe előtt időzött. Milyen tragikus sors!... Most kikísérik utjára. Vele van minden igaz cigány. Eljárszák neki utoljára a kelves nótáit is. Sorban hangzik utcahosszat a Rácz Laczi és ötven társa síró hegedűjén „Ha bemegyek, ha bemegyek a templomba”, „Kitették a holttestet az udvarra”, „Minek is van szerelem a világon” és mindenkinek legkedvesebb dala, a legszomorubb, legmagyarább nóta: „Lehullott a rezgő nyárfa aranyzsinó levele.” Nem új nóták ezek; mindennap hallhatjuk őket, amint a kávéházakból kiharsognak az utcára és belevegyülnek az utcai zajba, vagy épen bent a kávéházban is hallhatjuk, mikor egy-egy busuló hazafi eljárszatja őket. Szépen szólnak akkor is, de tudja Isten! — most mintha igazabb keserőséggel, több őrséssel, nagyobb erővel fognák meg a szíveket. Mindenki könyezik... A menet elvonult. Az utcasarkon, egy lámpának támaszkodva egy fiatal ember áll. Egyre elhalóbban szállnak vissza hozzá a rezgő nyárfa lehullott leveleit átirató dal hangjai s ő könyvalábadt szemekkel néz a távozók után.

— Tengeri fürdő és őserdő Párisban. A párizsi kiállítás igazgatóságához benyújtott merészebb-merészebb, meg bolondnál-bolondabb tervek között ujabban két fantasztikus is akadt. Egy mérnök tengeri fürdőt akar tervezni a Longchamps mezőre, egy másik ember meg vadállatokkal tele őserdőt csinálna a Bois de Vincennesből. A tengeri fürdő tervezője azt hiszi, hogy nagyerejű gépekkel elegendő vizet lehetne a tőpei tengerből a longchamps mezőre készített medenczébe odavarázsolni, még pedig erősszerkezeti vezetékkel. A fürdő talaja homokos és a partokon mérsékeltlen lejtős, Természetes, hogy kaszinó, játéktérnek és játéktérnek sem maradnának el, amik mind pompás park közepében állanának. A fürdésért hetekönapon öt frankot, vasárnap és ünnepnapokon pedig ötven centime-ot kellene fizetni, hogy ne csak a gazdagok, hanem a szegénysorsúak is kivessék részüket a tengeri fürdő élvezetéből. A fürdő építésének összes költségei — a tervező szerint — körülbelül husz millió frankra ragnak.

A másik terv, mely már kissé veszedelmesebb, a következő:

A sűrű Vincennes erdőt oroszlanokkal, tigrissekkal, leopárdokkal kellene benépesíteni, nemkülönben krokodilusokkal, csörgő- és óriáskigyókkal. Milyen pompás dolog volna ez! „Boák a Bois de Boulogneban!” mondja elmés utójátékkal a genialis, de kissé kalandos észjárású ur. Hogy az előbbi tervhez mit szölt az igazgatóság, azt nem tudjuk, erre a vad ajánlatra azonban azt felelte, hogy legyen szíves a tervező ur, vigye máshova a menázsériáját.

Van még egy harmadik terv is és ez a legártatlanabb valamennyi közt. Egy számarbarát házaspár arra kért engedélyt, hogy a Bois de Boulogneban kitanított, jómodoru szamarakkal nyargalásra alkalmas térséget adjanak nekik. Erre névbe azt felelte az igazgatóság, hogy a tervezők elkétek egy-két évszázaddal. Manapság sokkal szívesebben járnak az emberek motoroskocsin vagy lovon, mint csaszin.

A negyedik terv: egy óriási cirksusz, „Cirque Olympique”, amely a Martigny-színház és a nyári cirksusz helyére épülne. Ebből valószínűleg lesz valami.

— Komoly szó. Azokban az előfizetési felhívásokban és üzenetekben, amelyeket északamerikai vidéki lapok írnak olvasóinknak, megiehetősen gyakran fordulnak elő a mesés Arizona Kikerből való ezitátumok. De nem csak az észak-, hanem a dél-amerikai lapok is ilyen bizalmas viszonyban vannak publikumukkal, aminek szép példáját mutatja a Buenos-Ayresben megjelenő „Argentinischer Tage-

blatt”, egy különben jól szerkesztett német újság. Ez a lap legutóbbi számában egy illusztráció kíséretében (sajnáljuk, hogy ezt is nem reprodukálhatjuk) a következő felszólítást intézte előfizetőihez:

Komoly szó

hátralékos előfizetőinkhez.

„Mértéket tartani igen jó”, mondja Bias, a nagy görög filozófus. Ajánljuk ezeket az arany szavakat előfizetőink szíves figyelmébe, mert az adósságcsinálásra is vonatkoznak. Ezennel felszólítjuk hátralékos előfizetőinket, hogy tartozásukat sürgősen fizessék meg, különben könyörtelenül megszüntetjük a lap küldését. Azonkívül pedig, bizonyos határidő elteltével, minden nap közölni fogjuk lapunk első oldalán adóssaink névsorát. Reméljük, hogy nincs előfizetőink közt olyan vantagebőrű ember, aki ennek kiteszi magát rongyos néhány dollárért. Ilyen barátságos fölmozdításnak bizonyára lesz némi fogantaja.

— Egy beteg pénztár. E czímen megemlékeztünk mi arról, hogy tegnap a kerületi betegsegélyző pénztár egyik hivatalnokát, Murányi-Műhlfeld Ármint, több rendbeli visszaadás miatt elfogták. Ma a pénztárnál már újabb letartóztatás történt. Weisz Dávid hivatalnokot csukták le, akinek szintén része volt a csalásban s mint mondják, még más dolgok is terhelik lelkét. Szóval, a kerületi betegsegélyző pénztárnál óriási szabálytalanságok vannak, amelyek valószínűleg igen meglepő eredménnyel fognak végződni.

— Rablógyilkosság. A horvátországi Viszok községben Dragicsevic Risto nevű mészáros házába éjnek idején betörték. A mészáros a zajra felébredt és nagy kutyájával bement üzletébe, a zajokát megtudandó. Alig lépett azonban a boltba, két férfi rávetette magát és az egyik egy nagy kését döfött mellébe úgy, hogy Dragicsevic erőlenül összerogyott. A mészáros kutyája azonban oly hevesen támadta meg a betörőket, hogy azok kénytelenek voltak megfutamodni. Egyik tolvajnak lábát alaposan össze is marcangolta. Dragicsevic később magához tért és volt annyi ereje, hogy magát az utcára kivonszolja, azonban ott ismét összeesett és meghalt. A hü kutya, mely gazdáját egy pillanatra sem hagyta el, iszonyuan elkezdett most vonítani úgy, hogy a szomszédok felriadtak. Majd a község csendőrsége is a gyilkosság helyére ért és sikerült a rablógyilkosokat még azon az éjjelen kézrekeríteni. A gonosztevők: Delija Avdo és Hadzibrainovic Edhem viszokogi lakosok.

— Egy hegyi vasut megnyitása. Zürichből azt táviratozzák, hogy ma és holnap tartják meg a körpergrádi 3136 méter magas hegyvasut megnyitási ünnepélyét. Ez a vasut az utasokat felviszi a Glatscherek közé. Most négy esztendeje kezdtek építeni és a költségek három millió frankot tettek. A legnagyobb emelkedés husz méter. Egy vonathan száztiz ember fér el. A megnyitásra számos külföldi újságíró és technikus érkezett oda.

— A hódoló díszfelvonulás körképét tömegesen látogatja a közönség. Csak a legutóbbi napok alatt is ott látnak Márkus József főpolgármestert, Pallavicini Albert és Roger őrgrofokat, báró Vay Elemért, szentmiklósi és óvári Pongrácz Albert esztári és királyi kamarást stb. Előkelő asszonyok és urak mellett ott áll a magyar művészet varázsa alatt a föld szegény embere is. A magyar művészet e nagyszabású és káprázatos szimpóniája remekét e napokban előreláthatólag sokan fogják megézni, a tolongás elkerülést végett ajánljuk ezért a közönségnek, hogy a kép megtekintésére a reggeli, délelőtti és déli órákat használja fel. A kép különben szombaton, vasárnap és hétfőn reggel 8 óráig és 9 óráig lesz megtekinthető.

— A „Nemzetközi hálókocsi-társulat” és Páris 1900-ban. A világhiállítás alkalmával építendő társulati „Grand Hotel”-ek csupán két emeletnyi magasságban, szorosan a Szajna partján, rendkívül nagy kiterjedésű felteken parktenszettel épülnek. A szállókat kiváló fényvel és pompával a „Grande Magasin du Bon Marché” szelől fel és egyszerűen a kiállítás, egyik nevezetességét fogják képezni. A kibocsátott prospectusok Budapestra a menetjegyirodában díjmentesen kaphatók.

— A Szent István napra fölzarandokolt vidéki közönség, amely fölhasználja ezt az alkalmat, hogy megfigye a főváros minden látványját, bizonyítvánnyal első sorban fogja fölkeresni a legérdekesebbet, a Bem-Petőli körképet. A körkép igazgatósága gondoskodott is már arról, hogy a vidéki látogatók kedvük-mérvben részesüljenek. Ha ugyanis csoportosan mennek meg a körképet, egy tíz tagból álló csoport jóval olcsóbb csaldjegyet válthat, a nagyobb csoportok pedig személyenként leszállított áru kedvezményes jegyet vehetnek.

— Svédgyógygimnasztika, villamos fényfürdő' mindennemű vizkúra, massage és villamosságok segítségével biztosan és gyorsan gyógyíthatók az elhízottság, csusz, köszvény, gyomorhaj, bér, ideg-, női betegségek Dr. Falócz Ignác gyógyintézetében Budapest, IX., Várház-körút 7. Rendel délelőtti 10—12, délután 3—5.

— Zoltán Béla hírneves gyógyszerésznél Budapest, V., Nagykorona-utca és Széchenyi-tér sarkán kapható: a párisi dr. Boiton-féle Injectio Oriental, mely meglepő gyógyhatásánál fogva a használatban legkitűnőbbnek bizonyult.

Naplrend.

Naptár: Szombat, augusztus 20. Római katolikus: István kir. — Protestáns: István kir. — Görög-orosz: (aug. 8.) István kir. — Zsidó: Sab. Sohoittim. — Nap két 4 óra 47 perczkor, nyugszik 6 óra 46 perczkor. — Hold két reggel 8 óra 47 perczkor, nyugszik 7 óra 28 perczkor este.

A miniszterek nem fogadnak.

Nemzeti muzeum összes tárai nyitva délelőtti 9—1 óráig, köztük a néprajzi osztály is (Csillag-utca 15. sz.)

Szent István-napi körmenet reggel 7 órakor a budapesti szent Zsigmond kápolnából.

Toronyzene a budavári Mátyás-templomon déli 12 órakor.

Az egyetemi füvészkert (Üllői-ut) nyitva reggel 7-től este 7-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva 8—10-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva 8—8 óráig.

Muzeumi könyvtár nyitva 9—1 óráig.

Az új országgház kupolacsarnoka meglekint-hető 10—1-ig 50 krajczár belépő díj mellett.

Technologiai iparmuzeum zárva.

Természettudományi gyűjtemények muzeuma nyitva 10—12-ig. (Muzeum-körút 4.)

Az iparművészeti muzeum, nyitva d. e. 9—1-ig és 3—6-ig.

Iparművészeti társulat kiállítása nyitva d. e. 9—1-ig és 3—6-ig.

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Rovargyűjtemény a nemzeti muzeumban nyitva 9—1-ig.

Deák-mauzóium a kerepesi-úti temetőben nyitva este 5 óráig.

A „Hódoló díszfelvonulás”, Eisenhut Ferencz óriási körképe látható Városliget, Andrássy-ut végén, látható reggel 9-től este 8 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekek 20 krajczár.

Naplrend.

Naptár: Vasárnap augusztus 21. — Római kath.: B. 12. Joak. olt. — Protestáns: B. 11. Sámuel — Görög-orosz: (augusztus 9). D. 11. Mátyás. — Zsidó: Elul. 8. — Nap két 4 óra 48 perczkor. — Nyugszik: 6 óra 44 perczkor. — Hold két: reggel 9 óra 17 perczkor. — Nyugszik 7 óra 49 perczkor este.

A miniszterek nem fogadnak.

Technologiai iparmuzeum nyitva 9—1-ig.

Akadémiai könyvtár zárva.

Muzeumi könyvtár zárva.

Egyetemi könyvtár nyitva 8 órától 12 óráig.

A nemzeti muzeum összes tárai nyitva 9—1-ig.

— A néprajzi osztály (Csillag-utca 15.) nyitva 9—1-ig. (A többi mint az előző napon.)

Az őshaza felé.

Gróf Zichy Jenő Krasnojarskból érdekes levelet küldött kiadójához, Ranschburg Gusztáv budapesti könyvkereskedőhöz. A levél, mely az expedíció fáradságos utját leírja, így hangzik:

Krasnojarsk, augusztus 6-án.

Kedves Ranschburg ur!

Tegnap későn este vettem becses sorait és az ön által küldött lapokat, fogadja ezekért hálás köszönetemet. Örömmel olvasom, hogy a közvélemény mindjobban kezd érdeklődni expedícióink iránt. Nagyon is realiztikus irányban haladt az nálunk, olyannyira, hogy ilyes abstract tudományos irányzatú vállalattal szemben vajmi kevés érdeklődés nyilvánulhatott. Pedig hát becsületes és ügy vagyok meggyőződve, a hazai tudományra nagy és hasznos munkát végeztünk, nem egyszer erősen nehéz körülmények között. De az ember ezt szívesen megteszi, bajt és fáradságot szívesen eltűr, ha látja, hogy az a nemzet, amelynek multja földériteése érdekében fáradozik, érdeklődés és elismeréssel kíséri működését.

A terület óriási nagysága arra készítetett, hogy a munkát felosztva, különböző irányban és vidékeken végezzük egyidejűleg kutatásainkat. Dr. Pápay József, a nyelvész, az ostiakokhoz, azután a csuvasokhoz, később a baskirokhoz megyen és azoknál jövő ápriliséig fog maradni. Dr. Jankó János, az ethnographus, az alsó Obzort-Szurgul és Nazim kerületeket, az ostiakokat és baskirokat tanulmányozza, feladata a néprajzi gyűjteményünk teljes kiegészítése. November hónap végén fog hazatérni.

Dr. Pósta Béla, az archaeologus, megjárta és végigtanulmányozta Helsingforstól kezdve az összes oroszországi és szibériai muzeumokat, vele néztem és tanulmányoztam én is az összes reánk vonatkozó leleteket. Dr. Pósta Béla ritka buzgalommal és szakképzettséggel végezte munkáját, úgy hiszem, e levelemmel egyidejűleg fog hazatérni: elmondhatja legutóbbi balesetünket a jénissey folyam, hol az egyik örvény erejével nem tudván megküzdeni, kivettünk egy zátonyra, ott feküdtünk a szegény „St. Nicoloval”. Szerencsére két nap múlva egy másik kis gőzös arra jött, egyenkint átszállította az utasokat, épen jókor, mert se tüzelőanyagunk, sem enni-inni valónk már nem volt.

Velem van még Csiky Ernő a zoologus és Bánhidy József Csiky rovarok és pillangók, madarak és hüllők nagy gyűjteményét szedte már össze, ezeket négy napja, hogy a Nemzeti muzeumnak haza küldöttük. Innét Irkutskba indulunk a Baikal tóra és onnét a nagy Gobiba, melynek faunája még soha átkutatva nem lőu és így a magyar nemzeti muzeum lesz az első, amely ilyen gyűjtemény birtokába kerülend. Itt kezdődik majd Pekingen a kutatás a Batu kán által elrabolt okmányok dolgában. Adja az ég, hogy ebben is oly szerencsével járassak el, mint egyéb eddigi, az expediciókban végzett kutatásainkkal és én boldog leszek, mert azzal az érzettel fogok hazatérni, hogy a magyar nemzeti tudomány és kulturának hasznos szolgálatot tettem, ha pedig a remélt eredmény nem koronázná fáradozásaimat, akkor is nyugodt lélekkel fogok hazatérni, mert: kötelességemet teljesítettem; ez volt egész életem legfőbb célja. Tapasztalathó tudom, hogy az eredményt vajmi gyakran csak egy szerencsés véletlennek köszönhetjük. A szerencsével pedig sajnos: nem rendelkezünk.

A legnagyobb jóakarattal kíséri utunkat és munkánkat az orosz napjait is. Egy hiszem annak tulajdonítható azon nagy érdeklődés, melyet Francia-, Angol- és Németország-ból expediciók iránt tanusítanak. Mindenünnen kérnek jelentéseket, még sürgönyileg is. Pedig hát a mi expediciók speciális magyar tudományos érdekű vállalat. Reményem is, hogy ezen kolosszális anyaggal egy olyan munkát fogunk a tudományos világ elé teremthetni, amely a tárgyilagossá és igazságos kritikát ki fogja állítani. Ez a mű különben utolsó munkám is leend. Végre is elmúlt negyven éve, hogy a nyilvános téren működtem — úgy érzem, elég volt. Korom (Tobolszkban írtam meg egész csendben a születésnapomat) is megköveteli a nyugalmat.

Ugy reményem, hogy december vége felé vagy legfeljebb január hó első napjaira haza kerülünk.

De most Isten önnel, kedves Ranschburg ur. Őszinte hazafias üdvözlettel maradtam tisztelője

Zichy Jenő.

István napja száz év előtt

Különös fényességgel ülték meg Szent István napját az Urnak 1766-ik esztendejében Budán.

A nagy solemnitásra eljött Pozsonyból az ország akkori helytartója, Albert, szász-tescheni herczeg, Mária Terézia veje és Krisztina főherczegnő, a helytartó neje is. Tizenegy hajó hozta a kíséretet és a helytartót és nejét vivő gálya lobogó- és virágdíszben uszott.

Az utolsó állomást Vác előtt, Migazzy kardinális nyári palotájánál tartották, ahol fényes ebéd várakozott a fenségekre. A kastély bejáratánál diadalív emelkedett, amelynek ormán a legszebb nyári virágokból művésziessé formált betűkben látszott: Vivat Albertus et Christina!

Migazzy püspök ebéd után népnünnepet is rendezett magas látogatói tiszteletére, amely alkalommal a nemzeti táncot nagyon szépen elkészült nógrádi népviseletben tizenkét pár mutatta be.

A helytartói pár mozsarak durrogása és az összegyűlt lelkes vívát-kiáltásai mellett bucsuzott el a gavallér kardinálistól és folytatta útját a székváros felé.

A pesti Dunaparton állt meg a sok cifra gálya és a fenségek fogadására a magyar királyi kamara előtölője négylovas, fullajtáros hintón érkezett meg. A parton a Bretlach vasas-ezred és a polgárőrség teljesítette a díszőrséget.

Budán, a várak előtt, gróf Pálffy Miklós országbíró üdvözölte a fenségeket, egyszersmind fölkérve őket, hogy az első magyar király tiszteletére tartandó isteni szolgálaton részt venni kegyeskednének, amit úgy Albert herczeg, mint Krisztina főherczegnő szíves örömmel ígért meg.

Az ünnep fölvirradtát ágyuk dörgése, harangok zúgása hirdette, Buda utcáit zöld gallyal hintették tele és az ablakokban, erkélyeken mindenütt nemzeti zászlókat lengetett a forró nyári szellő.

A plébánia előtt Brandauer tőrparancsnok és Ramocsabázy alezredes üdvözölte a misére érkező fenségeket, a templomajtóban pedig a teljes ornatu sba öltözött papság fogadta. Ugyancsak itt mutatta be hódolatát a város tanácsa, ami meglőrtővén, a fenséges párt ez alkalomra külön fölékesített díszhelyekre Berlendis parancsnokló tábornok vezette.

A várbeli ágyuk ezalatt háromszor löttek Salvré-t, mindannyiszor negyven-negyven ágyulövéssel.

Az ünnepies mise után az összes főurak, köztük gróf Széchenyi Antal altábornagy, gróf Keglevich Zsigmond váci kanonok és az összes főrangú asszonyságok a várak lépcsőjén álltak sorfalat és a hölgyek egészen a lakosztályig kísérték a helytartónét.

Este fényes kivilágítás volt, úgy, hogy — mint egy szemtanú följegyezte: „— 8000 lámpás világitotta meg a testvér-várost. Nagy diadal-kaput is emeltek vala, amelynek oromzatán egy A. és egy K. betű ölelkezének össze, taupa apró lángotkákból formálva. . .”

Szabad királyi Pest városa pedig olyan fényes tűzijátékot rendezett, „a” minőnek még Bétsben sem láttatott párja.”

Színelőadás is volt, melyet a gróf Batthyány Fülöp hainburgi rendes színpadán játszó művészek tartottak, akik egy olasz intermezzót adtak. A főrangú urak közt meghívták még néhány udvari tanácsosok, így Tretyánszky, Boronkay és Luby Károly, a nemzeti iskolák főigazgatója.

Nagy estélyeket adtak ez alkalommal Budán való időzések, gróf Pálffy Miklós országbíró, valamint gróf Grassalkovich és Batthyány kalocsai érsek.

Augusztus 21-én délelőtt vette kezdetét az első septemviralis sessio, melyet Albert herczeg nyitott meg.

Az ünnepségeket a királyi várakban tartott nagy appartement és fényes katonai parádé zárta be, amelynek különösen a Pesten állomásozó gróf Gyulay-ezred legénysége tűnt ki.

Annyi volt a zaj és lárma, fény és főuri rend Pesten, hogy Szathmáry György borsodmegyei ur így ír egy barátjának: „. . . ilyen sokadalmat még nem láttam a’ máskor olly tsöndes Pestenn, és illyen István napjára sem emlékezem, se jó szóért, se pénzért nem volt kvártély kapható; úgygy hogy kihajtottunk Aszódra és ott háltunk meg Podmanitzkynál. . .”

Zaj, vásári lárma most is van Szent István napján Budapesten, de az udvartól nem igen jön a szent Jobb ünnepére senki, és hazafias emóciók helyett inkább a löversenyek, a tippelés-láza fogja el az új generációt.

André.

A bátor északsarki utazóról eddig még semmi bizonyos hír sem érkezett. Nem tudják, hogy hová, az északi jégvilág melyik vidékére sodorta törekény léghajóját a szél, azt sem tudják, hogy életben van-e még, vagy hogy vele is nagyobb lett-e a tudomány vértanúinak száma. Hébe-hóba érkeztek ugyan értesítések, hogy itt, vagy amott látták léghajója romjait, majd meg hogy jó hírt hallottak fölé, de ezek a hírek épenséggel nem voltak megbízhatók, annálkevésbé megnyugtatók,

úgy, hogy a tudományos világ már lemondott a reményről, hogy valaha viszontláthassa.

Most, mint a new-yorki „Bureau Danziel” jelenti, egy „Thisle” nevű csethalászó bárka kapitánya ismét hírt hoz Andrééről, amely, ha igaznak bizonyul, az egész művelt világban nagy örömet fog kelteni. A kapitány állítólag egy postagalambot lőtt le, amely Andréétől hozta azt az üzenetet, hogy semmi baja sincs és hogy szerencsésen elérte az északi sarkot. A kapitány állítása szerint a galamb egyik tollára Andréé helyegzője volt ütve.

Eféle hír már többször is érkezett Andrééről, de sajnos, azokat csakhamar mind megczáfolták. A legutóbbi értesítés igaz voltában is csak a legmerészebb optimisták hisznek, és fölé, hogy a szomorú való csakhamar őket is ki fogja ábrándítani.

A jelenleg éppen a Spitzbergákon tartózkodó svéd fok-felmérő expedició nemrég meglátogatta Andréének a Virgo-öbölben, a Spitzbergák északi sarkán fekvő állomáshelyét, honnan a bátor kutató emlékezetes léghajó-utjára elindult.

Mint az expedició egyik tagja írja, ez az állomás most nagyon sivár képet nyújt. Az óriási ballon-csarnok egy részét közvetlenül az elindulás előtt lebontották, hogy a léghajó akadálytalanul fölszállhasson. Az épület nagyterjedelme dacára az 1896—97. évi télnek erősen ellentállt és kiállta a poláris éjszaka rettentő hóiharjait, de az Andréé elutazása után még fennmaradt rész nem tudott megküzdeni az időjárás viszontagságaival és összedőlt. Most minden gerendája és deszkája keresztül-kasul fekszik egymáson.

Ez az Andréé-féle ballon-csarnok igen különös építmény volt, és kiváló bizonyítékát adta tervezője találatosságának. Mikor Andréé néhány évvel ezelőtt föllépett azzal a tervével, hogy a Spitzbergákról elindulva léghajón keresi föl az északi sarkot, már eleve rámutatott arra, hogy a megtöltés és a kedvező szelek bevárásának ideje alatt a léggömb védelmére okvetlenül szükség van egy ballon-csarnokra. De Andréén kívül senki sem hitte, hogy egy ily csarnokot a viszonyokhoz képest oly könnyen és olcsón lehet fölépíteni. Még szakemberek sem tudták megérteni, hogy miként akar Andréé a rendelkezésére álló csekély anyagi eszközökből körülbelül, 90.000 forintból még egy oly óriási méretű csarnokot is létesíteni! Azzal tisztában voltak, hogy az építő-technikának nem fog nehézségeket okozni egy ily csarnok megépítése, melyet belülről semmiféle támaszték sem tárt, csak hogy egy vasból épült csarnok, aminőt a cél sikere érdekében szükségesnek tartottak, az egész összeget fölemésztette volna. Andréé az egész hatalmas épületet, melynek magassága husz méter, átmérője pedig huszonnégy méter volt, teljesen fából építette föl, és pedig úgy, hogy az összes támasztékokat és tartógerendákat kívülről alkalmazta, és így belülről a léggömböt semmiféle akadály sem veszélyeztette. Az óriási csarnok födele vitorlavászonból készült s az egész alkotmány csak körülbelül 13.000 forintba került. Most romokban hever a csarnok a távoli dán szigeten, és romjait szükség esetén kitűnően felhasználhatják a hajótörtek építő- vagy tüzelőanyagának.

Az Andréé-féle állomás közelében levő lakóház, melyet a nyolcvanas években az angol Pike építtetett, hogy a Spitzbergákon egy poláris éjszákát tanulmányozhasson, és amelyet az Andréé-féle expedíciónak ott tartózkodása idejére rendelkezésére bocsátottak, még mindig szilárdan áll. Az épület belsejében még ott találtak — többnyire nyitott ládákban — azokat a konzerveket, melyeket Andréé az esetleg beálló szükségre való előrelátásból magával hozott. Minden érintetlennek látszott, habár a Spitzbergák legészakibb sarkáig elnyomuló halászbarkák emberei bizonyára nem mulasztották el az állomáshely meglátogatását.

Az olasz trónörökös pár is, midőn e nyáron a Spitzbergákon utazott, meglátogatta az Andréé-állomást és a Pike-féle házat, amint azt az egyik falra írott nevek bizonyítják. A nevek alatt a következő dátum állott: „junius 26. 1898.”

Báró Apor Gábor halála.

Egy bécsi táviratunk jelenti, hogy Bécs melletti Badenben ma délután halt meg, családja körében báró Apor Gábor, az ő felsége személye körüli miniszterium államtitkára.

Báró Apor halála, bár betegségéről már régebben voltak elterjedve hírek, egészen váratlanul lepi meg a magyar hivatalos és politikai köröket. Az elhunyt még fiatalon delén állt. Hivatalnok pályáját alul kezdte és elérte a tisztviselői hierarchia egyik legmagasabb fokát. Kiváló tulajdonságai megszerezték neki előljáró bizalmát, tiszt- és polgártársai szeretetét.

Báró Apor Gábor életrajzáról a következő adatokat kaptuk. 1852. április 12-én született Bécsben. Tanulmányait Kolozsvárott, Kalocsán és a budapesti egyetemen végezte el. Egyéves önkéntességi évének lezolgálása után belépett mint tiszt a tüzérséghez, de 1877-ben ott hagyta a katonai pályát és Háromszék megyében a közigazgatás szolgálatába lépett. Előbb jegyző, később szolgabíró lett; csakhamarosan felismerték tehetségeit és érdemeit és ezeknek elismerésül megválasztott főjegyzőnek, majd 1884-ben alispánnak. Ebben az állásban megmaradt 1891-ig, amikor a király kinevezte Nagy-Küküllő megye főispánjává. Ezt a méltóságot báró Apor négy esztendőig töltötte be, mely idő alatt annyi tanujelét adta kiváló adminisztratív és organiszatorikus tevéységének, oly annyira, hogy a megyében általánosan fájlaták, amikor meg kellett válnia a főispánságtól, mert ő felsége kinevezte az ő felsége személye körüli miniszteriumba előbb miniszteriumi tanácsosnak, rövid időre rá pedig államtitkárnak.

Ebben a minőségében azonban már nem fejthette ki ismerete buzgóságát, mert egy fájdalmas és tartós betegség megakadályozta őt hivatalának betöltésében. Családja és környezete azonban mindig remélte felépülését, ez a remény azonban ma, sajnos, megsemmisült.

Báró Apor 1882. május 5-én kelt egybe Erdődy-Pálffy Fidélia grófnővel. A házasságból hat gyermek származott. A legidősebb, Sándor fia ma 15 éves, míg a legfiatalabb Henriette, alig öt éves.

Báró Apor haláláról értesítették a miniszterelnökséget, mely táviratilag intézkedett, hogy a bécsi magyar palotára függeszszék ki a gyász jelelül a fekete zászlót.

Temetése iránt még nem történtek végleges intézkedések.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Népszínház.** A Népszínház primadonnái közül Kury Klára és Hegyi Aranka nyári szabadságuk után holnap, szombaton, este együtt lépnek föl először Andran operettejében „A babá”-ban. Ugyancsak együtt fognak játszani vasárnap este Planquette operettejében „A varázsgyűrű”-ben. A Kury Klára gyöngékedése miatt péntekről elmaradt „Két taesko” a jövő hét keddjén kerül színre. Hegyi Aranka pedig, akinek szerződése csak októberig szól s aki addig minden jó szerepét egyszer el fogja játszani, szombaton lép föl „A cigánybáró”-ban. Rutikay György színműve, a „Holtomiglan” és Verő György látványossága, az „1848. Hadak útja”, valamint a „Jáfet 12 felesége” egyszer-kétszer kerülnek színre a jövő héten.

* **Premiére a színházban.** A városligeti színházban augusztus 23-án mutatják be a „330-ik törvényezikk”-et. A próbák belőle javában folynak.

* **Az „1848” Nagyváradon.** Nagyváradon ma adták először Verő látványos színművét, az „1848. Hadak útja”-t. Előadás után lelkes tüntetés volt; a néptömeg a Kossuth-nótát énekelve kísérte haza Székely Irént, aki Esztert játszotta.

* **Solymosi Elek tanulmányúta.** Solymosi Elek a napokban tért haza Párisból, ahol a színművészeti oktatást tanulmányozta. Tapasztalatainak hasznát látja majd saját színésziskolájában. Francia mintára ki fog tűzni egy első és két második érdemdíjat, amelyeket az év végén műbírálokból álló

bizottság fog odaítélni a legjobb növendékeknek. Képességeiket ezek bemutatják akár az operetben, operában, akár a vígjáték vagy dráma terén. Az első díj száz, a második egyenkint ötven korona. Solymosi egyuttal megfigyelte Párisban, miként lehet már kezdő színészekkel is az egyéniségűkhöz illő elsőrendű szerepekben kísérletet tenni. A Solymosi iskolája tehát, amelyben a növendékek eddig is kiváló oktatásban részesültek, rajta van, hogy növőjét folytonosan fejlessze. A beiratások az idén augusztus huszadikától szeptember 15-éig tartanak.

* **A kés története.** A Magyar Színház első premijére ebben a szezonban szombaton lesz. Ez alkalommal Blum és Toché bohóságát, a „Madame Mongodin”-t elevenítik fel. „A kés története” cím alatt. A bohózat Párisban 400-nál több előadást ért meg. Hasonlóképp folynak már a próbák Roger új operettejéből, a „Baboná”-ból, mely szeptember első hetében kerül bemutatásra.

* **A Somogyi-féle zenekonzervatóriumok.** Somogyi Mór, a kiváló zongoraművész, kinek konzervatóriumában eddig 517 növendék nyert ki-képzést, a legkitünőbb vezetés mellett a zene minden ágában, az intézete iránt nyilvánult tömeges ádélklődés kapcsán szükségessé tartotta egy második konzervatóriumának megnyitását is. Az új konzervatórium a főváros legelőkelőbb helyén, a Kossuth Lajos-utca és a Károly-körut sarkán van s már most szeptemberben megkezdí működését. A gyorsan népszerűvé vált intézetben, melynek növendékei a számtalan vizsgálati hangversenyeken ugy a közönség, mint a sajtó legnagyobb elismerését is kiérdemelték, a tanítási szaktárgyakat szaporították a festészettel, melynek tanszékét Manheimer Gusztáv, a jeles festőművész tölti be; az opera és operette-osztály drámai előadásokra való oktatását pedig hírneves művészünk, Jászai Mari végzi. A tanári kar, mely hazánk zenei világának legkiválóbb elemeit foglalja magában, szaporodott ez idén Bokor Józseffel, a Népszínház jeles karmesterével is, aki az operett-osztály vezetője lesz. Beiratkozni lehet augusztus 26-ikától kezdve naponta az intézetek helyiségeiben: Erzsébet-körut 44. és Károly-körut 2. és pedig a következő tantárgyakra: zongora, ének (opera- és operette-osztály); hegedű, gordonka, cimbalom; az összes vonós és fuvóhangszerek; továbbá festészet, zeneirodalom, esztétika, francia nyelv, zeneelméleti tantárgyak, drámai előadás, szavalás.

A Nemzeti Színház programja.

A Nemzeti Színház személyzete — közel harmadfél havi szünet után — 25-én, csütörtökön gyűl ismét össze. Ezen a napon a próbák is megkezdődnek. Az első előadás szeptember 1-én lesz, amikor Katona József „Bánk bán”-ja kerül színre.

A szezon első ujdonságának Berczik Árpád „Himfy dalai” című háromfelvonásos vígjátékát tervezik; október első felében adják elő. Ezt követi Dumas „Bűnhődés” (Le supplice d'une femme) című háromfelvonásos színműve, amelyet röviddel ezelőtt elevenítettek fel a Théâtre Français-ben s amely a Nemzeti Színházban még sohasem került színre.

Berczik vígjátékában, amely Kisfaludy korában játszik, Cs. Alszegehy Irma (Szegedi Róza), Csillag Teréz, Rákosi Szidi, Ligeti Juliska, Vizvári Gyula, Mihályfi (Kisfaludy), Dezső, Császár, Gahányi és Zilahi; a „Bűnhődés”-ben pedig P. Márkus Emília, Szecsavayné, Gyenes és Ivánfi játszik a főszerepeket. Ez utóbbi darabbal egy estén színre kerül még Bracco „Pietro Caruso” című egyfelvonásos drámája, amelyet Radó Antal fordított magyarra. A czimszerepet Ujházi fogja játszani.

Szeptemberben és októberben az itt felsorolt ujdonságokon felül még a következő darabokat elevenítik fel: Szeptember első felében Angier „Fourchambault család” című ötfelvonásos színművét, amelyet 1878-ban adtak először s amelyben Bernardné szerepét Jászai Mari fogja játszani ez alkalommal először. Szeptember második felében színre kerül több évi pihentetés után Calderon „Zalameai bíró” című drámája. A czimszerepet Ujházinak, Izabellát pedig Török Irmának osztják ki.

Október közepén előadják Dumas „Bagdadi hercegnő” című színművét K. Hegyesi Marival s czimszerepben.

A jövő ősz-téli szezonban még a következő darabok fognak színre kerülni: a) eredetiek: „A cigánybáró fia” színmű 5 felvonásban Jókaitól; „Királyi házasság”, verses vígjáték 3 felvonásban Somlóitól; „Radovich felesége”, színmű 3 felvonásban Abonyi Árpádtól; „Szent Margit asszony”, Várad Antal pályanyertes történelmi színműve és Jókai Mór másik, előadásra elfogadott verses drámája, a) „Levente”, b) idegenek: „Szent-e vagy örült?” Echeagaraytól; „Britannicus” Racinetól; „John Gabriel Borkmann” Ibsentől; „Galotti Emilia” Lessingtől; „A mostoha testvérek” Gaston Devorától és „Andrea” Sardoutól.

Ezenfelül vár még darabokat az igazgatóság a Mészáros-féle pályázatokból, amelyeknek eredményét október 15-én fogják kihirdetni és végül megszerezte Rostand „Cyrano de Bergerac” című verses színművét, amelynek fordításával Ábrányi Emilt bízták meg.

A régibb ezredeti és idegen darabok közül a következők felelevenítését vették terveh: „Kornélia” Toldy Istvántól, „Kendi Margit” Bartóktól, „A szerelem iskolája” Rákositól, „A vegyes párok” Dóczytól, „A peterdi csata” Bercziktől és „IV. László” Dobsától, továbbá „Dora” és „Ferreol” Sardoutól, „A diplomata” Scribetől, „Demimonde” Dumastól, „A jó falusiak” Sardoutól és „A csőd” Björnsontól.

A klasszikusok közül a fent felsorolt „Zalameai báró”, „Britannicus” és „Galotti Emilia”-n kívül színre fognak még kerülni: „Julius Caesar”, „Sok hűhó semmiért” és „János király” Shakspearetól; „Szeleburdi” és „Tartaffe” Moliéretől, „Közönyt közönnnyel” Moretotól.

Októberben újból megkezdik a vasárnap délutáni előadások sorozatát is, amelynek műsorát legfőképpen az idegen klasszikus és a magyar történelmi művek fogják betölteni.

FŐVÁROS.

(A királyi palota új plébánosa.) A budai királyi palota eddigi plébánosát, Vézinger Károly apátot, nemrég esztergomi kanonokká léptették elő. Vézinger utódja a királyi palotai plébánián Kanter Károly helvárosi káplán és az országos oltáregyesület igazgatója lett, akinek a kinevezését már aláírta a király. Állását csak az őszön foglalja el, amikor Vézinger kanonok is végleg átköltözik Esztergomba.

(Borbélyok küldöttsége a polgármesternél.) A borbélyok és fodrászok ipartestületének küldöttsége ma délelőtt tisztelgett Matuska Alajos helyettes polgármesternél, Vázsonyi Vilmos ügyvéd vezetése mellett, kérve, eszközölné ki azt, hogy az a rendkívül szigorú szabályrendelet-tervezet, amelyet a tisztí főorvos kívánt életbeléptetni, mellőztessék, mert ezzel a borbélyok és fodrászok léteérdeke lenne megtámadva. Ezt behatóan indokolják és többek közt ily fejtegetésekkel támogatják kérvényüket. A tisztí főorvos elrendelte, hogy az ollót, beretvát és minden fémesszközöt köteles közvetlenül minden használat után háromszázalékos szódaoldatban megtisztítani. A rendelet ezen pontja egyenesen tönkretételünket eredményezi, mondják a borbélyok. Ha minden használat után a segédök odaállának ollót, beretvát stb. szódaoldatban tisztítani, a szombati és vasárnapi napokon nem bíránk kielégíteni vendégeinket. De lehetetlenség még azért is, mert munkaeszközökünk a szóda-oldat használatára folytán rövid időn belül tönkremennének.

VIDÉK.

(Magyarország legujabb községe.) Békéscsaba levelezők a következőket jelenti: Békéscsaba észak-keleti sarkában egy új község alakult azon a helyen, ahol ezelőtt nádrengeteg zizegett a ingoványos rétek terültek el s nyakig merült a turfában a botorkáló ember. A polgárusulást s mezőgazdasági kulturát a Berettyó szabályozása idézte elő. A Hortobágy és Berettyó százhetven katasztrális holdnyi területén rövidesen és szinte észrevétlenül ezeröttszáz ember telepedett le, távol mindent községtől. Füzes-Gyarmat, melynek határában települt az új falu, huszonkét kilométerre van s bizony a közigazgatás nehézkes volt, amiért szükséges volt ennek az összehevenyészett te-

lepnek rendezése. Az új község Bucsa névvel kerül a földrajzba, a térképbe. Most épül község-háza; fognak választani bírót, jegyzőt, sőt gondoskodtak közegészségi szükségleteiről is. Az új községhez csatoltatnak a báró Springer, gróf Blanckenstein, Cavrianni, Jakabffy uradalmak s rövidesen a nympha a gyermekfejvagyású halványpiros virága helyén, pióczák, kócsagok, gémek, szárcsák, darvak, vadludak tanyáján az emberi kultúra derék magyar községet épít, mely a legközelebbi népszámlálásba, a lakosság számát tekintve, előre jut, mint a tótok felvidéki városa, Turóc-Szent-Márton. Egyelőre még Füzes-Gyarmat anvagy község a protektora, de önálló községi jellege már csak rövid idő kérdése az ország legifjabb községének, Bucsának.

*(A fiumai polgármester megerősítése.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király augusztus hó 14-én kelt legfelső elhatározásával, a belügyminiszter előterjesztésére, dr. Vallentsits Antal nyugalmazott miniszteri tanácsosnak a kormányzó által Fiume város és kerülete polgármesterévé ideiglenesen történt kinevezését megerősítette.

*(Székely Ifjak kiképzése.) A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara minden évben néhány száz székely fiut helyez el ipari kiképzetés végett a királyhágón inneni városokon. E tavasszal 250 fiu nyert elhelyezést, az őszi elhelyezés iránt most folyik a tevékenység. E hó 16-án Dicső-Szent-Mártonban, 17-én pedig Tordán eszközölték a fölvételt. Marosvásárhelyt e hó 22-ikén, Székely-Kereszturon 25-ikén, Udvarhelyt 26-án, Csikszederében 28-án, Gyergyó-Szent-Miklósán 30-án, Szepsi-Szent-Györgyön és Korásznán szeptember 2-án lesz a fiuk sorozása. Elindításuk szeptember 20-ára van kitűzve a részint 21-én, részint pedig 22-én érkeznek állomásuk helyére. Ezzel a székely fiuk idej elhelyezése be lesz fejezve. Érdekesnek tartjuk ez alkalomból megemlíteni, hogy a megelőző években elhelyezett fiuk általában jól beváltak. Sok fogékonyságot tanúsítanak a mesterségek eltanulásában s a tanoncziskolákban is jól haladnak.

*(Technologiai kiállítás Fiumében.) Tegnap délután nevezetes tanácskozás volt Fiumében gróf Szapáry László kormányzó elnöklése alatt. A kormány ugyanis, mint levelezőnk írja: tájékozást kívánt szerezni, hogy lehetne-e Fiumében pár hétig tartó technologiai kiállítást rendezni. Ennek a kiállításnak az volna a célja, hogy a kiállítandó motoros-gépek hasznavehetőségét és czélyszerűségét kimutatva, a kisiparnak nagyobb lendületet s új iparágak létesítésére kezdeményezést lehessen adni. A tanácskozáson az elnöklő kormányzó kívül résztvett Vallentsits Antal városi podesta, Táboraky Ottó a budapesti technologiai iparmúzeum igazgatója, gróf Wickenburg István miniszteri osztálytanácsos, Brelich Ernő municipiumi ülnök, Smoquina A. F. kereskedelmi és iparkamarai titkár, Besocca mérnök, a városi építészeti hivatal igazgatója, Dietrich Adolf miniszteri fogalmazó, Carposio Ilario fényképész, D'Ans Ágoston légszesszgyári igazgató, Gigante Ágoston aranyműves, Kunasz Máté butorgyáros, Nattich Henrik optikus, Skull Máté vasöntőde-tulajdonos és Sblahnik Lajos, mint a Redlich-féle vasműipargyár képviselője. Miután gróf Szapáry kormányzó és Táboraky technologiai iparmúzeumi igazgató alaposan megmagyarázták a tervezett kiállítás czélyszerűségét és szükségességét és miután a tervhez hozzájárult Vallentsits, Smoquina, Nattich, Gigante, Skull és D'Ans, a gyülekezet egyhangulag és lelkesedéssel elfogadta gróf Szapáry László kormányzónak a kiállítás létesítésére kifejtett tervezetét. Határozatba ment egyttal, hogy a kiállításon a kisipar termékeit is be fogják mutatni. A kiállítás idejét az 1899. év tavaszára állapították meg. A kormányzó azután hangsúlyozta, hogy a kiállításnak célja lesz még demonstrálni, hogy a jövő iparművészeti iskolának minő műiparcikkokkal kell különösen foglalkoznia. Mert ő azt óhajtja, hogy ez az iskola addig, míg gyakorlati czélokra is berendezhető lesz, legalább elméleti oktatásra már a jövő év őszéig fel legyen állítható.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— A berettyó-ujfalui monstre-pör. A nagyváradi királyi tábla — mint gyulai tudósítónk értesül — most vette tárgyalás alá a berettyó-ujfalui monstre bűnügyej, melynél nagyobbát a modern judikatúra alig ismer. 856 oldalra terjed a végtárgyalási jegyzőkönyv ötvenhat váddal, melyből a végtárgyalás során csak husz állt meg, melyekben közvetlen bizonyítékok lévén, ezekért Szakáll Pál járásbíró két évi fegyházra és hivatalvesztésre ítéltetett. A helyszíni tárgyalás maga nyolcz napig tartott s összesen 134 tanut hallgattak ki. Szakáll manipulációi között a leggyakoribb az volt, hogy a bűnügyben beidézett feleket szóval kihirdetett ítéletben magasabb összegre büntette, mint a megnyit a tárgyaláson felvett jegyzőkönyvben feltüntették. Szakáll kiváló híru bíró volt, gazdag, felesége földbirtokos családból való és szerényen, majdnem visszavonultan élt. Értihetetlen megtévelyedése, mert mindössze 123 forintról lehetett pozitív adatokat szerezni. S ilyen nevelésesen csekély összeg miatt tette tönkre karrieré-jét, döntötte gyalázatba családját s juttatta magát a fegyházba.

— A vármegye mulasztása. Marczibányi Istvánné született Majthényi Mária 1812. évben alkotott végrendeletében 41.480 forintot alapítványokra, 100.000 forintot és az összes ezüstneműt s drágaságait egy alapítandó hitbizományi tőkére hagyta úgy, hogy akit erre Pest vármegye kiküld a saját gremiumából, a végrendeletben foglaltaknak hű és pontos teljesítésére felvigyázzon. Ezért élvezze az illető annak a 8400 forintról kamatját, amelyet a megyének külön hagyott. Pestmegye a föltételt elfogadta s a végrendelet hű teljesítésének felvigyázásával mindenkor alispánját bizta meg. Tavaly Majthényi József, a végrendeletnek egyik jogutódja, Kötvös Károly utján folyamodott a megyéhez, hogy a kezelésében levő 8400 forintot adja ki részére, mert az alapítványok részben, a 100.000 forint pedig az ezüstművel és drágaságokkal egészen elveszték a vármegye felügyelete alól s így a 8400 forint kamatjához kiküldöttjének sincs többé joga. Pest vármegye elutasította Majthényit, de felelősségére elrendelte a belügyminiszter, hogy a vármegye az összeget a jogosultságukat bíróság előtt igazoló igénylők részére bírói letétbe tegye. A miniszter rendelkezéséből kitűnik, hogy a vármegye mulasztást követett el a végrendeletben vállalt kötelességekkel szemben. Pestvármegye a belügyminiszteri rendelet ellen felelősséget a közigazgatási bírósághoz, de e helyütt is elutasították. Ez elutasítás után pedig most úgy áll a dolog, hogy Pestmegyének majd nemcsak a 8400 forintot kell kiszolgáltatnia, de alighanem köteles lesz az örökösöknek kiadni még a felvigyázata alatt veszendőbe ment 100.000 forintot és kamatait, valamint a nagy értéket képviselt ezüstművek és drágaságok értékét is.

Halálos ítélet.

A kecskeméti törvényszék ma tárgyalta az új-kécskei kettős rablógyilkosság ügyét és mint nekünk jelenté, a vádlottat, ki párját ritkító vad-sággal követte el bűntettét, halálra ítélte.

Tudósításunk így szól:

A kecskeméti királyi törvényszék ma tárgyalta Sztár Antal Pál új kécskei kettős rablógyilkos bűnügyét, aki tudvalevőleg egy öreg szatóespt és ennek kocsisát vandál kegyetlenséggel meggyilkolt.

Az eset úgy történt, hogy az öreg szatócs Feldmayer Ábrahám bejött kocsisával Hegedűs Józseffel, dohányt vásárolni. Az uton kocsisa leszalolt a kocsirol és az öreg egyedül hajtattott be Kecskemétre. Mikor a kocsis leszalált, Antal Pál, ki ötret kísérté, a kocsisat arra akarta rábírní, hogy öljék meg az öregot ha Kecskemétről hazafelé tart, vegyék el tőle pénzét és dobják testét valami árokba.

De a kocsis erre nem volt hajlandó, miért is Antal Pál őt a kapával leütötte, nyakát elvágta és iszonyuan elcsönkítva a közeli buzavetésbe huzcolta. Azután bebállagott Kecskemétre és az öregot, kinél azelőtt szolgált, felkereste a vendéglőben. Estefelé pedig az öreg kocsiján indultak el hazafelé.

Midőn az új-kécskei Nagy-Réthez értek, Antal hirtelen fejbeacsapta az öregot, ki hörögve fordult le a hákról, majd őt kegyetllenül előkeltetve nyakát és arczát összevagdaltva, czipelte a közeli rétre. A két holttestet másnap reggel találták meg a mezei munkások.

A vizsgálatot csakhamar megindította a kecskeméti királyi ügyészség és a gyilkost még aznap Sztár Antal Pál személyében letartóztatták. A gonosztevő a gyilkosságok elkövetése óta Fényes Ignác új-kécskei korcsmajában mulatott véres ruhában és nagy bankókkal fizetett.

A mai végtárgyaláson, melyet Kiss Ferencz ítélőtáblai bíró mint elnök vezetett, szavazó bírák voltak: Bárány Károly és Csorba Károly, a vádhatóságot Horváth János alügyész képviselte, a védőtiszt pedig Diószeghy József kecskeméti ügyvéd vállalta el.

A gyilkosra, ki gyermekarczu, erős, középtermetű fiatal ember, három börtönör vigyáz Beismeri tettét, de gyakran tagadásban is van.

A tárgyalás folyamán elmondja, hogyan fogamzott meg agyában a rémes gondolat, hogy az öreg pénzét esetleg élete árán is megszerzi, elmondta továbbá, hogy nem félt a büntől, hogy pénzt kaparítson és feltűnteti a gyilkosság minden egyes borzalmas momentumát.

A törvényszék a tanuk kihallgatása, valamint a vád- és védőbeszéd meghallgatása után a kettős rablógyilkost — kötéll halálra ítélte.

Az elítélt felelősséget.

SPORT.

+ Ganache Kisbérén. Ganache-t a magyar kormány megvette a kisbéri ménés számára. A vételár 70.000 forint volt.

+ Az augusztusi handicap. A holnap döntésre kerülő augusztusi handicapban a következő fleverek fognak indulni:

Álmos	lovagolja	Huxtable
Maltser	"	Peake
Kárpát	"	Sharpe
Tip-Top	"	Barker
Gyurjad	"	Cleminson
Judica	"	Wilton
Pavolln	"	Hyams
Páratlan	"	?
Lelencz	"	?
Szittyá	"	Gilchrist

+ Turista-kiindulás. A turista-egyesület Szent István napján nagyobb szabásu kirándulást rendez. A társaság Szent-Endrőn keresztül a Dömök-kapu, Szent László és Lepencz-patak érintésével Visegrádra gyalogol. A társaságot Székely Imre vezeti.

+ A legyőzött Maikönig. Szenzációs meglepetés híret hozza a táviró Baden-Badenből. A megnyitó napon futott ifferheimi nagy díjban tenyésztesünk egyedüli képviselője, Maikönig, mely favoritként indult, versenget szenvedett. A versenyben Nicosia volt első. A verseny eredménye a következő:

Ifferheimi díj. Tiszteletdíj és 50.000 márka. Hároméveseknek, távolság 2400 méter.
Br. Fürstenberg pk. Nicosia 52 kilogramm,
lovagolta Jones 1.
Lovag Wiener-Welten pm. Maikönig 52 1/2 kilogramm,
lovagolta Smith 2.
Mons. Hirschfeld stpm. Bigoudis 56 kilogramm,
lovagolta Hastley 3

A Szent István-díj.

(Negyedik nap.)

A versenyesztendő legnépszerűbb futama, a nyolczvanezer koronával dotált Szent István-díj, holnap kerül lefutásra a városligeti gyepen.

A telivér és félvér sportmenek apraja-nagyja kizarándokol majd, ki kocsin, ki gyalogszerrel, hogy a tizedik Szent-István-díjért való küzdelmet megtekinthesse.

Ez érdekes futam, mely leggyakrabban az esztendő szenzációs eseményévé vált, holnapra nem ígéri azt az eredményt, melyet a meglepetésekért áhítozók oly nehezen várnak.

A Szent-István-díj propozícióit megnyitották az utat az olyan lovak számára is, amelyek nem bírtak elegendő klasszissal s alapítása óta nem egyszer megtörtént, hogy a súlygyedmények következtében a rosszabb s elhanyagolt lovak kel-

Utak szenzációs meglepetést győzelmeikkel. A legnagyobb meglepetés volt, mikor báró Rotschild Patriot-ja haladt el elsőnek a bírói páholy előtt, vagy amikor a sunyi Ignácz hagyta el istálló-társát, a híres Tokiót. Ámde ha nem is győzött a kevesebb fogadott ló, a nagy és kis sportszemenek szívét minden esztendőben a futam előtt, de különösen a finish pillanatában, lázas izgalom fogta el, akár Espoir vagy Eretnek, akár Dornroschen került ki győztesnek a küzdelemből.

Holnap is így lesz. Az 1898-iki Szent István-díj még néhány nappal ezelőtt lefutottnak látszott Doria számára; ma azonban, amikor csak órák választanak el a versenytől, feltámadt az oppozíció a keresik az ideai Szent István-díj Patriot-vagy Ignácz-ját.

Az oppozíció ez idő szerint némileg indokoltnak tekinthető azért, mert a Doria-ról terjesztett rossz hírek, ha nem is felelnek meg a valóságnak, de mindenesetre van a dologban valami. A Péchy-lónak a lábai már nem állják a traininget s így Milne-mester jobbnak vélte csak a győnébb praeparációra szorítkozni. Így munka nélkül is elég jónak tartja ahhoz, hogy a Szent István-díjat megnyerje.

Mi is abban a véleményben vagyunk, hogy Doria — ha valami accidens nem éri — könnyen fogja ellenfeleit legyőzni. A valószínű indulók a következők:

Doria	lovagolja	Clemson
Esterfi	"	Huxtable
Or-dur	"	Hyama
Crampon	"	Gilchrist
Dogs	"	?
Pikus	"	Slack
Wie Seide	"	Sands
Komámasszony	"	Adams
Vigécz	"	Wilton

Shannon, Fondor és Gagerl kétéves indulók. A súlyviszonyokra való tekintettel Doria-n kívül Crampon és Or-dur bírnak legtöbb eséllyel.

A Festetich-ló a király-díj eredménye alapján rosszabb Doriánál, azonkívül a derbyben is Doria mögött volt, Doria tehát a súlyviszonyok beszámításával legalább hét kilogrammal kedvezőbb teherrel indul. Mármost az a kérdés, hogy Crampon nem lett-e jobb a tavasz óta. A kérdésre a magyarázatot az istálló jelenlegi rossz formája adja meg, amiben nem lehet mindig bízni, mert gyakran megtörtént már, hogy az istálló egyik lóva kivételt képezett.

Or-dur, mely mint négyéves csak 54 kilóval futhat, szintén jó eséllyel bír. Van a mezőnyben egy ló, mely 58 1/2 kilogrammal kiuloyozva látszik lenni, s ez Esterfi. A nyári handicap-ben 59 1/2 kilogrammal gyönyörűen futott s beavatottak állítása szerint megnyerte volna a versenyt, ha helyes taktikával lovagolják. Nem megvetendő ellenfél még Komámasszony, mely Kottlingbrunnban Gagerl-lel, melynek 5 kilogrammot czedált, holtversenyben volt első. Mi azonban mégis Doria legnagyobb ellenfeleitől csak Or-durt és Esterfit tekintjük.

Az ötödik nap főszáma a kettős ivadék-verseny, melyben a két éves évrjárt legjobb kancaja Deaf et Dumb fog Dominikkal újra össze-találkozni. Azt hisszük, hogy nem sok ló fog a Czinkotai-díj győztesével szemben kiállani, melynek vasárnapi győzelme hírtosra vehető.

Típjaink a negyedik és ötödik napra a következők:

Negyedik nap:

- I. Kisasszony—Zászlós.
- II. Alár—Futár.
- III. Doria—Or-dur—Esterfi.
- IV. Dalfy—Félenk.
- V. Apollonia—Wehrmann-istálló.
- VI. Maltaser—Tip-Top—Judica.
- VII. Dominik—Kilmeroy.

Ötödik nap:

- I. Damiette—Castagnette.
- II. Eszterházy-ist.—Alár.
- III. Mirko.
- IV. Zászlós.
- V. Deaf & Dumb—Ronny.
- VI. Páratlan—Szittyá.
- VII. Pimasz—Soecha.

KÖZOKTATÁS.

Nemzeti Zenede. A Nemzeti Zenedében a növendékek beiratása augusztus 30-ától szeptember 5-ig tart. Ezen az időn túl csakis külön igazgatói engedély alapján iratkozhatnak be.

Bubics püspök a harmadik egyetemről. A hazafias érzelmeiről ismert kassai püspök, Bubics Zsigmond körlevelet intézett egyházmegyéjéhez, melyben a Szent István-nap jelentőségéről így emlékezik meg:

Fájdalommal látom napról-napra szünni a vallásos érzést, szent királyunk tiszteletének ellanyhulását s általában a katolikus magyar szellemnek azt az elfogyatkozását, mely veszedelmes következményekkel fog járni nemzetünkre. Hiszen e szent ünnep Budavárában már nem annyira vallásos ténykedés, mint érdekes látvány lett. A népnek nagy részét nem a szent ereklye iránti tisztelet, hanem a pompa látásának vágya vezérli oda. A vallásos érzés elnyedésének s az ősi szent hagyományok és fontos — állami ügy, mint egyháztörténelmi események — feledésbe menésének veszedelmét belátták törvényhozóink is és törvénybe iktatták, hogy Szent István napja oly nemzeti ünnep legyen, melyen a munkának is szünetelnie kell.

Hogy Szent István tiszteletének följutása mennyire fontos, azt érzik és tudják sokan jobbaink közül és el is van határozva, hogy történetünk e nagy alakjának emlékére, a Mátyás-templom közelében egy, a nagy királyhoz méltó nagyobb szerű szobornál állítsassék fel. Erről a szoborról gondoskodik ugyan maga a kormány, mert fájdalom, a mai lelkesültség nélküli világban nem lehetne másképp fölláttatni. Felsőges urunk ment ezzel is jó példával előttünk; követi hazánk kormánya, mely Szent István emlékére egy monumentális szobornüvet tervez. Én azt ezereztém, ha annak a szobornak költségeihez az én egyházmegyéim hívei is, szerény tehetségükhöz képest hozzájárulnának. Én magam a mondott célhoz a kijelölt öt éven át évenként ötven forinttal fogok hozzájárulni.

Hosszu idő óta fájdalmas szívvel és lélekkel látom hazánk katolikus ifjúsága körében a vallásos szellem fogyatkozását. Ott áll ugyan az ország fővárosában az egyetem temploma, de egyetemi ifjúságunk vajmi ritkán lépi át az ő templomának küszöbét.

Szó sem fér legrégebbi, legjobban berendezett egyetemünknek, a budapestinek katolikus jellegéhez. Katolikus főpap, Pázmány Péter alapította meg azt, katolikus főpapok járultak hozzá annak fejlesztéséhez, katolikus fejedelmek támogatták és bár fenntartásának mai költségeit az országgyűlés bőkezűen megzavazza, még sem tagadható el, hogy ezen egyetemünk eredeténél fogva katolikus jellegű. De ezt a jellegét nem ismerik el, sőt az 1848-iki törvényhozás nyíltan államinak deklarálta.

Az én véleményem tehát az, hogy megőrizve tovább is a budapesti egyetem katolikus jellegében való hitünket, meg kell vetnünk egy új, tisztán katolikus jellegű egyetemnek alapját.

Én a magam részéről tetteleg is hozzá kívánok járulni ennek az eszmének megvalósításához. Egyre azt, hogy a jelen évtől kezdve, míg Isten éltet, a megalapítandó magyar katolikus tudományegyetem céljaira évenként kétszáz forintot fogok letenni székeskáptalanomnál, másrészt azzal, hogy amit módomban áll ez irányban tennem, nem fogom elmulasztani. Ti pedig, Tisztelendő Testvérek, hozzatok a szent célra némi áldozatot.

Gyűlésező tanítók.

A Szent István napja alkalmából a fővárosba ránduló vidékiek tömegében az idén különösen nagy számmal a tanítók vannak képviselve, akik két táborban is tartanak gyűléseket. A katolikus tanítók országos bizottságának és a református tanítók országos egyesülete kezdtek meg Budapesten tanácskozásukat, melyeknek lefolyásáról a következőket jelentik tudósítónk:

(A katolikus tanítók gyűlése.)

A katolikus tanítók a papnevelő-intézet disztermében gyűléseztek. A gyűlést mise előzte meg, melyet az egyetemi templomban báró Hornig Károly püspök mondott. Mise után Hornig püspök, aki a katolikus tanítók egyesületének védő-elnöke, rövid imával megnyitotta a gyűlést és felolvastatta a hercegprimásnak a katolikus tanítók országos szervezésére vonatkozó leiratát. Ezt a leiratot, mely helyesnek és üdvösnek mondja a szervezkedést, éljenzéssel fogadták.

A püspök ezután átadta az elnöklést Steinberger Ferenc kanonoknak, az egyesület elnökének, aki hosszabb megnyitó beszédet mondott.

Beszédében elmondotta, hogy az egyház sohasem fogja kezét levenni az iskoláról, mert az ő hivatását az iskolában nem fogja betölteni sohasemki más. Azt a szellemet, melyet az egyház van hivatva belelehelni a sarjádó nemzedékbe, csak nála találhatni. A katolikus tanítóknek továbbá vezérelve: rendületlen hűség a hazához. Ha vallásos nevelést akarunk adni az ifjúságnak, akkor a tanítók és tanárok kinevezésénél ne csak az legyen az irányelv, hogy van-e annak a tanítónak, tanárnak oklevele, hanem az is figyelembe jöjjön, hogy bensőleg vallásos-e? Nem fog tehát a jövőben előfordulni eset, hogy a hivatalos hatalom megtűnjön a katedrákon olyan tanárokat, akik kérkednek felekezetenküliségökkel, mert az ilyen tanár durva kézzel tördeli össze az ideálokat, melyeket a vallás tanítás az ifjú lelkekben felállított. Sőt szigoruan elő fog iratni a tanároknak vallásos kötelességük teljesítése, mert a példa többet ér, mint a szép beszédek. Beszéde végén hangoztatta, hogy az államnak is kell valamit tenni a tanítókért.

E beszéd után azt a kérdést tárgyalták, hogy a volt katolikus tanítói kongresszus előadóinak munkálatait milyen módokat szerint terjeszszék föl a hercegprimáshoz és a püspöki karhoz. Elhatározták, hogy az egyes előadói munkálataikat — Hornig püspök adományából — kinyomatják és aztán, rövid memorandum kíséretében együttesen terjesztik föl a püspöki karhoz.

Letárgyalták a katolikus tanítók országos bizottságának szervezetét és ügyrendjét megálapító alapszabályokat, amelynél előadó Gruber Károly volt.

Végül a beteresztett javaslat alapján megadták a fölmentvényt a katolikus tanítói árválaknak s a tanítók millénniumi zászlójára begyűlt pénzkezelőjének.

A gyűlés tagjai délelőtt testületileg tisztelegtek a hercegprimásnál és délután folytatják az alapszabályok tárgyalását.

A primás háromnegyed egykor fogadta a katolikus tanítók tisztelgő küldöttségét, amelynek nevében dr. Steinberger pápai kamarás mondott üdvözlő beszédet.

Mire Vaszary Kolos így válaszolt:

Az elnök ur szíves szavaira csak annyit válaszolok, hogy ügyeik, a katolikus tanítás ügye iránt a legmelegebb érdeklődéssel viseltetem. Tudom, hogy az a benső szeretet és ragaszkodás hozta hozzám önöket, amelylyel önök és az önök által képviselt eszme iránt én is viseltetem. Legyenek meggyőződve, hogy valahányszor csak szükségük lesz reám, velem mindenkor rendelkezhetnek.

A főpap homlokon csókolta ezután dr. Steinbergert és így szólott:

— Ezt adom mindnyájuknak!

A küldöttség a primás éljenzésével távozott a magyar egyházfejedelemtől.

Az ülést délután négy órakor tovább folytatták. Ember Károly tovább ismertette a bizottság alapszabálytervezetét és azt elfogadásra ajánlotta.

Dr. Walter Gyula esztergomi főtanfelügyelő azonban számos módosítást terjesztett be, amelyet a bizottság egyhangulag mindig elfogadott.

A huszonhét pontból álló alapszabálytervezet elfogadása után a hitoktatás reformját vették tárgyalás alá, amelynek kapcsán a következő három pontból álló indítványt fogadták el:

1. Felkérendő a püspöki kar, hogy a hittani kézikönyvek revíziójáról sürgősen intézkedjék.
2. Hogy a hitelezés hatékony ellenőrzéséről gondoskodjék.

3. Hogy a növendékek hitélete és vallásos nevelése szigorú felügyelet alá vétessék.

Ezután megalakították a husz tagból álló állandó bizottságot, melybe egyhangulag a következők választottak be: Dr. Walter Gyula, Dreisiger Ferencz, Bertalan Vincze Esztergomból; dr. Zeller Vilmos, Gyórfy János Budapestről; Petrovác József, Fonyó Pál, Mócsy Antal Kalocsáról; Katuszky Gyula, Breznay Imre Egerből; Tóth Géza Rozsnyóról; Csávolszky József Vácraól; Juhav Imre Szepeshelyről; Erdődy József Kassáról; dr. Karácsonyi Imre, Ujlaky Géza Győről; Gubicza Lajos Veszprémből; Schulcz Imre Pécsről; Fejes István és Barabás György Szombathelyről.

A bizottság megalakulása után dr. Steinberger megköszönvén a megjelentek érdeklődését, az ülést este hét órakor bezárta.

(A református tanítók gyűlése.)

A református tanítók országos egyesületének nagygyűlése délelőtt 9 órakor kezdődött.

A gyűlést dr. Kiss Áron nyitotta meg és üdvözlö a megjelenteket, mint a magyar tanügy buzgó harcosait. Hangsúlyozza, hogy a református tanítóknál nem található szeparatiztikus törekvés, ők tanácskozással éppen az egységet akarják előmozdítani.

Happál Benő a budapesti református egyház nevében üdvözlö a közgyűlést és sikert kíván a tanácskozáshoz.

Sinka Lajos társelnök a gyűlés nevében köszönetet mond Happál Benőnek szép szavaiért.

A napirend első tárgya a hivatalos lap ügye volt, melyre vonatkozólag Csúrka István terjesztette elő a választmány erre vonatkozó határozatait. A választmány a hivatalos lapot okvetetlen szükségnek tartja, de miután az deficizáttal jár, felhívják a református tanítókat, továbbá az egyházmegyéket, hogy a lapot anyagilag támogassák.

Kimondották ezután, hogy az egyesület örömmel lép be a magyarországi tanítók országos bizottságába, mint alapító tag.

Ezután Vincze József (Földes) a népiskolai tanterv revíziójáról tartott előadást és fejtegeti azokat az elveket, melyek szerint a tantervet megállapítani kellene.

Ezután Sinka Lajos (Brassó) „Nevelésünk és vallásnevelésünk” czimén tartott előadást, melyben azt hangsúlyozta, hogy a változott viszonyok egy jelenben, mint a jövőben életszükségé teszik az evangélikus református egyházban, hogy a vallás és egyházi ének és zene tanítását komolyabb figyelem tárgyává tegye, mert jelenleg e téren teljes zavar, vagy ódi elmaradottság uralkodik. Indítványozza tehát, hogy azt a kötelező törvenyt, mely szerint a vallásoktatást a lelkészek végezzék, hajtsák végre, de tekintettel a nagyobb központokra, rendes vallásnevelők kiképzéséről is gondoskodjanak.

Simon Károly (Hadház) a népoktatási törvény revíziójáról szól. Határozati javaslatában hangsúlyozza, hogy a magyar állam tekintélye a népoktatásban teljes érvényre emeltesse és a haza területén levő bármely jellegű iskola a magyar állameszme szolgálatában álljon; a népoktatás tisztességes megélhetése — tekintet nélkül az iskola jellegére — biztosíttassék. Kimondatni kívánja, hogy a református tanítók országos egyesülete a népoktatás államossítása eszméjétől nem idegenkedik, sőt kész teljes erejével támogatni; a részleges államossítást a fennálló viszonyok között a református egyházra veszélyesnek tartja és ellene állást foglal.

A HIVATALOS LAPBÓL

Kinevezések. A kereskedelemügyi miniszter Kolnenheyer Gyula állami felső ipariszkolai szaktanárt a budapesti állami felső építőipariszkolához a VII. fizetési osztály harmadik fokozatába igazgatónak, Ruda László miniszteri díjnyel a budapesti állami felső ipariszkolához a X. fizetési osztály harmadik fokozatába tolnokká nevezte ki.

Arverések a fővárosban. Tábori Ferencz ingóságai VIII. kerület Kerepesi-ut 55. augusztus 23. Makovinyi Fekete Mária ingóságai VIII. kerület Sándor-utca 2. augusztus 22. Sebessy Géza ingóságai VII. kerület Dohány-utca 54. augusztus 25. Szunyogh és társa cég ingóságai VII. kerület Dohány-utca 90. augusztus 25. Özvegy Mán Józsefné ingóságai VI. kerület Andrássy-ut 3. augusztus 22. Takács Sándor ingatlanai II. kerület fő-utca 77. október 14. Rostás Imre ingóságai VII. kerület Muranyi-utca 57. és Dembinszky utca 43. augusztus 30. Dr. Kepes Gyula ingóságai VI. kerület Andrássy-ut 51. szeptember 1. Schwimmer Zsigmond ingóságai V. kerület Árpád-utca 8. augusztus 22. Wallenfeld János ingóságai VII. kerület Akácfa-utca 49. augusztus 23. Id. Reiszner Ignác ingóságai V. kerület Arany János-utca 32. és VI. kerület Haba-utca 6. augusztus 22. Fabián Gyula ingóságai VIII. kerület Róck Sándor-utca 5. és VI. kerület Felső Erdősor-utca 43. augusztus 23. Gaál István ingóságai VIII. kerület Fűtő-utca 38. augusztus 22.

A vidéken. Schachner József A. ingóságai Újpesten szeptember 9. Roz Jakab ingatlanai Debreczenben szeptember 16. Babrik Miklósné ingatlanai Nagyváradon november 17. Vaszylyev Uros ingatlanai Melencze (Török Becse) községében szeptember 14. Jászai Andrásné ingatlanai Kassán szeptember 12. Focht Jánosné ingatlanai Szerb Párdány (Módos) községében szeptember 13. Klein Ignác ingatlanai Varannó (Gácszecs) községében szeptember 15. Martonossy Imre ingatlanai Facseton augusztus 24. Bauer Ferencz ingatlanai Győrött november 22. Schmidt Krisztián ingatlanai Modoson szeptember 26. Sztaiics Váza ingatlanai Szefaerri (Pancsora) községében szeptember 15. Czákó Ignác ingatlanai Kun-Szt-Mártonban szeptember 3. Karkus Antal ingatlanai Tasnádon augusztus 31. Balán György ingatlanai Zombolyán szeptember 16. Lederer Arnold ingatlanai Tasnádon szeptember 14. Schwarz S. W. ingatlanai Egerben augusztus 30. Schneider József ingóságai Resiczabán augusztus 23. Hess Frigyes ingóságai Titeken augusztus 24.

Pályázatok. A galgóczi (Nyitra) adóhivatalnál adóügyi állásra, a vágyhelyi (Nyitra) adóhivatalnál sóhordári állásra, a pozsonyi járásbírósnál irnokai állásra, a sarvári (Szombathely) járásbírósnál hivataloszoigai állásra, a szegedi törvényszéki fogháznál fogházrösteri állásra, a huszti (M.-Sziget) járásbírósnál segédlelkönyvvezetői állásra, a kisujszllási (Szolnok) járásbírósnál telekkönyvi átalakító díjnoki állásra, erdőgyakornoki állásokra, a dévéri járásbírósnál irnokai állásra, a török-becsei (Nagybecskerek) adóhivatalnál gyakorlati állásra, postamesteri állásra Rákóczyban (Jász-Nagy-Kun Szolnok vármegye), a soproni fővámhivatalnál vámgyakornoki állásra, a békési (Gyula) járásbírósnál ügyvezetői állásra, az ujaradi (Temesvár) járásbírósnál járásbírói állásra lehet a folyamodásokat benyújtani.

NYILT-TÉR.

Szt.-Lukácsfürdő

téli és nyári gyógyhely
Budapestben.

(A) Nagy hőmérsékletű, melynek 600 métermagyról nyílt és zárt medencékben a forrásvíz naponta új vizet hoz meg. Mindenemlékező és úditó-fürdő. Lakás átmenetesen ellátás hetenként 27 frt. Középen dr. Prospektus káld ingyen az igazgatóság.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, augusztus 19. (C. T. B.)

	augusztus 19. cents	aug. 18. cents
Buza szeptemberre	70 ⁷ / ₈	70 ⁷ / ₈
„ deczemberre	69 ³ / ₈	68
Tengeri szeptemberre	67 ¹ / ₄	35 ⁷ / ₈

Chicago, augusztus 19. (C. T. B.)

	augusztus 19. cents	aug. 18. cents
Buza szeptemberre	35 ¹ / ₈	66 ¹ / ₄
Tengeri szeptemberre	65	31 ¹ / ₄
„ októberre	31 ¹ / ₂	—

A tőzsde hete.

Jelentettük a múlt héten, hogy a tőzsde mennyire megijedt az ischli tanácskozásktól. Meg kell tehát neki adnunk az elégtételt, hogy ez ijedelmetől csakhamar megszabadult. Amint az Ischiben egybegyűlt hírlaptudósítók megláttak Thun Ferencz grófot és Bánffy Dezső bárót nevetgélve és derűlten társalogva lejönni a királyinyaraló-palota lépcsőjén, a bécsi tőzsde azonnal föllelekezett. „Tehát nem ütök agyon egymást! Hála az égnek!” És a budapesti tőzsde utána! lelegett, mint mindig.

A hírlapok aztán megmagyarázták, hogy mily szilárdan tartotta magát a magyar és mily okosan parirozott a német; hogy a közös miniszterek, közösségük élénk tudatában, megosztották magukat a monarchia két fele között, még pedig teljesen az udvariasság szabályai szerint: a magyar közös miniszter, Kálay, a németek részére állt; a német közös miniszter, Goluchowski pedig a magyarok részére, úgy, hogy ebben is meg volt a teljes paritás.

És mindezekre a szép dolgokra mindig jobban éledezett a tőzsde; az árfolyamok emelkedtek egész és feltizedekkel; sőt egyes napokon még fel forintokkal is. A létkesedés nem volt ugyan valami epevető; de az augusztusi rendkívül tikkasztó hőség kellő számbavételével, kielegitőnek volt mondható.

Ekkor az egyik bécsi nagytőzszer elfirtotta orrát és azt mondta: Egyezés — egyezés: jó termés, jó termés: de a hitelintézet féltő, merleget rossz lesz. Ez a nagy szaren-

csétlenség, melyre adni kell a papirokat. És mindenkinek eszébe jutott, hogy tényleg már a múlt héten nagyban adogatták el bizonyos „szolid” bankházak az osztrák hitelintézet részvényeit, mely bankházak pedig nem igen szoktak vaktában spekulálni, mert nagyon jó és nagyon informált ügyfeleik vannak. Elkezdődött tehát a lassu, de igen következetes kínálat a papirokban, mely az árfolyamokat fokról-fokra nyomta és az élénkebb üzletű múlt hetek avance-át teljesen fölemesztette. Így tartott ez ma délig, amikor is a hitelintézet részvénye ugyanazon a cursuson állt, amelyen múlt hó utolsó napjain jegyezték.

Mindazon kedvező mozzanatok, melyek e hó elején oly szép reményeket keltek a jobb jövő iránt, el voltak feledve. Mindenki csak azt a 230.000 forintot látta, melylyel, a híresztelések szerint, a hitelintézet féltő tiszta keresete kevesebb a múlt év párhuzamos korszakánál. És ez a 230.000 forintos minus megbénította, hypnotizálta, megbabonázta az embereket, habár mindenki tudta, hogy ez a hiány csak elszámolási természetű és nem tényleges, mert vannak a hitelintézetnek igen jelentékeny nyeresémetélei, melyek sajátos természetüknél fogva nem helyezhetők be a féltő lezárolásba. De ez a jobb tudat nem volt hatással senkire. A tőzsde félni akart; és félt.

Igy érkezett el a ma esti hét óra, amikor a hitelintézet merlegét kihirdették a tőzsdén. A hírek igazaknak bizonyultak. A hitelintézetnek a múlt év első felének lezárolásával szemben tényleg 216.000 forintra volt kevesebb a tiszta nyeresége. (A mérleg magyarázó részleteit „Pénzügy” czimű rovatunkban közöljük, hol megtudhatni, mely tételekből áll elő a feltűnő hiány.) E hiány felét az új adótörvény okozta, mely 109.000 forintra adóttóbblettel terhelte meg az intézetet.

Ha ezt kellő tekintetbe vesszük és ha szem elől nem tévesztjük, hogy a ma közzétett mérleg egy inséges esztendő üzletének az eredménye, akkor a hitelintézet első féltő lezárolását nem is mondhatjuk oly dicstelennnek; nem is számítván bele a valószínűséget, hogy a második féltő gazdagabb forgalma dusan kipótolhatja e hiányt.

A mérleg nem is tett nagy hatást a kihirdetésnél jelen volt korlátolt számú tőzsdérre. A mérleggel együtt Bécsből megjelentették azt is, hogy ott a hitelrészvény 360.50-en áll, ami megfelel a délutáni zárlatnak.

Lehet, hogy holnap még gyöngül kissé az osztrák hitel ára. De aztán a nagyobb mértékben kifejlődött contremine vissza fogja kérni, amit nagybuzgón eladott és ez a körülmény ismét föllebb emelheti a papirok árát, ha — és ez fontos föltétel — ha a politikai bonyodalom új erőt nem önt az „aknászokba” és meg nem erősíti táborukat és pozíciójukat a haussierk visszavonulásával.

Ipar és kereskedelem.

A budapesti malomipar 1897-ben. A malomipar a múlt évben ismét nehéz viszonyok mellett működött. Az érlött gabonamennyiség az előző évhez képest 1,392,466 métermázsával kevesebbet tett, összesen 6,892,738 métermázsát, amiből a lisztre esik 5,267,188 métermázsá, korpára 1,464,716 métermázsá. Az utolsó évtizedben egészben véve a termelés nagy emelkedése tapasztalható. 1870-ben ugyanis mahaink csak 3 millió, 1879-ben csak 4¹/₂ millió métermázsá gabonát dolgoztak fel, 1894-ben és 1895-ben azonban már 7 milliónál, 1896-ban pedig 8 milliónál többet, mely azonban 1897-ben 6.9 millióra szállott alá.

Vásári forgalom. A főváros marhakereskedelme az 1897. évben az előző évhez képest jóval gyengébb volt. A felhajtott állatok száma ugyanis 591,000-ról 461,000-ra csökkent. Felhajtott 103,470 ökör, 4541 bivaly, 1159 fejős-, 42,293 vágó tehén, 128,045 borjú, 53,708 bárány és 111,075 birka. A felhajtott jószág legnagyobb része eladott és csak két százaléka maradt eladatlán. Lovagatott a közvágóhídon 292,500 darab, míg az előző évben 329,166. Vágatott napi átlag volt 1897-ben 237 darab nagy marha, 393 darab borjú és 208 darab apró marha. A közvágóhíd bevételé volt 147,222 forint, a marhavásárá 348,712 forint. Az ökör mértékének átlagára volt 25.60 forint, a bikáé

25.25 forint, a tehéné 25 forint, a bivalyó 18.25 forint, a borjúé 37.25 forint, a vágott borjúé 56.75 forint, a szerb ökré 24.50 forint.

Husárak. A vásárgazgatóság hivatalos jelentése szerint az elmúlt héten a fővárosban a husárak ezek voltak: Vesepecsenye egészben, 1 kilogramm, 70—1.50-ig. átlag 90.5 kr., vesepecsenye tisztítva, 1 kgr. 1.00—2.50-ig átlag (1.83) kr., kátulja pecsenyének 1 kgr. 60—1.20-ig. átlag (79.5) kr., hátulja ivesnek 1 kgr. 60—90-ig. átlag (70.6) kr., Máj 20 kr.-tól 60 kr.-ig átlag (40) kr., vese 40 kr.-tól 64 kr.-ig átlag (55) kr., nyelvé 52 kr.-tól 90 kr.-ig átlag 64 kr., szív 40 kr.-tól 64 kr.-ig. átlag 49 kr., vésőt 1 kgr. 20—70-ig átlag (39) kr.

Kőbányai sertéspiacz, aug. 19. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krajczárig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 59—59½ krajczárig. Közép (páronként 251—320 kgrig terjedő súlyban) 59—59½ kr. Könnyű (páronként 250 kgrig terjedő súlyban; 60—60½ kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kgr. felüli súlyban) 59—59½ krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 59—59½ krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 58½—59 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. aug. 17. napján volt készlet 45.786 darab, aug. 18-án felhajtott 385 drb, augusztus 18-án elszállított 242 darab, augusztus 19-ére maradt készletben 45.929 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertés vásár, aug. 19. A ferencvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertés vásárra 1898. augusztus 18-án érkezett 845 drb. Készlet 498 darab, összes felhajtás 1343 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 979 drb, elszállítatlan maradt 364 drb. Napi árak: 120—180 kilós 56—59 kr, 220—280 kilós 56—59 krajczár, 320—380 kilós 56—59 kr, öreg nehéz 54—57 krajczár, malacz 43—46 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Budapesti borjuvásár, augusztus 19. A mai vásárra felhajtottak 786 darab belföldi és 32 rugott borjut. Napi árak: Belföldi borju 35—48 forint, kivételesen 50 forint, rugott borju 18—20 forint, 100 kilónként.

Pénzügy.

Az osztrák hitelintézet mérlege. Már napok óta rebesgették, hogy az osztrák hitelintézet mérlege kedvezőtlen lesz és a ma este közzétett félévi mérleg megerősítette e híreszteléseket. Nem kevesebbet, mint 216.533 frtot tesz a tiszta nyereségek kevesblete az előző év első félévi mérlegével szemben. Kitesz ugyanis a tiszta jövedelem összege 2.191.909 forintot, a tavalyi 2.408.442 forinttal szemben. Még kedvezőtlenebb színben tüntetik fel ezt a végeredményt a részletek. Kitesznek ugyanis kerek összegben:

Bevételek:

a jutalékokból	68.000	frttal kevesebbet
a kamatokból	60.000	" "
áruváltokon	90.000	" "
értékpapírokon	116.000	" többet
különféleken	17.000	" kevesebbet
áthozot	32.000	" "
nyereségrészese-		
dés a magyar		
hitelbanknál	17.000	" többet

Kiadások:

Fizetések	106.000	frttal többet
költségek	95.000	" kevesebbet
adók	103.000	" többet
különfélék	5.000	" "

Azt tudták, hogy a kiadások jelentősebbek lesznek és különösen az adóknak tetemes növekedését már a közgyűlés alkalmával bejelentették; de hogy a bankintézet legitim üzlete oly visszaesést mutasson, azt mégsem várták; mert a jövedelmeknél csak az esetleges „értékpapír” tétel mutat emelkedést, a többi pedig hanyatlást. A tőzsde ily körülmények között kedvezőtlenül fogadta a mérleget, ami kifejezésre jutott az árfolyamokban is.

Postatakarékpénztári forgalom. A magyar királyi postatakarékpénztár 1898. július havi forgalma: Betevők, illetve számlatulajdonosok száma az előző hó végén a takarékgazgatóságban 326.675 a cheque-forgalomban 5.659. Új betevők, illetőleg számlatulajdonosok száma a takarékgazgatóságban 8.767, a cheque-forgalomban 49 (clearinghez csak-

lakozott 26). A betevők (számlatulajdonosok) közül kilépett a takarékgazgatóságban 6.530, a cheque-forgalomból 20. A betevők (számlatulajdonosok) számának gyarapodása a takarékgazgatóságban 2.237, a cheque-forgalomban 29. A betevők (számlatulajdonosok) száma e hó végén a takarékgazgatóságban 328.912, a cheque-forgalomban 5688 (ezek közül clearingtag 4099). Betétálladék az előző hó végén a takarékgazgatóságban 13.404.863 frt, a cheque-forgalomban 9.320.888 frt. Betétek e hó folyamán a takarékgazgatóságban 1.057.921 frt, a cheque-forgalomban 43.387.805 frt. Visszafizetett e hó folyamán a takarékgazgatóságban 860.478 frt, a cheque-forgalomban 42.607.214 frt. A betétek a takarékgazgatóságban 197.473, a cheque-forgalomban pedig 780.591 forinttal növekedtek. Betétálladék a hónap végén a takarékgazgatóságban 12.602.306 forint, a cheque-forgalomban 10.101.479 forint. Az 1898. évi július hónap végéig kiállított járadékkönyvecskék száma 1706, melyekre összesen 2.206.500 forint névértékű értékpapír van az intézetnél elhelyezve. A betevők részére 1898. július hó végéig visszatartott és számukra megküldött 5.577.930 forint névértékű értékpapír.

Közlekedés.

Megszűnt hajózási akadály. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatósága közhírré teszi, hogy menstrendszerű hajójáratait az orosz-turanszeverini folyamszakaszon a Vaskapun időközben beállott áradás következtében, további intézkedésig, megszakítás nélkül folytatja.

BUDAPESTI GABONATŐZSDE.

Budapest, augusztus 19.

A határidőpiacon ma szilárd volt az irányzat. A szeptemberi búzát felhajtották 8 forint 59 krajczárig, zárul este 8 forint 55 krajczáron, tehát 15 krajczárt tesz a napi és 35 krajczárt a heti ár-emelkedés. Az októberi és márcziusi terminusokban nem volt ily rohamos a hausse, a deport ennél fogva nagyobbodott; az októberi mintegy 18 krajczárral olcsóbb és 8 forint 37 krajczárt jegyez, a márcziusi 11 krajczárral olcsóbb és 8 forint 44 krajczárral zárul. A többi határidők közül jegyez a szeptemberi rozs 6 forint 76 krajczáron, a szeptemberi zab 5 forint 46 krajczáron, az augusztusi tengeri — amelyből ma 4000 métermázsát felmondtak — 5 forint 25 krajczáron, míg a szeptemberi 12 krajczárral olcsóbb és 5 forint 13 krajczárral zárul. Új tengeri 4 forint 36 krajczár, repce (amelyből ma az első 1000 métermázsát felmondták) 13 forint 25 krajczár. A következő likvidációs kurzusokat állapították meg: Repce 13 forint 10 krajczár, tengeri 5 forint 22 krajczár.

A készáru piacon szintén kellemes volt a hangulat. Elkelt délelőtt 30.000 mm., magyar buza szilárdan fentartott, helyvel-közzel valamivel magasabb áron. Délután eladtak 3000 métermázsas 77½ kilogrammos szerb búzát, jövő heti átadással 7 forint 50 krajczáron 3 óra tranzit. Rozs 10 krajczárral emelkedett árában, árpa, zab, tengeri 5 krajczárral.

Szent István napját ünnepeljük holnap. Híven a régi hagyományokhoz, a derék vidékiek ezuttal is seregestül felzarándokoltak ide, az ország szívébe. A köztéren és nyilvános helyiségekben már ma este szokatlan nyüzsgést-forgást látunk. A távolabb eső vidékek is képviselve vannak egy-egy csoport jökepű „paraszt” által. Most nyílik legkedvezőbb alkalmuk a fővárosiaknak, nevezetesen a gabonakereskedelem embereinek, hogy szemtől-szembe láthassák azokat a tulsokat emlegetett termelőket, akiknek szívós makacssága az utolsó hetekben anyyi álmatlan éjszakát okozott a spekuláció egy részének. Nem meddő fáradság, megkérdezni magától a néptől, amely az imént akasztotta szegre a kaszát és a sarlót és még tegnap etette a cséplőmasinát, hogy hát tulajdonképpen hogy is van, mint van: miként fizetett a vetés? Az információ, amelyet emigyen megkapunk a legközvetlenebb forrásból a maga keresetlen őszinteségében, bátran fölbe helyezhetjük akár-mely „eredeti tudósításnak”, sőt megvalljuk, hogy mi magunknak a földet turóknak szimpla híreiben jobban megbizunk, mint akár ő exzellenziájának, a földművelésügyi miniszternek havonta háromszor megjelenő részletezett, csoportosított és összesített jelentésében. Pedig nem egy földművelőtől hallottuk ma, hogy bizony hiba van a kréta körül.

Dunántúli, tiszavidéki, bácskai és torontáli emberek panaszták, hogy alig néhány métermázsas búzát hordtak be nagy holdankint. Épen csak az északi megyékből valók vannak megelégedve a hozammal, más vidékbeliektől sűrűn halljuk, hogy a termés csak a tavalyi mértéket ütötte meg. Abban, akinek sikerült elfogulatlan ítéletét mindeddig megtartania, azt a benyomást kelti a „nép szava”, hogy a tőzsdének igaza van, amidőn azt híreszteli, mikép a hivatalos kimutatás nem adja vissza egész líven a helyzet képét, de nem annyiban, hogy — amint bizonyos börzsekörök mondják — a miniszteri jelentés túlvátozatos volna, hanem ellenkezőleg annyiban, hogy a „hivatalos” nagyon is optimisztikus. És ezt alighanem rövid időn belül meg is fogjuk érezni. Sokkal hamarabb sem mint gondolnók.

A felzónázott idegenek sokaságában fel-feltűnedeznek azonkívül a provinciális gabonakereskedők markáns alakjai is. Persze ezek mindegyikének megrögzött és megdönthetetlen nézete van az üzletről. E vélemény kézzelfogható kifejezését nagyobbára mellényzsebében is hordja — külével alakjában. Itt hiába a kapacitálás. Van lanya gabonakereskedő és van aztán szilárd is, de valamelyes hangulatban mindegyike leledzik. Egyben azonban egyetértenek, abban, hogy nincs „üzlet”. A legöregebb gabonapecek sem emlékeznek ilyen „saisonra”. Váltig mondogatják Merkur hívei, hogy nem igaz, hogy nem mernék üzletbe fogni, vagy hogy azért nem kezdik meg tevékenységüket, mert jelenleg lehetetlenség az arbitrage. (Értsd: a készáruat megvenni és a papírúzát eladni.) Hiszen a provinciális kereskedő ugysem élt vele soha. Ez csak a pestiek találmánya, akik még mielőtt kezükbe vennék a gabonamintát, már asszekurálják magukat a határidőpiacon. Nem ez képezi az akadályt, hanem sokkal jelentősebb körülmény. Az, hogy nincs buza! Ismételjük — nehogy saját hibának tessék — nincs buza. Elég sajtóságos jelenség Magyarországon, állítólagos jó közepes termés után augusztus hónap utolsó harmadában. — De hát úgy van. A hetivásárok a falvakban, városokban néptelenek. Van akárhány tiszavidéki helység, ahol ezidőtájt pénteki napokon vagy tízezer métermázsas tiszta búzát lehetett összevásárolni, az idén meg sok, ha öt kocsival hoznak a piacra. Dunamenti városokban pedig hetekig vesztegel egy úszály, amíg megrakják, akkor is csak részben, búzával, más részét takarmányneműekkel.

Mindezek dacára nálunk a „mérvadó körorók” úgy vélekednek, hogy a mai árak tarthatatlanok, mert — hisz ismerjük az elnyűtt frázist — a termelők, ha ideig-óráig adják is a tartózkodót, később majd annál türelmetlenebbül sürgetik az eladást, egyszóval, mert mi búzánkat el nem fogyaszthatjuk, a külföld pedig nem reflektál termékünkre. Elég szentségtörők vagyunk ezzel szemben azt állítani, hogy nem a külföld ignorál bennünket, hanem hogy a külföld nekünk He-kuba. Igenis nincs szükségünk az idegen búzavérvőkre, mert nincs mit exportálni.

Ami feleslegünk van, arra primo loco intabulálva van — bár tudta nélkül — az a külföld, amelyet egyelőre csak a képzeletbeli „közbeneső vámvonallal” választ el Magyarországtól, azaz Ausztria. Csehország ugyan kiválóan szép, száraz, nehézbuzaminőségűeknek örvendő, az ottani molnárok felhasználhatják a honi terméket minden vegyítés nélkül, nem szorulnak tehát búzánkra. De ugyan meddig tarthat e boldog állapot? A statisztika megfelel-e kérdésre. Nem adunk három hónapot és Csehország, Morvaország, Alsó-Ausztria ép úgy bekopogtat hozzánk, mint Stájerország, Karinthia stb. ahonnan már most is a budapesti paritást jóval túlhaladó árakat engedélyeznek. Csak mellékesen érintjük, mikép lisztexportunk sem fog teljesen megszakadni, amint hírlik, mert — hogy csak egyet említsünk — nullás lisztünk minden körülmények között megtalálja útját Angliába, ahol speciális márká a magyar örlemény.

Van azonban még egy „ülőkártája” a contreminenak és ez az idegen búzák beözönlése. Már pedig akár hausse akár baisse van, a Duna víz-állásában, akár el van rekeszelve, akár tárva-nyitva van a Vaskapu, koránsem fog majd úgy beözö-

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDEK.

Bécs, augusztus 19. Jobb külföldi és budapesti tőzsdékre az irányzat szifárd és különösen tengeri emelkedett. Kötetett: buza öszre 8.49 forinton, buza tavaszra 8.47 forinton, zab öszre 5.76—5.77 forinton, tengeri julius-augusztus 5.49 rozs öszre 6.88—6.89 forinton, repce augusztus—szeptember 13.—13.05 forinton.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 8.46—8.47, buza öszre 8.43—8.49, rozs öszre 6.88—6.89, tengeri 1898. május—június 4.72—4.74, július—augusztus 5.49—5.50, zab öszre 5.76—5.77, repce augusztus—szeptemberre 12.95—13.05 forinton.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDEK.

Bécs, augusztus 19. A mai tőzsde kedvetlenül nyílt meg, ami arra volt visszavezethető, hogy az osztrák hitelintézet feléi mérlegéről kedvezőtlen híresztelés jutott forgalomba csakis bányazártékek emelkednek berlini bányahausszera.

Az előtőzsdén: Osztr. hitelrészvény 360.75—360.—, Anglo-bank 156.—, Union-bank 295.—, Länderbank 228.—, Magyar hitelrészvény 395.—, Osztr.-magy. államvasut 360.75—360.50, Déli vasut 77.25, Elbevolgyi vasut 267.—, Prágai vasipar 736.—, Alpisi bánya 166.10—, Fegyvergyár 237—234, Bustiehradi 623.—, Májusi járadék 101.60, Török sorsjegy 60.60—60.40, Német márka 58.85.

Délelőtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 360.15, Anglobank 156.—, Union-bank 295.—, Osztrák-magyar államvasut 360.63, Déli vasut 77.25, Alpisi bányája 165.20.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 359.87, Osztrák földhitel 445.50, Anglo-bank 156.—, Bankverein 268.25, Unionbank 295.—, Länderbank 226.—, Osztrák-magyar államvasut 360.62, Déli vasut 77.25, Elbevolgyi vasut 267.—, Észak-nyugati vasut 250.—, Török dohányrészvény 133.—, Fegyvergyár 232.—, Alpisi bánya 165.30, Májusi járadék 101.60, Osztrák koronajáradék 101.35, Török sorsjegy 60.25, Német márka 58.83.

Délután 2 óra 30 percckor jegyezték: 4-2%-os papírjádék 101.55, 4-2%-os ezüstjádék 101.45, 4%-os osztrák aranyjádék 121.55, Osztr. koronajáradék 101.25, 1860. sorsjegy 140.75, 1864. sorsjegy 192.50, Osztrák hitelsorsjegy 203.25, Osztrák hitelintézeti részvény 360.37, Angol-osztrák bank 156.—, Union-bankrészvény 295.—, Bécsi Bankverein 268.50, Osztrák Länderbank 225.75, Osztrák-magyar bank 908.—, Osztrák-magyar államvasut 360.63, Déli vasut részvény 77.25, Elbevolgyi vasut 267.—, Dunagőzhajózási részvény 479.—, Alpisi bányarészvény 165.25, Dohányrészvény 133.—, 20 frankos 9.53 1/2, Császári kir. vert arany 5.67, Londoni váltóár 121.05, Német bankváltó 58.82, Bécsi Tramway 513.—, Az irányzat szifárd.

Bécs, augusztus 19. (Utőtőzsde.) A déli tőzsde zárulása után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 360.50, Magyar hitelrészvény 394.50, Anglo-bank 156.—, Bankver. 268.50, Union-bank 295.—, Länderb. 225.25, Osztrák-magyar államvasut 360.75, Déli vasut 77.25, Elbevolgyi vasut 267.—, Északnyugati vasut 250.—, Török dohányrészvény 133.75, Rimamurányi vasut 252.25, Alpisi bánya 165.20, Májusi járadék 101.60, Magyar koronajáradék 98.60, Töröksorsjegy 60.70, Német márka azonnali szállít. 58.85, Német márka ultimóra 58.82 forinton.

Frankfurt, augusztus 19. (Zárlat.) 4-2%-os ezüst-járadék 85-05, 4%-os osztrák aranyjádék 103.05, 4%-os magyar aranyjádék 103.05, magyar koronajáradék 199.15 osztrák hitelintézeti részvény 305.25, osztrák-magyar bank 772, osztrák-magyar államvasut 305.25, déli vasut 69.25, Elbevolgyi vasut 231.50 bécsi váltóár 169.85, londoni váltóár 20.395, villamos részvény 137.70, alpisi bányarészvény 140.—, 3%-os magyar arany-kölcsön 89.75, északnyugati vasut 210.75. Az irányzat csendes.

VIZÁLLÁS.

— Augusztus 19-én. —

Table with columns for 'Folyó', 'Vízvártás', 'Vízjárás', 'Folyó', 'Vízvártás', 'Vízjárás'. It lists various water levels and measurements for different locations like Schörling, Passau, Bécs, etc.

lek az agyarási: * = Jégcsap; + = Ölelet; - = 0 alatt < - = áradt; > = apadt; ? = kötséges. Mőzjegyzések: Csak Miván volt ma reggel 2 mm csapadék. A Duna Gombos fölött kulminál, ettől keletre Orsoráig árad; vizállása csak Gombosnál emelkedik a közepesen felül. A Tisza Tokajtól Tittelig árad, felel részen apad; vizállása alacsony. A Dráva és Száva egész hosszukban apadnak; az előbbi vizállása 2—5 fok, az utóbbié K—3 fok.

UTMUTATÓ.

Szállodák.

Palkovics szállodája az Angol királynő-höz.

Elsőrangú szálloda a város közepén, kilátással a Dunára. Ellátomk és fürdő a házban, villanvilágítás és lift. — Mérsékelt árak.

„Vadászkürt” elsőrangú szálloda.

A város központján, újonnan és kényelmesen berendezve. Kávéház és étterem a szállodában. — Külön kiszolgálás, olcsó árak. — Világítás és kiszolgálás az árakban bennfoglaltatik.

idősb Kammer Ernő, tulajdonos.

Gundel János István főherceg szállodája.

A város közepén, a léncshíddal szemben, kilátással a budai hegyekre és a királyi várpalotára. A főherceg Vilmos vasúti állomás közelében. Szigorú tisztaság, pontos szolgálat, kitching magyar és francia konyha, hamisítatlan legjobb itatok.

Olcsó árak, Fürdők a házban.

Vendéglők.

Barabás József vendéglője József-körút 85.

Házilag kezelt kitching magyar konyha, hamisítatlan jó borok, frissen csapolt sör. Mérsékelt ár. Pontos kiszolgálás.

Intézetek.

Foncière, Pesti biztosító-intézet.

Alapítók 4 millió korona. Nyereség- és díjtartalékok, valamint évi díjbevételei 25 millió korona. Elváltat tűz-, jég-, szállítmány-élet- és balesetbiztosításokat. Központi irodái: V., Sas-utca 10., saját házában.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytők: 10.000.000 korona. Központi irodája és váltóüzlete: Andrássy-ut 6. Fiók: Korona herceg-utca 1. Zálogtűkök: Károly-körút 12. Király-utca 57. József-körút 12. és Zoltáros-utca a főpistával szemben.

Első rangú cégek.

Meller Ernő

hites szabadelmi ügyvéd szabadelmi irodája Budapest, VII., Erzsébet-körút 56. sz. Félvilágosítással tanácsos ingyen.

Fürdők.

Félix-fürdő. Nagyvárad közvellen közepében. Vasut állomás. Kényelmes kútkedés. Fürdő- orvos Dr. Kazay Kálmán. Tükör-fürdő, család- és kál-fürdő moor-fürdő. Kitching zenekar, jó konyha és pinze.

Kernácz János bérlője

Dr. VASKOVITS-féle svábhegyi és városmai forrásvizgyógyintézet.

Az ország legelső vizgyógyintézet. A modern Hygieia, valamint a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendezve. Szigorúan szakértői kezelt, mérsékelt árak. Közlekedés villamos- és társasokcsival. Prospektus kívánatra értekezletben az intézet vezetősége.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. augusztus 19-én.

Large table with multiple columns listing various financial instruments, bonds, and exchange rates. Columns include 'Állampapírok', 'Záloglevelek', 'Részvények', 'Bankok', 'Takarékpénztárak', 'Váltók', 'Pénztermékek'. Each entry includes a description and numerical values.

SZINHÁZAK.

Budapest, szombat, 1898. augusztus 20-án.

NÉPSZINHÁZ.

Délután fél 8 órakor mérsékelt helyekkel:

Peleskei nótárius.

Eredeti boházat dalokkal 3 szakaszban, 12 képben. Irta: Gaál József. Zenéjét szerzte: Them.

Személyek:

- Zajtay István, Németh Izabella, Kárá, Buzsák Gábor, Buro, Rektor, Kibiro, E. J. Úr, Bíróné, E. királynéja, Tóti Dorina, Mogyei biztos, Sugar Laci, Szegefi Handi, Egy haramia, Botos, Fűredi bíró, Marci, Palkó, Pista, 1-5), 2-1), 3-1), 4-1), 5-1), Zajtay

Esti fél 8 órakor rendez helyekkel:

A baba.

Látványos operette 4 szakaszban. Irta: Ordonneau Maurice. Fordította: Reiner Ferencz. Zenéjét szerzte: Andran Edmond.

Személyek:

- Lancelot, Maximin, Hilarius mester, Hilariusné, Alesia, Isanyuk, La Chantrelle, Lorémois gróf, Baithasar, Josse, Ezy jegyző, F. Hegyi A., Vidor, Németh M. Csatai, Kúry K., Solymosi, Tollagi, Horváth, Tallian L., Ujvári

VÁROSLIGETI SZINKÖR

Igazgató Feld Zsigmond.

Délután 1/2 órakor félhelyekkel

Sziklay Kornél, a Magyar színház tagja, mint vendég

Háromláb kapitány.

Énekes boházat 3 felvonásban. Irta: Kövesi Albert és Faragó Jenő.

Esti 1/2 órakor rendez helyekkel:

Ugyanaz.

Színházi műsorok a 20. oldalon.

Hétfőn, szeptember 5-én visszavonhatatlanul utolsó előadás.

WULFF EDE czirkusza.

ma, szombat, aug. hó 20-án és holnap, vasárnap 21-én

2 nagy ünnepi előadás.

Naponta délután 4 órakor és este 7 és fél órakor nagy és változatos műsor. Továbbá előadatik

az elrabolt menyasszony

jelenet a magyar életből, rendezi Wulff igazgató. Szentáncsi látványosság. Hétfőn, augusztus hó 22-ikén, este 7 és fél órakor nagy előadás.

Az elrabolt menyasszony.

ÁLLATKERT.

Naponként látható az újonnan szervezett

Amazon-csoport Dahomeyból.

52 személy, ezek közt 35 nő, hatvan, hatvan és hatvan éves, amelyekből gyermekek. Láthatók reggel 10 óráig.

Előadások d. n. 1/2, 1/5 és 1/7 órakor. 30 kr. Belépődíj mint rendszeren 30 kr.

A Kőbányai Király-Sörfőző

Dr. Korányi és dr. Kéthy egyetemi tanár által gyógyászatra ajánlott

„Malátasöre“

Időhajokban, vérzegénység, emésztési zavarkok, gyengeség stb. kiváló sikerrel használhatók.

Legkellemesebb üdítő-ital.

Megrendelhető a gyári irodában Kőbányán, vagy a városi irodákban VII., Kertész-utca 40.

VIGSZINHÁZ.

8. sz. 3. sz.

A hálókocsi ellenőre.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Alexandre Bisson. Fordította: Zempléni P. Gyula.

Személyek:

- Godefroid György, Hegedűs Lucienne, Montepin, apása, Montepin, Gál, Godefroid, Kili Lina, Sat. Mohar, Góth, Laborlave, Balassa, Charbonneau, Szerényi, Charbonneau, Romszky, Angéle, Makroczy, Eszter

Kedde 7 és fél órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Aranylakodalom.

1848-1898.

Látványos alkalmi játék nyolc képből, dalokkal és tánczokkal. Irta: Beutler László és Hákosai Viktor. Zenéjét szerzte: Fekete J.

Személyek:

- Koltay Jenő, Molnár L., Katalin, Hettyey A., Béla, Énk, Károly A., Nyárády, Szentesi, Ilonka, Szabó K., Vidats János, Raita, Emerenzia, Szilassy, Bem tábornok, László, Petőfi szízes, Gabányi, Mikulák János, Ivanyi, Krausz hácsi, Sziklai, Táncsics, Kovács K., A kormányzó, Székely, Kurucz felalás, Hidasi K., Pista, vőlegény, Ody Z., Boriska, Csik L., Nikolajevics Irán, Székely S., Szergejevics, Kemény

Kedde 7 és fél órakor.

BUDAI SZINKÖR

Nebántsvirág.

Énekes színmű 4 felvonásban. Irta: H. Müllner és A. Millard. Fordította: Erva Lajos és Hákosai Viktor. Zenéjét szerzte: Hertz.

Kedde 7 órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ

Ó-BUDÁN.

Igazgató Fejér Dezso.

Krach Móni

az ó-budai fenegyerek.

Kedde 7 órakor.

Fontos!

A „Nemzetközi vasuti hálókocsi-társulat“

1900. PÁRISI

fűzetjegyeire előjegyzések

csakis a folyó évben

eszközölhetők.

Hét napi tartózkodás

Párisban

a vasuti menetérti jeggyel együtt:

- Orientexpress 300 frt, Gyorsvonat 193 frt, Kélfővonat 165 frt

Ötödik évfolyam. Ötödik évfolyam.

SOMOGYI MÓR

tanár, államilag képesített

o.él. zenetanár, zongoraművész igazgatása alatt álló magán

ZENE-CONSERVATORIUMAI

IV., Károly-körut 2., I. em.

(Kossuth Lajos-utca sarok).

VII. ker., Erzsébet-körut 44., I. emelet.

Table with 3 columns: Ének, Ének. Operette, Zongora. Somogyi Mór tanár zongoraművész, Pállos Pál és Beniczky Gyra Irén.

Table with 3 columns: Hegedű, Gordonka, Fuvola. Weinbaum Christlán fuvolaművész.

Table with 3 columns: Czimbalom, Szavalás, Francia nyelv. Roboz Anzor.

Table with 3 columns: Zeneszerzés, Irodalom-történet, Festészet. Hanzsler Gáspár festőművész.

Table with 2 columns: Zene-történet, Zene-esthetika. Karének, kamarazene és a többi vonás-, fuvó- és ütő-hangszerekre való tanszakokkal, külön szaktököntöltek oktatása mellett.

Növendékek felvételnek: naponta 9-1 óráig és 3-6 óráig az int: z stek helyiségekben IV., Károly-körut 2. VII., Erzsébet körut 44. Beiratási díj 2 frt. Tandíj: zongorára, fuvó- és ütő-hangszerekre havi 5 frt, a felsőbb osztályoké havi 12 frt.

A legszebb Magyar Könyv!

Az összes magyar műkritikusok egyhangú véleménye szerint a legszebb magyar könyv a

RÉVAI TESTVÉREK

IRODALMI INTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG kiadásában megjelent

Kiss József költeményei

illusztrált díszkiadása.

A legnagyobb negyedréte alakú, pompás díszkötésű mű, tizenhárom fényképet (Hollógraur), tizenkét autotypikus színes műmellékletet és harmincz szívesképet foglal magában.

A köpeket a nagybányai művészoklónia tagjai festették:

FERENCZY KÁROLY, GRÜNWARD BÉLA, RÉTHY ISTVÁN, HOLLÓSY SIMON és THORMA JÁNOS.

A pompás díszmű ára fényes vázon-díszkötésben — 24 forint. —

A sajtó nyilatkozatai a műről:

„A könyv formájáról, úgy gondolom, szó nélkül elismerjük, hogy ez a legszebb magyar könyv. A Franklin-Társulat s a müncheni híres Meisenbach cég remekelt ezzel a munkával, melyben a szöveg nyomásánál csak a köpekek gondosabb s az eredeti képekénél csak a reprodukciójuk zesebb. Ezek a köpek meg fogják lepni mindonkit, mint ahogy a Révai-ök külön kiállításán meg is lepték a meghívottakat, akik első nap idegenül fordultak el a gyönyörű különlegességektől, másnap azonban eljöttek rájuk licitálni.“ Magyar Hirlap.

„Ez a kiadás igazán művészi alkotás és a magyar ipar is bátran kiállhat vele.“ Budapesti Hirlap.

„Kiss Józsefnek összes költeményeit adták ki Révai Testvérek egy olyan kötetben, aminélhöz hasonló fényeset talán még nem produkált a magyar könyvészet.“ Országos Hirlap.

„Diadala és büszkesége a magyar irodalomnak, hogy a kiadók becsyagat ily magas fokon láthatjuk Mintha költői ábrándot valóitana meg ez a munka, egy irodalmi lelkesen csüggő nemzet ábrándját, mely költőt a dicsőség fényében öltöztet. — Ezzel az érzéssel forgattuk a Révai Testvérek kiadásában megjelent díszes könyvet, mely elegancia és művészet érték tekintetében páratlanul áll a magyar könyvpiacra s mely a világ legelőkelőbb könyvpiacain is megkülönböztetett figyelemre tarthat számot.“ Magyarország.

Mint hogy az „ORSZÁGOS HIRLAP“ kiadóhivatala módot akar nyújtani, hogy előfizetői ezt a legszebb magyar könyvet könnyű szerrel megszerezhessék, a kiadóhivatal oly megállapodást létesített a mű kiadóval, mely lehetővé teszi lapunk t. olvasóinak, hogy a művet csekély havi részletfizetésre megrendelhesék.

Egymásután fizetendő 2 frtos havi részletfizetésre rendelhetik meg a díszművet az „Országos Hirlap“ előfizetői, ha a munkát az alábbi rendelőlapon megrendelik és a megrendelő lapot az „Országos Hirlap“ kiadóhivatalába beküldik.

Az „ORSZÁGOS HIRLAP“ kiadóhivatala Budapest, VIII., József-körut 65.

Az „Országos Hirlap“ kiadóhivatala által megrendelem a mű kiadótól Révai Testvérek irodalmi intézet részvénytársaságtól

Kiss József költeményei

illusztrált díszkiadását díszkötésben 24 frtért és kötelezem magamat a mű átvételétől kezdve havonként 2 frtot mindaddig a munka kiadónak Budapestre fizetni, míg a teljes vételár törlesztve nincs.

A részletfizetések be nem tartása esetén az esedékes összegek rajtam postai megbízás útján (30 kr. postaköltség hozzászámítása mellett) beszedhetők.

Hely és kölet: Név és állás:

Ezen rendelőlap levelező-lapra ragasztandó és az „Országos Hirlap“ címére küldendő.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető ezúttal is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Csak az az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Minden i könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendő készpénzben, levélbélyegekből vagy postautalványon.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker. József-körút 65.) a következő újságokban:

- I. ker., Járnok-utca 22. **Örv. Balassovits György** naplószerkesztője.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos**, főszerkesztője.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Mór**, főszerkesztője.
- IV. „ Farsch-bazár **Déval József**, főszerkesztője.
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Kemetsch A. J.**, főszerkesztője.
- V. „ Nagykörön-utca 20. sz. **Léwinger Gyula**, főszerkesztője.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Weil Vilmos**, főszerkesztője.
- V. „ Váci-körút 6. szám **Moreno Janka**, főszerkesztője.
- V. „ Lipót-körút 22. szám **Wollák Zsigmond**, főszerkesztője.
- VI. „ Teréz-körút 54. szám **Brener Mihály**, főszerkesztője.
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám **Kohonyi Ilona**, főszerkesztője.
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Heisler Róza**, főszerkesztője.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Frenck J.**, főszerkesztője.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérk. **Szponyó V.**, főszerkesztője.

s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadatnak.

Apró hirdetések 20 kr.-on alól nem közöltenek.

LEVELEZÉS.

Hölgyeim. Ki volna önök közül hajlandó egy 24 éves barna jogász bus szivét megvizsgálni? Ki erre hajlandó, az írjon „Bus a szivem” jelige alatt a laphoz. 5896-1

Rózsá. Nyugtalanná teszel betegségeddel, írj sürül-ményesen. Szeptember 5-én hazajövök D. 1889-1

Édes kis mama, nyugtalanul várja édes csókját örege. 1911-1

Női szépség biztossítatik a Raditz-féle **Mirtus-crème**, használata által, mely finomítja a bőrt, kisimítja a ráncokat, alaposan elfavoltja a szepelőt, májfolttot, bőrhámlást stb., 1 tégely 1 frt. hozzá a **Fulcheradin-zsappan** drága 40 kr., 3 drb 1 frt 10 kr. Barna kezek, arcz, orr ellen az egyetlen gyógyszer a Raditz féle **Mirtus-fehértés**, ártalmatlan, 1 üveg 2 frt. Legfinomabb napi és esti poudre a **Fulcheradin-poudre**, doboz 50 kr. Készíti és szétküldi: **Raditz Róza, Apostol-gyógyszertára, Budapest, József-körút 64.** az Országos Hirtappal szemben. 6813-1

HÁZASSÁG.

Férjhez adni szeretném 20 éves, szép, háziasan nevelt, szerény igényű nővéremet komoly gondolkodású és biztos ekzsztentenciájú uriemberhez. Levelek „Angella” alatt a laphoz kéretnek. 5852-2

Nem hozományt, hanem egy kedves szép és takarékos feleséget keresek, én egy 35 éves özvegy ember vagyok, jövedelmem egy gond nélkül életet biztosít. Csak névvel ellátott ajánlatokra válaszolok, melyek „Boldog otthon” alatt a laphoz címzendők. 5900-2

Komoly ajánlat. Fővárosi 30 éves r.k vallású, orvos, ismeretségét keresi egy művelt és vagyonos leány vagy fiatal özvegynek házasság céljából. Ajánlatokat „Fővárosi orvos” alatt a lap kiadóhivatalába kérek. Fejtétlen discreció biztontra. 5888-2

ALLÁST KERES.

Fivatalnoknő szép írással, az irodai teendőkhöz járatos, állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 5640-3

Fiatal, keresztény leány, ki mint elárúsító már több éven át alkalmazva volt, állást keres. Elmegy vidékre is Szives megismerések „V. Z. 21.” jelige alatt a kiadóhivatalba címzendők. 5824-3

Fiatal ember, ki a magyar, német, francia, angol és olasz nyelvet úgy szöben, valamint írásban bírja, bármily állást öháit elfogadni. Leveleket a lap kiadóhivatalába kérem „Ot nyelv” jeligére. 5888-3

ALLÁST KAPHAT.

Szegélyösebb feltételek mellett szerződött az „Allianz” élet- és járadék-részvénytársaság népbiztosítási osztálya Budapest és környékén helyi ügynököket. Szakismeretek nem szükségesek. Heti próbaidő után állandó alkalmazás, esetleg utaztatással együtt van egybekötve. Czim Váci-körút 21. sz. II. emelet d. e. 11-1 óráig. 6587-4

Egy fiatal leányka keresetkét két nagyobb fiu mellé játszani, és aki a házi dolgokban és valamit segít. Kivánlatik perfect francia és német nyelvt. Bővebbet lehet megtudni az Országos Hirtap kiadóhivatalában. 5846-4

Junges Mädchen gesucht zu 2 grössere Knaben als Gespielin; erfordert wird die perfekte Kenntniss der deutschen und französischen Sprache und etwas Mithilfe im Hauswesen. Reflektantinnen mit bescheidenen Ansprüchen wollen sich um Näheres an die Administration dieses Blattes wenden. 5844-4

Zanonz felvétetik Horváth Ferenc vasárnap délután, Budapest Baross-utca 56 szám. 1909-4

Asztalos művezető keresetkét egy helybeli nagyobb épület és butor üzlethez, megkivánlatik, hogy az illető a magyar és német nyelvet szöben és írásban bírja, megiehető jó rajzoló és szakképzett legyen. Ajánlatait „Kitartó” jelige alatt a kiadóhivatalba nyujtsa be. Ugyanottan felvétetik egy épület és butor rajzoló, aki a magyar és német levelezésen kívül még az egyszerű könyvvitelben is járatos. Ajánlatát a kiadóhivatalba „Szorgalmas” jelige alatt nyujtsa be. 1903-4

Kisdedővönő (honne) keresetkét egy négy éves leányka mellé. Ajánlatok referenciákkal és bizonyítványokkal a lap kiadóhivatalába küldendők „Bonne” jelige alatt. 5906-4

Szobaleány 17-25 év közt, ki jól tud főzni, kisebb lakást tisztán tartani, alkalmazást nyer fővárosi r. k. előkelő magános urnál. Teljes ellátás havonta 10 frt, jóbánás, Fénykép melléklendő. Ajánlatokat a körülmények leírásával „Megbízható” címen továbbít a kiadóhivatal. 1906-4

OKTATÁS.

Czimbalom-tanítónő ajánlkozik, tanít a legkiválóbb tanmód szerint (óránként 50 kr.). Ugyanott egy remekhangú, pedálos Horváth-féle czimbalom is eladó 60 forintért. Czim a kiadóhivatalban. 5694-5

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Krisztina-köruton 5200 forint jövedelmű, adómentes bérház, villamos mentén eladó. 34.000 forint készpénz szükséges. Czim a kiadóhivatalban. 1893-7

Megvételre keresek VI. VII. kerületben 3 emeletes bérházat, szolid építkezés, befektetett tőke 30-40 ezer forint. Ajánlatokat csakis tulajdonosoktól a kiadóba „Komoly” jelige alatt. 1915-7

Alkalmi háztelkek eladása. VI. kerületben közelében, 300-400 oles sarok és közepeltek 18 forinttól 26 forintig sürögösen eladók. Czim a kiadóhivatalban. 1913-7

Házhely kerületi aszékos fővárosi legegészségesebb, gyönyörű szép kilátású, nagy jövőjű belterületen. Villam oától, templomtól, piactól, több iskolától pár lépésnyire. A telek előtt kanalizálva, makadamizálva, légszusz és vízvezeték. Jobb módú intelligenciának igen ajánlatos. Czim a kiadóhivatalban. 1917-7

ELADÁS.

Közike, friss salátagomba 5 kilos bödön 3,20 frt., 5 literes üveg 5 frt. Vörös áfonya-compot ezukorban befözve vagy ezukor nélkül 5 kilos bödön 3,50 frt., 5 literes üvegben 5 frt. Pénz előleges beküldése mellett francó. Londoni ezüst érem. Kuchta János export ház Tiszolcz Gömör megye. 1906-8

Szépen berendezett kávéház, egy nagyobb vasgyár közelében, közbenjött haláleset miatt azonnal eladó. Ajánlatok „Kávéház” jeligére a laphoz kérek. 5800-8

A Baross-utczában egy kitünően menő kifözó sürögösen családi viszonyok miatt eladó. Ajánlatokat a kiadó közvetit „Kifözó” jelige alatt. 5792-8

Villaszerüen épült ház Budapest környékén 7000 forintért 3500 frt készpénzfizetés ellen eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1859-8

Jókarban levő keményfa-portál, 6 méter hosszú, 2 hirkatablak és ajtóval, olesón sürögösen eladó. Szives megkeresést a laphoz kérek „Tömögondnok” jeligére. 5872-8

Gyümölcs és szállószállító kosarak 100-ankint 18 forintért kapható. Báro Glaubitz. Kivitelit telepe Budapest. Garay-tér 11. 1881-8

VÉTEL.

Mielőbbi megvételre kerestetik egy 4-méteres portál. Czim a kiadóhivatalban. 5722-9

Könyvtár berendezéséhez jó írók művei vételre kerestetnek. Ajánlatok „Házi könyvtár” alatt a kiadóhoz intézendők. 5826-9

KIADÓ SZOBÁK.

Intelligens családnál lakást és teljes ellátást kaphat olesó ár mellett 1-2 vidéki fiu a Józsefvárosban. Kitünő bánásmód biztossítatik. Czim a kiadóhivatalban. 5788-10

A Nádor-utczában egy elegánsan butorozott utcai szoba kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5854-10

Egy csinosan butorozott szoba, fürdőszoba használatlaltal és esetleg teljes ellátással. Czim a kiadóhivatalban. 5850-10

Jgen szépen butorozott kétablakos tiszta udvari szoba azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5880-10

Egy elegánsan butorozott udvari szoba a Szentkirályi-utczában kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5852-10

25 frtért teljes ellátást külön bejárattal szobával nyer 1 fiatal ur. Czim a kiadóhivatalban. 5738-10

LAKÁS KERESTETIK.

A Nagymező-utca környékén keresek egy utcai lakást 2, esetleg 3 szobából és stb.-ből álljon. Az évi bér megnevezésével ellátott ajánlatok „Lakás 1898” alatt a kiadóhivatalhoz címzendők. 5750-11

SZOBA KERESTETIK.

Két gimnazista részére kerestetik intelligens izr. családnál az V. kerületben egy tiszta szoba teljes ellátással szeptember 1-ére. A fizetés meghatározásával ajánlatok „Otthon L” alatt a kiadóhivatal továbbit. 5884-12

K magyar színház tőszomságában keres egy nő elegánsan butorozott különbéjárattal szobát. Ajánlat „szinesznő” alatt a laphoz küldendő. 5886-12

KIADÓ LAKÁSOK.

A Futó-utczában egy első emeleti utcai szoba konyhával stb. 2 hónapra 20 frt szeptember 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5904-13

A vigszínház tőszomszedságában njonnan épült palotában néhány lakás, valamennyi légszusz- és villamvilágítással, legnagyobb komforttal és elegáns berendezéssel, azonnal kiadó. Ugyanott földszinti helyiségek üzletnek vagy raktárnak. Házber igen mérsékelt. Czim a kiadóhivatalban. 5888-13

A Garai-utczában 2 utcai szoba, előszoba, konyha, speiz stb.-ből álló lakás sürögös elutazás miatt rendkívül olesó áron kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5288-13

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, együleti helyiségnek, vivóteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-5 emeleten azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5682-17

Kerékpáriskolának, könyvnyomdának, vagy más ipari célra is igen alkalmas földszinti utcai helyiség, 12. nyílással az utcára, a vigszínház tőszomszedságában, azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5848-17

Ziszitő-intézet, a főváros legelénkebb helyén, családi körülmények miatt, olesón átadó. Szives megkereséseket a kiadóba kérek „Jó üzlet” jelige alatt. 5790-17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706-17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedségnél vegyen 30 kr-ért Réthy-féle Pemestefu-czukorkát. 1537-18

A legelegánsabb utcai ruhákat olesó árban készit egy elsőrangú varródnő. Czim a kiadóhivatalban. 5428-1

Cisler Sámuel. Kávé és ttermében. József-körút 82 szám alatt. Klinika, Mtegyetem, Kereskedelmi, Technologia, és Ipar művészeti iskolák közelében. Naponta jó házi ebéd és este friss vacsora (étlap szerint választva) kaphatók. Előfözók és tanulók a legjobb kedvezményben részesülnek. Az összes helybeli és vidéki lapok találhatók. A tanuló ifjuság találkozóhelye. Terem, külön bejárattal. 1901-18

ÜZLETI HETI SZEMLE.

Gabona. A külföldi piacokon a vevők továbbra is tartózkodók, a hangulat nagyjából bágadt. Készáru hiányzik ugyan, a fogyasztás azonban csak a legszükségesebb vételekre szorítkozik. Amerikában az árak némileg csökkentek, Angliában, Franciaországban a forgalom korlátozott. A többi kontinentális piacokon az üzlet szintén nehézkesen fejlődött. Nálunk nem volt egyöntetű az üzlet.

A 4 napból álló üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza. A forgalom 130.000 métermázsát teszi ki. Külföldi buzákban a kínálat még gyenge, néhány tétel szerb áru azonban már eladásra került. Az árak változatlanok.

Rozsa a gyenge kínálat dacára alig talál érdeklődésre. Helyben és Budapest távolágában átvéve 6.95—7.10 forintot fizettek.

Árpa. A hozatalok gyengék. Hazai árúért minőség szerint 5.50—5.90 frtig fizettek helyben. Külföldi elvámoltan helyben 5.50 forintot kelt el. Állomásokon átvéve a forgalom korlátozott maradt. Délnémetországi számlára jó tisztavidéki árúban volt némi üzlet és középminőségű árúért 5.75—6.50 forint, jobb árúért 7.25 forintig fizettek.

Zab. A forgalomban volt körülbelül 5000 mm.-ért szín- és tisztaság szerint 5.70—5.95 forint vált elérhető.

Tengeri szilárd.

Olajmagvak. Káposztarepce alig van forgalomban, névlegesen jegyezhetünk 12—13 frtot. Bányai repce 11.25—11.75 frt, vadrepce 5.50—6.20 frt, lenmag 10—10.50 frt, gomborka 9.50—10 frt.

Művelvények. Bab ó-árúban nem volt forgalom. Új áru iránt csökkent az érdeklődés. — Trieur aprószemű babért Gyöngyös-Félegyházán 7 frtot, gömbölyű babért Baja-Zomboron 6.65 frtot, barna babért Kalocsán 6—6.15 frtot jegyzünk. Köles helyben 4 frt.

Fűszer és déli gyümölcs. Budapest, augusztus 19. A mandola kivételével az összes fűszerek és déligyümölcsök rendkívül jó termést ígérnek, a mazsolaaratás kitűnőnek ígérkezik. **Dátolya:** Kalifát 26—32 forint, alexandriai 20—24 forint, koszu 15 forint, szabadon 22—26 forint. **Füge:** koszu 18—18.50 forint, Calamata 20.50 forint, koszárú 14—15 frt, szabadon 13—15 frt, Puglia 9—12 frt. **Szmirna** 34—38 frt, Maratonisi 14—13.50 forint. **Mogyoró.** Szicíliai 23.50 forint, nápolyi hosszú 34.—, isztriai 35.— frt, Levante hámozott 34.50—

35.50, Levante 16—17 forint. **Szent János kenyér.** Puglia új 9.50—10.50 frt, **Mandola:** Avola courris 89—96 forint, Molfetta 80.— frt, Catania 84 forint, Palma girgen 86 forint, Bari 75—78 forint, édes Pugliai 90—92 forint, dalmát új 78.50—80 frt, arnelin 45 frt. **Pignol** 62 frt perlada. **Mazsola szőlő:** Vourola 36—38 forint, Yerli 36—39 frt, Caraburno 45.— —56.— frt, Eleme 22 frt, vörös Samos 18 forint, fekete Thyra 16 frt, fekete Samos 22 forint. **Szardella** 68—70 forint, **Ajókka** 35—36 frt **Bors.** Singapore fekete 50—56, forint Penang fekete 50.— forint, detto fehér 80 frt. **Gyömber:** bengali 28.50 forint. **Szegfűszeg** 40 frt. **Fahéj** 56.— forint, fahéj-törmelék 28, babérlevél 10.— forint, per 100 kilogramm cif. Trieszt.

Liszt és korpa. A lisztüzletben a múlt héten jelzett javulás tartósan mutatkozik s a kereslet azonnali szállításra folyvást jó. Az árak megállapodtak s a külföldre is jöttek létre egyes eladások; ezeknél magasabb árak lettek volna elérhetők, ha a malmok a hosszú pangás folytán nem lettek volna annyira elbátortalanodva, ami árjegyzéseikben is megfelelő kifejezésre jutott s mely körülményt a vevők a külföldön persze mentől inkább kiaknázni törekedtek.

A korpaüzlet változatlan.

Árjegyzéki átlagárak:

	0	1	2	3	4	5	6
16.70	16.20	15.70	15.—	14.—	13.60	12.60	
	7	7½	8	F	G		
		10.60	8.—	6.—	4.20	4.10	

100 kilónként, zsákostul, Budapestén szállítva.

Cukor és kávé. Budapest, augusztus 19. **Cukor.** Az árak, tekintettel a kitűnő termésre, inogni kezdenek és a kartellált gyárak már legközelebb kénytelenek lesznek engedményeket tenni. Nagyban, ab Budapest vasut, fogyasztási adó nélkül. **Finomítvány prima** 37.25—37.50 forint, **kozka** 38.28—38.50 forint, **Pilé** 36.25—36.50 forint, **Kristály-cukor** 35 forint, **Candis fehér** 46 forint, **Candis, sárga** 41.— forint, **Szőlőcukor** 25 forint. **Kávé.** A brazilai termésről szóló jelentések mind egybehangzóan jó aratást helyeznek kilátásba. Santosban és Rióban a készlet megfogyott, de a jövő hónapban az új termés már piacra lesz. **Hollandi és nyugatindiai fajok** szintén kitűnő termést ígérnek. **Santos good average** 48—50 forint, **Santos superior** 50—52 forint, **Portorico** 108—120 forint, **Java sárga** 90—124 forint, **Menado** 150—198 forint, **Carracas** 68—80 forint, **Laguayra** 88—98 forint, **Jamaica** 90—110 frt, **Salvatore** 75—85 frt, **Lahat** 100 frt, **Mocca Nodeida** 108—114 forint, **Preanger** 118 forint, **Középamerikai** 104 forint, **Rio** 50—58 forint, **W. J. B.** 100—140 forint, **detto gyöngy** 128—145 forint, **Viktoria** 50—56 forint, **Viktoria-gyöngy** 68 forint, **Santos-gyöngy** 72 forint, **Bogota** 72—75 forint, **Kávé-gyöngy** 86—92 forint, **Guatemala** 100—112 forint. Nagyban, ab Trieszt.

Szész. A szeszüzletben e héten lanyhább irányzat uralkodott és gyér vételkedv mellett a szeszárak fél forinttal olcsóbban zárulnak. Budapesti finomítógyárak finomított szeszt 57 forinton, vidéki finomítógyárak 56.25—56.50 forinton kínáltak, de csak néhány száz hektoliter került eladásra. Élesztőszesz nagyban 56.25—56.75 forint. Mezőgazdasági szeszgyárak által kontingens nyersszesz e héten változatlan áron volt kintálva, de nagyobb üzlet nem létesült. Kisebb tételek 1.—1.20 forinton, bécsi kontingens jegyzésen alul keltek. Galicziából ajánlat nem volt. A kontingens nyersszesz ára Budapestén 15.50—19.75 forint. A kivétel e héten szünetelt. Vidéki szeszgyárak közül: Nagy-Vaid, Nyirbátor, Győr, Arad, Kenyérmező ¼, a többiek ½ forinttal olcsóbban jegyeznek.

Budapesti zárlatárak e héten: Finomított szesz 57.—57.50 forint, élesztőszesz 56.50—57.75 forint, nyersszesz adózva 56.—56.50 forint, adózatlan 15.50—15.75 forint, denaturált szesz 22.—22.50 frt. Az árak 10.000 liter-fokonként hordó nélkül, bérmentve Budapestre szállítva, készpénzfizetés mellett értendők. **Bócs:** Kontingens nyersszesz e héten 19.70—19.90 frton kelt el. **Prága:** Adózott triplószesz nagyban 55.50—55½ forinton, adózatlan szesz 19.— forinton kelt el. **Arad:** finomított szesz nagyban, 55.75—56 forinton kelt el. **Baja:** finomított szesz 25 krajczárral olcsóbban jegyez. Élesztőszesz változatlan. **Kenyérmező:** finomított szesz 56.25—56.50 forint, denaturált szesz 22.— forint. **Losonc:** Élesztőszesz 57.50—58.— forinton kelt el. **Trieszt:** Kiviteli szesz magyar 12—12½ forinton jegyeztetett hektoliterenként 90% tartályokban.

Konzervek. Budapest, augusztus 19. Ma érkezett hamburgi jelentések szerint az árak következőleg alakultak: **Ananász** szingaporei még nincs, de az új termésből 50 láda már utban van. Ez időre következő ár mellett adatott el: 100 drb 1.25 kilós doboz 80 márka; detto 100 drb 1 kilós doboz 50.50 márka; detto Gardeloupe 100 drb 1 kilós doboz 98 márka, detto Bahama, láda a 24 doboz 162—165 márka; detto Saint-Miguel utban 100 láda, időre eladott 80 láda, 5 márka áremelkedéssel, per 100 kilogramm. 272 márka. **Tengeri rák:** 96 dobozos láda a ¼ klgr. 60 márka, detto 48 dobozos láda a ½ klgr. 52 márka, **Lazac** 48 dobozos láda a ¼ klgr. 30 márka; detto magas dobozban 26 márka. **Mustár maille** 12 doboz a 1 klgr. 9.50 márka; detto ¼ kilós doboz 6.50 márka; detto diaphane 12 doboz a 1 klgr. 6.75 márka; detto 12 doboz a fél klgr. 4.50 márka. **Szarvasgomba:** Perigord, legjobb minőség, 10 darab ½ doboz 65 márka, detto üvegben 60 márka; száritott per klgr. 14 márka. **Sajtok:** Viktoria 20—30 kilós darabokban per klgr. 2.40 márka; **Chester** 7—30 kilós darabokban per klgr. 2.30 márka; **Stilton** 4—6 kilós darabokban per klgr. 3.80 márka; **Roquefort** 2½ kilós darabban 2.30 márka. **Neufchatel** 37 darabos kosárban 4.75 márka. **Eidam**

Wagner Richard és Baudelaire.

Irta Vrchliczky János.

Az 1861-ik év január hónapjában Párisba jött Wagner, hogy a Théâtre des Italiensben hangversenyeket rendezzen, amelyeken kizárólagosan a saját szerzeményeit adták volna elő.

Wagnernek már akkor sok jó embere volt a párisi újságírók közt, akikkel még régebbi párisi időzésekor ismerkedett meg s akik szívvel-lélekkel azon voltak, hogy a mester műveinek minél nagyobb nyilvánosságot szerezzenek. Theophile Gautier, aki Münchenben hallotta a „Tannhäuser“-t, annyira el volt ragadtatva Wagner zenéjétől, hogy egy hosszú és lelkes hangon írt elemző bírálatot írt róla a „Moniteurbe“.

Gautierhez nemsokára Charles Baudelaire is csatlakozott, akire a nagy német zenésznek valószínűleg döntő hatása volt. Aki jól ismeri Baudelaire poézisét, az könnyen megértheti Wagner zenéjének ezt a nagy hatását s a ki tudja, hogy Baudelaire-ben, noha mélyen megvetette a művészeti teoriákat és formákat, nem csekély erejű dogmatikus és filozófáló reformátor lakott, az heismeri, hogy Wagner elméletei elég közel állottak azokhoz a nézetekhez és eszmékhez, amelyeket Baudelaire az idők folyamán számtalan, eddig nem méltatott biográfiai és esztétikai dolgozatában kifejtett és elvetett.

Különösen egy ponton találkozott Wagner és

* Eugène Crépet-nek „Charles Baudelaire & Richard Wagner“ című könyvéről írta ezt a cikket a legkiválóbb cseh író. A könyv most jelent meg Párisban.

Baudelaire: az új és rendkívüli művészetért való féktelen vágyakozásban. A költészetnek új világokat fölfedezni: ez volt Baudelaire művészetének célja, ezért üdvözölte ő ujongó lélekkel a német mester zenéjének lelkevel rokon hangjait. Még egy dolog van, amiben a két, oly nagyon különböző lángész hasonlít egymáshoz: a határtalan, semmi halsikertől vissza nem riadó, meg nem csökkenő szívósság és kitartás a munkában, bizonyos bravurosság, melyet az akadályok még fokoznak, művészeti heroizmus, mely a vértanuk hősiességéhez hasonlatos.

Baudelaire nem volt olyan naiv alkotó lélek, mint Lamartine a költészetben és Rossini a zenében; nála minden gondosan kiszámított, raffinált és kiokoskodott volt. A hangoknak és ritmusoknak mindig újabb és újabb kombinációit kitalálni, ezekből ismeretlen, friss benyomásokat szerezni, egyes hangzók művészi ismétléséből rimeket csinálni, amelyek megmaradnak a lélekben és hasonló benyomásokat hatása alatt örök időkre följutnak: olyan művészet ez, amely a zenével nagyon rokon.

Ilyen mesteries zenei fogásokkal sikerült Wagnernek Baudelairet művészetének bükörébe bevonnai. De még ennél is sokkal közelebb állott a francia költő lelkéhez a Wagner-zenének — hogy úgy mondjam — a magva.

Baudelaire Wagnernek első műveit ismerte csak, de az az erős, némelykor mérsékelt, de gyakran ragyogó, izzó szikrákat pattogtató szenvedély, amelynek hangjai ezekből az első alkotásokból ki-

száltak, megfogta az érzékiség és a bűnös szerelem költőjének lelkét. Hát még ha megadott volna neki, hogy például a Parsival előjátékát hallhassa? Mit szolt és mit érzett volna akkor a bűnbánó és bűnbödő költő? Ebben a zenében bizonyára megtalálja a megváltás és nyugalom hangjait, amelyeket életének utolsó, szenvedésekké tele éveiben keresett; ezekből a hangokból a szellemi megtisztulás és a lelki emelkedettség tiszta sugarait látta volna ég felé szökni, amiket olyar vágyakozó lélekkel óhajtott; ebben a zenében megtalálta volna rejtelmes lelke igazi diatetikáját, amit ha jókor elérhet, kigyógyul nagy betegségéből és megmenekül a szomorú végtől.

Baudelairenek minden élvezetektől és aztán az aszkézistól szétrömbölt organuma, mely rövid élete folyása alatt minden lehető és lehetetlen különösségnek zsákmánya volt, melyet a költő szubtilisan elemző munkássága mód nélkül elgyöngített, s mely folyton megfeszítve és az exaltációig, a megőrülésig tubhajta volt, enyhítő balzsamot és orvosságot talált volna Wagner későbbi zenéjében, éppen úgy, ahogyan ott érezte és hallotta lüktetni forrongó lelkének érzeit, ideáljait és szívének szenvedélyét az ifjú Wagner zenéjében.

„Wagner műveinek olvasásakor — írja naplójában Baudelaire — érzem, hogy lelkemben mint az emlékezet visszhangja Diderotnak némely mondásai elevenülnek föl, amelyek azt hirdetik, hogy a drámai művészet nem lehet egyéb, mint a szenvedélynek kitörése, melyet hangjegyekkel és ritmusokkal kell kifejezni.“ És Baudelaire poézise

2 kilós gömbben 1.50 márka: hollandi tejszín per 10 kgr. 20 márka. Svájci per 10 kgr. 18 márka; Parmesan per 10 kgr. 18 márka. Sardines à l'huile franciai áru, 2300 ladával érkezett. Az árak változólanok.

Denaturált szesz. Miatán fővárosunk fürdőző közönsége a különféle üdülő helyekről már jó részben visszatérőben van, a helyi fogvasztás denaturált szeszben határozatlan emelkedik. A vidék fogvasztási képességéről sem lehet panaszolni, mert a szeszizálóipak napról-napra nagyobb tért hódítanak, ami abból is kitetszik, hogy az utóbbi időben a vidékre leginkább magastóku szeszt kerestek, amely minőség izsolampak táplálására a legalkalmasabb. Ami az árakulást illeti, az azonnali szállításra inkább emelkedő, mert a földművelésügyi miniszterium legutóbbi jelentése szerint a múlt hetek hősege a tengerinek ártott és a vízhez hozam csökkenni fog. Későbbi szállításnál pedig viszonyítva a mai árakhoz 1/4—1/2 forintnyi engedélyt adtak a gyárak, míg a Bécsből kisebb szerű, Hamburgból 2 márkányi emelkedést jelentettek. Mai nagybani jegyzés: 22—22 1/2 forint pr. 10.000 liter % ingyen hordóban, ab Budapest állomás, készpénzfizetés mellett, engedély nélkül.

Terpentin. E cikk emelkedő irányzata tapot nyert azáltal, hogy Amsterdamban az amerikai terpentin a hozatalok erős esőkkénese folytán egy teljes hollandi forinttal emelkedett. Hogy a jelzett hasse nem mutatkozik nálunk teljes mértékben, annak oka részint a fogvasztás kisebb mérvében, részint pedig annak tudandó be, hogy a második az meg olcsóbb áruval rendelkezik, amely helyben az árakra nyomást gyakorol. Orosz eredetű terpentin még egyre keresett és a franciai áru után is jobb az érdeklődés. Mai nagybani jegyzések a következők: Francia áru 41.50—42.— forint, galicziai áru 33.50—34.— forint, orosz áru 28.75—29.25 forint 100 kilogrammonként, ingyen barrelben, 20 százalék gyöngysúlyengedély, ab Budapest állomás; készpénzfizetés mellett, engedély nélkül.

Vas. Áraink a kedvező üzletmenetből kifolyólag eléggé szilárdak, Ácsökkenés csak a rudvasnál mutatkozott, míg a nyersvas némely fajanál csekélyebb áremelkedés észlelhető. Budapesti helyi árak 100 kilogrammonként készfűtés mellett 2% pénztárgengedéllyel: m a g y a r n y e r s v a s 4.45—4.65 frt, Bessémér nyersvas 4.75—4.80 forint, witkowitzi nyersvas: 4.55—4.65 forint, fél nyersvas 4.25—4.35 forint, magyar rudvas: 10.10—10.30 forint, stájer rudvas: 11.—11.30 forint, hengerelt vasgerenda: 11.20—12.10 forint, vaslemez 12.50—12.90 forint, magyar kazánlemez 20.20—20.40 forint. Ó c s k a v a s a k: nehezebb vasdarabok 3.30—3.40 forint, könnyebb vasdarabok 2.90—3.— forint, I rendű öntött vasöntvény 3.70—3.80 forint, elégett öntött vasöntvény: 1.50—1.80 forint, 100 kilogrammonként nettó készfűtés ellenében.

MINDENFÉLE.

Elefánt-statisztika. Az anversi Métropole néhány érdekes adatot közöl az ottani elefántcsont kereskedelemről. A behozatal az 1895. évi londoni behozatallal szemben jelentékenyen emelkedett s ilyenformán Anvers elérte, hogy a világ legnagyobb elefántcsont piacza lett. Forgalma ugyanis ötezer kilóval multa felül a londonit, mely eddig első helyen állt. Anversben az 1895. évben 274.500 kilogramm árut adtak el, míg Londonban csak 269.500 kilogrammot, Majdnem az egész elefántcsont áru, mely Anvers piaczn megfordult, a Congo államból eredt: mindössze 2000 kilogramm származik a Niger tartományokból. Anversben különben már 1888. óta állandóan emelkedett a behozatal s ezzel az áru eladása is párhuzamot tartott. A behozatal volt.

1888-ban	6.400 kg.
1889-ben	48.000 "
1890-ban	77.000 "
1891-ben	99.500 "
1892-ben	118.000 "
1893-ban	224.000 "
1894-ben	264.500 "
1895-ben	362.000 "

1,197.400 kg.

A két utolsó érvben azonban az eladás nagyon elmaradt a behozataltól, ami a nagyobb behozatalban leli magyarázatát. Eladatott 1894-ben 186.000 kilogramm és 1895-ben 274.500 kilogramm. Az ár is hanyatlott; míg ugyanis az elefántcsont kilójának átlagos ára 1888-ban 24 frank volt, addig 1895-ben csak 16.40 frank lett. Azt kérdezhetné már most valaki, hogy az 1,197.400 kilogramm elefántcsont-termelés eléréséhez hány elefánt hagyta ott a „fogát”? Egy felnőt 4000—6000 kilogramm súlyu elefánt agyar-pára átlagosan 100 kilogrammot nyom, mert míg a 4000—6000 kilogrammnál kisebb elefántok agyar-pára 40 kilogramm szokott lenni, addig az említett súlyuké a 160 kilogrammot éri el s így az átlag 100 kilogramm. Ebből kitűnik, hogy az 1,197.400 kilogramm elefántcsont termeléséhez nem kevesebb mint 11.974 darab elefántot kellett elpusztítani. S miért? Csak azért, hogy mi elefántcsont golyókkal biliárdozhassunk, hogy elefántcsont bábukkal sakkozzunk, hogy ilyen csontnyelű beretvával beretváltassuk magunkat, ilyen nyelű tollkéseket hordjunk a zsebünkben s ki tudna itt mindent elsorolni, amire az elefántcsontot használják, csak hogy nekünk bő luxusválasztékunk legyen ebben is.

sem volt egyéb, mint a szenvedélynek örökös kitérőse, a szavak zenéjével tolmácsolta.

„Mikor a Lohengrin első taktusait hallottam, — írja Baudelaire — úgy éreztem, mintha minden bilincs, minden teher leesnék a lelkemről s a testem elveszténé sulyát. Olyan érzést keltett a lelkemben ez a nélfány hang, mintha magas hegy ormán állanék. Lehetetlen álmoknak médiuma voltam teljes magányosságban, körülöttem megvilágosodott a látóhatár és üdőbb lett a levegő. Nem sokára aztán a világosságnak olyan nagy mértékben való megnövekedését láttam, amelynek leírásához nincs ereje a tollnak. Ekkor megértettem, hogy a lélek teljesen öntudatos állapotban is föl tud emelkedni a lelkesedés ragyogó légkörébe, magasabban a mindennapi, jelenvaló életnél.”

„Egy zeneköltő sem értette úgy mint Wagner — írja más helyen Baudelaire — a nagyságnak és mélységnek szellemi és testi festését. Ő értette, hogy hogyan lehet a legfinomabb fokozásokkal kifejezni a mi nagy, titáni az emberi lélekben van. Gyakran, mikor ezt az izzó, lebilincselő zenét hallgatom, úgy tetszik, mintha a háttérben láprázatos koncepcziójú festett álmokképeket látnék, olyanokat, amilyenek az ópium mámorában szoktak megjelenni.”

Apróbb prózai költeményei egyikében ezeket mondja Baudelaire:

„Részegedjétek meg, amitől tudtok: művésztől, szerelemtől, bortól, költészettől, ópiumtól, csak részegedjétek meg! S aki el akarja hagyni ezt a világot, az siessen! El innen messzire, ennek a világnak a határain túl.”

Ezt is Lohengrin hatása alatt írta.

Wagner zenéje már a Lohengrinben is lelki operáció volt Baudelairenek, mint ő maga írta; lelki operáció és egy érzésekkel és benyomásokkal telt új világnak megnyilatkozása.

„Elragadtatásom olyan nagy és erős volt, hogy mindig kénytelen voltam ehhez a zenéhez visszatérni.”

Leginkább az lelkesítette a Wagner zenéjében, ami új volt benne s amit nem tudott definiálni; az töltötte el őt a bizar elragadtatás és a harag vegyes érzésével.

Baudelaire tanulmányt is írt Wagnerről, mikor ő Párisban hangversenyezett. Wagner ennek a cikknek az elolvasása után a következő levelet írta a költőnek:

Drága Baudelaire uram!

Voltam önnél néhányszor, de egyszer sem sikerült otthon találnom. Elhíheti, hogy nagyon szeretném önnek elmondani, milyen nagy elégtételt nyekem a cikkre. Megtisztelőbb és több bátorságot ad, mint minden, amit csekély tehetségemről eddig írtak. Hát nem lehetnék olyan szerencsés, hogy személyesen mondhatnám el önnek, hogy mennyire lelkesítettek sorai, amelyek olyan szépen rajzolják azt a hatást, amelyet én önre tettem, akár csak egy költeményről lenne szó?

Ezer köszönet azért a jóságért, amelylyel irányomban volt és higgye el nekem, büszke vagyok rá, hogy barátjának mondhatom magamat.

Mielőbb való vizontlátásra!

Égészen az önő

Wagner Richard.

Nap- és légtüdő. Egy tekintélyes angol orvosi szaklap, a „Strand Magazine”, egy angol orvosnak nagy szaktudással megírt cikkét közli, melyben az a legújabb therápiái újdonságról, a nap- és légküráról értekezik. Az új gyógymód különösen Ausztriában, Francia- és Olaszországban terjed. Az orvos megírja tapasztalatait, melyeket Veldesben, egy, az adriai tenger mellett fekvő városkában szerzett, ahol egy ilyen nap- és légyógyintézetet meglátogatott és alig talál szavakat a kísérletek nagyszerű eredményeinek méltatására. A nap- és légtüdő különösen az általános testi gyengeségben szenvedőkre tesznek jótékony hatást. A gyógymód feltalálói Kronecker és Martin orvos-tanárok, abból a feltevésből indultak ki, hogy a gyöngy emberre természetesen semminek sem lehet jobb hatása, mint a teljes ádami állapotnak, amelyben évezredek át számtalan generáció élt és erősödött. Természetes, hogy manapság a közérkölcökre való tekintettel igen sok nehézséggel jár a teljes meztelenséget követelő gyógymód szélesebb körben való alkalmazása; lehet azonban erre a célra külön intézeteket berendezni, ahol két nembeli páciensek magas falak által teljesen elzárva egymástól különítve. Már is számos ily intézet alakult gyönyörű, tágas kertekkel, zöld pázsitos, verőfényes tisztásokkal, ahol a gyógyulást keresők kedvükre használhatják a nap- és légtüdőket, miközben illatos fűben sétálgatnak vagy heverésznek. A betegek életmódja a lehető legegyszerűbb. Mindnyájan korán kelnek föl s a tápláló, de kizárólag növényi anyagokból álló reggelit a szabad ég alatt költik el. Az agyafurt civilizáció minden kényelme számúzve van az intézetből és a legszigorubb tisztaság uralkodik mindenütt. A szintén csaknem teljesen növényi eledeléből álló ebédig kiki úgy töltheti el idejét, ahogy neki tetszik; futkározhat a napfényben, vagy leheverhet valamelyik napos tisztáson és így élvezheti a napsugarak kellemes melegét. Ha az eső nem esik nagyon, a szabadban végzett sétákat nem szakítják félbe, ellenkezőleg a test rendszeres edzése a kurának egyik főcélja, amit különösen az előbbi elpuhult életmód radikális kiküszöbölése és egyszerű, de tápláló étellekkel érnek el. A test és a lélek nincs rázkódtatásoknak kitéve, az életerőt mesterségesen növelik, az étvágyat, melyet a mértékletlenség gyakran teljesen elrontott, újból rendessé teszik, szóval a legtöbb esetben a lehető legjobb eredménnyel végződik a kúra. Az állandó mozgás a szabadban, a meztelán való futkározás a nedves pázsiton, a friss tengeri levegő élvezése, a nyíló virágok és a lombos fák szennelése és a lemondás minden előbbi szokásról és kényelemlről, még a legmegátalkodottabb pácienset is alaposan kigyógyítja, úgy, hogy a kedvező eredménynek már néhány hét múlva mutatkoznia kell. Emellett a gyógymód rendkívül olcsó, úgy, hogy még a legszegényebb emberek is élhetnek vele, mert elvből nem használnak semminemű orvosságot, kivéve a természetes gyógyszereket. Tulajdonképen csak a Kneipp-kúra radikálisabb keresztülvitele az egész, azzal a különbséggel, hogy a vizgyógymód egymagában nem elég, hanem azt kapcsolatba hozzák a fény- és légyógyimóddal és egészséges, üdítő táplálkozással.

A kigyó mérge. Kigyómarások következtében számos halálozás történik a forró égő lakosai között; így csak magában Indiában állítólag negyven-ezer embert ölnek meg mérges kigyók, amelyeknek kiirtását itt a hinduk vallása tiltja. Különösen a meztelán járó benszőlőttek esnek a kigyóknak áldozatul, míg az európaiak csak igen ritkán. A malabári partokon Liebendörfer szerint kilencz fajta mérges kigyó él, melyek között a legtöbb az Eobra, amely a szárazföldön él ugyan, de azért a víztől sem fél, sőt a legszélesebb folyamokat is utuszza. A szanszkrit iskolákból kikerülő hindu orvosok strichninnel kezelik a megmaratokat. Az európai orvosok a megmarat végtagokat lekötik, a marás helyét levagdossák, a betegnek izgató szereket, izmosító fürdőket adnak. Jónak bizonyult az ammonium chloratum belseleg és hánytató gyökérből készült póp alkalmazása a megmarat helyre.

BABEL.

Francia regény.

(20)

Irt: Augustin Filon.

Mialatt Saint-Clair ur buzgón mondta el imáját, a feje fölött egy arabs feliratot vettem észre, mely — úgy mondták — azt jelenti, hogy „Nagy az Isten.“ Am, ha nagy az Isten, jelenjen meg és sujtsa a hypokritát! . . .

Azt hiszem, hogy boldonságokat beszéltem a levelem elején. Ha újra elolvassam, bizonyára eltépném, de nincsen rá időm. Arról értesítenek épen, hogy ma este az Operába megyünk Lohengrinhez. A toilettémről kell tehát gondoskodnom és ez elűzi rosszkedvem. Egyebiránt könnyítettem magamon azzal is, hogy irhattam és máris jobban érzem magam . . . Valószínűleg kellemes estém lesz. Ha van hozzá kedve, jöjjön el a Convent-Garden-be: ott láthat engem teljes pompában. Keresni fogom önt az egész föld-színt.

Fidés.

Egy nappal e levél megírása után Fidés a következő sürgőnyt kapta:

„Jöjjön gyorsan. Jelenléte Greek-Street-ben szükséges.“

VII.

Fidés távozása után Klaus erőlyesen munkához látott. Mint az eltévedt vándor, aki tévelygés után újra megtalálja a helyes utat, úgy sietett Klaus is, hogy pótolja az elvesztett időt. De jól tudta ő, hogy az akarat nem független a szívtől és az egyéni érzelmek világtól s hogy ezeket csak elvben lehet az akaratnak alárendelni. És mivelhogy egy husz éves leány hátat fordított neki, azon vette magát észre, hogy nem tud többé hinni az emberiségben, hogy e leány távoztával éleslátása elhomályosodott, mintha elfújtak volna hirtelen, akár egy gyertyalángot.

Micsoda szomorú tapasztalat volt rá nézve az a fölfedezés, hogy az eszmék, miket Fidés és Julien lelkébe plántált, oly ellentétes módon nyilvánultak meg. Fidés büszkeségén és Julien érzékiségén meghiusultak az ő nemes cseljái és keserűséggel kellett látnia, hogy mindazok az eszmék, mindazok a doktrínák, mikkel e két lélekben az emberiség szeretetét akarta fejleszteni, épen az ellenkező eredményre vezettek: az ő saját fegyverével fordultak a saját eszméi ellen. Ezalatt Pauline, kit Estève atya nevelt, jó, egyszerű, kedves leánynya fejlődött. És az illúzió — nem akarta mondani a hazugság, mert becsülte az egyházat azokért az áldásokért, miket az emberiség gyermekkorára árasztott — az illúzió nem bizonyult-e itt erősebbnek, a nemes akarat fejlesztésében, az élet követelményeinek felismerésében? mint a komor valóság.

Ez lehetetlenség. És mégis, mintha összeomlott volna az ő theoriája; az ő igazsága nem igazság. Ha visszapillantott életére, látnia kellett, hogy az az önámításnak és sikertelenségnek egész láncolata. Rajongott a demokráciáért, a haladásért, a szabadságért és a tudományért: és majd az emberi rosszaságban, majd a butaságban akadtak fenn eszméi és majd valami filozófiai elmélet állt utjában leküzdhetetlen akadályként, mely felemészte összes erőit. A demokrácia nem volt az, aminek álmodta: a teljes egyenlőség; sőt épen negációja ennek. A demokrácia ahelyett, hogy megszüntette volna az osztályokat, egy osztályt vitt diadalra és a tudást, a képességet a számerőnek helyezte alá; a jellemek, a tehetségek versenyét csak azért szabadította fel, mert a javak egyenlőségét keresztyélvinni nem tudta; a demokrácia azért fenyegetett, hogy elpusztítja a munka gyümölcseit csak azért, hogy ne élvezzék azok, kik felhalmozták. A haladás eszméje mint egy árny tünt el a világegyetem örökkévalóságának kétségtelen fogalmával szemben, melyben ez a föld csak egy pont, csak egy momentum. A tudomány arra tanította, hogy legsekélyebb mozdulatainkat amaz atomok összetétele létesíti, mely atomok mindannyian planetánktól erednek: s így a tudomány elrabolta az individualizmusról alkotott álomképét és az egyén szabadságában való hitét. És ami vigaszt,

ami menedéket a tudomány ad, elér-e a külvilág valóságait? Egyebet tesz-e a tudomány, mint hogy feljegyzí azokat a — talán csalárd — benyomásokat, melyeket érzékeink befogadnak?

S a szélhámosságoknak nem legutolsója és legnagyobbja-e a tudomány? Amint barátai egymás között küzdöttek, meggyőződéseik egymást rombolták le, úgy, hogy élete alkonyán nem volt miben higgyen, nem volt, mit szeressen. Elérkezett egészen a nihilizmusig, melytől irtózott.

Hogyan írhatta meg szellemének ebben a fájdalmas állapotában utolsó lapjait annak a könyvnek, melynek eleje már semmit sem jelentett előtte?

Elhatározása megérlelődött. Egy reggel az öreg gazdasszony, kit még Fidés idejében fogadott s akit megszokásból megtartott, papírost kért tőle, mert elfogyott az ócska papírja, amivel tüzet szokott rakni.

— Fogja, szólt Klaus, s odaadta az „Individualizmus és Socializmus“ kéziratát.

— Köszönöm Klaus ur.

Klaus elnézte, mint vetnek lobot a papírlapok, miket éveken át annyi szeretettel őrzött s melyekről azt hitte, hogy magukban foglalják a jövő titkát.

Az öreg asszony napról-napra használta el ezt a papírtömeget és Klaus láthatta, mint fogy el az.

— Mit gondol, hány napra lesz elég ez a papír, Johnsonné asszony? kérdezte kíváncsian.

— Talán két hétre, uram.

— Két hétre? Jól van.

De Johnsonné asszony tévedett számításában és a papír sokkal hamarabb fogyott el.

— Lelkemre, uram, szólt egy reggel, elfogyott a papír . . . tudja, amit a minapában adott.

— Már is? szólt Klaus.

Johnsonné ott guggolt a kályha előtt, teljes erőből tisztogatván annak egyes részeit. Háttal volt Klaus felé és nem vette észre milyen különös kifejezést öltött az öreg arca.

— Holnap, szólt, újra papírt fogok kérni, uram.

— Holnap már nem lesz szükségem tüzre.

Ezen az egész napon Klaus, szokásához híven, szorgalmasan dolgozott. Aztán elment ebédelni egy kis kozmopolita vendéglőbe, ahol Fidés távozása óta érkezett. Alig nyult ahhoz, mit felszolgáltak neki, csak fekete kávéját itta meg kis kortyokban.

Nyolcz óraker elhagyta a vendéglőt. Szomorú téli este volt. A házfedelekről és ereszekről csak úgy csurgott a víz és az utcák lámpásait befutotta a köd. Az utak közepén széles tükörben állt meg a barna víz. Az elhagyott járdákon egyes járó-kelők siettek, nyílt esernyőjükkel küzdve a zuhogó eső ellen, melyet az utcák szegletében torló széláram annál nagyobb erővel csapott feléjük. Azonban Klaus lassu, nehézkes léptekkel haladt, mint a ki tudja, hogy hová megy s akinek nem sietős az utja.

Egy szegény sáros kutya követte, előbb, felénken, habozva, aztán bátrabban, mert látta, hogy nem kergetik el . . . Klaus nem vette észre, csak a kapu előtt.

— Mit akarsz? Éhes vagy? Jól van no, gyere be hát . . . vagy nem is, utamban leszel . . . várj.

Felment a lakásába, levágott egy darab kenyéret és visszajött. A kutya azonban nem értette meg őt és nem várta meg az ígért eledelt. Klaus az utca egyik végétől a másikig — ebbe a szomorú és oly ismerős szemhatárba — pillantott, hiába keresve az alatot és visszament szobájába.

Meggyújtotta a lámpát, felhuzta papucsait, elrendezett mindent a szobában, két zárt borítékot tett az asztalra és kinyitotta a szomszéd szoba ajtaját.

A Fidés szobája volt, úgy, amint itt hagyta. Az öreg nem vette igénybe és továbbra is rögtönzött ágyában aludt. Körüljárta a kicsiny szobában, hosszasan nézett meg minden butatdarabot és megállt egy arczkép előtt: a tizenkétéves kis Fidés arczképe volt. Ez volt az egyetlen, amit Fidés holmijából visszatartott.

Aztán visszament az első szobába. Egy csomó elsárgult, összegyűrt levelet vett elő, felbontotta és maga elé rakta őket az asztalra. Közönséges nagy betűkkel irt levelek voltak, miket édesanyja küldött neki gimnazistakorában. Akkor tanult nagy erőfeszítéssel írni az anyja, csakhogy fiával levelezhessen. Nem volt ezekben a levelekben semmi különös: mindig ugyanazok a kifejezések, az anyai szeretet szavai, néhány falujabeli ujság, milyen az időjárás, hogy áll a mezei munka és végül nem maradt el a tanács, hogy soha se muljék nap, melyen a bibliából ne olvassa. A vér fonnyadt arczába szállt, szíve dobogott és úgy tetszett neki, mintha ismét az a kis fiú volna, akihez ezek a levelek intézve voltak. És amikor kinyitotta az utolsó levelet, abból egy szöke hajfürt esett ki: a saját hajfürtje tizenegy éves gyerek korából! Mint egy drága kincsét, úgy őrizte ezt a hajfürtöt anyja s ki tudja hányszor árasztotta el könyveivel, csökjáival, mialatt ő egy erődben volt bebörtönözve, szigorú ítélet sulya alatt.

Klaus fonnyadt, ránczos tenyerén tartotta ezt az aranyfényű és selymes hajfürtöt, mely valamikor az ő homlokát díszíté és hosszan elnézte, maga elé varázsolva boldog ifjúságát, szemben elhagyott aggkorával. Megsimogatta a selyemszalakat, melyek ujjai köré fonódtak és felszívta átható illatukat, aztán homlokához nyult, melyen hideg verejték gyöngyözött.

— Ime, kezdődik, mormogta . . . és itt a vég.

Anyja levélcsoomagjához egy más irású levél is volt csatolva. A tiszteletes irta, ki elmesélte, miként halt meg Klausné asszony, magas korban, hálát adva Istennek, mindazokért a kegyekért, melyekkel elárasztotta és kérve, hogy egyesítse őt ölében egy napon fiával, kivel megáldotta.

— Ha ott maradtam volna a falumban, én is így haltam volna meg“ . . . gondolá s majd hangosan tette hozzá:

— Dehát igazuk volt-e ezeknek a jó embereknek? . . .

És a levelek lassankint kihulltak a kezéből a kemenczébe, melyben alig piroslott a szén. Egy pillanatra felcsapott a láng, majd ismét kialudt, amint felemészte táplálékát.

Gépiesen fogott meg egy darab szenet, hogy a tűzbe dobja, majd habozott:

— Minek is? . . .

Félig megtöltött egy poharat vízzel, aztán gondosan számlálván a cseppeket, egy régi formájú kristály-üvegeséből valami folyadékot öntött bele, a maradékot a kemenczébe dobta s egy ideig mozdulatlan maradt. Az egész házban nagy csend uralkodott. Szomszédja, a színész, színházában volt s nem hallatszott semmi nesz, csak az első emeletről hatolt fel Nahima hörgése, ki ópiumát élvezte.

(Folytatása következik.)

A Magyar
Aszfalt-
burkolatok

Budapest, Andrássy-ut 30. sz.
szállása jóállás mellett, leg-
olcsóbban

Makulatura-
papír
olcsón kapható

Bővebbet a kiadóban.

TELEFON.

Több kiállítás díjnyertével kftintatva
Budapesti Jalousia és ablakredőnygyár
Justus Sándor és fia
Andrássy-ut 60. sz. Csengery-sz. sarján.

gördülő faredőnyeit

szőlőpáncsli vagy levelezővel készítenek.

szabadalmazott hengerverszerkezettel

és mindenféle más gyártmányait. Aranydíjnyert és kitüntetéses
díjazott és kitüntetéses. Telefon 22-23.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, vasárnap 1898. augusztus 21-én.

NÉPSZÍNHÁZ.

Délután fél 3 órakor mesekelt helyiábrakkal.

1848.

(Hadak útja.)

Látványos, zeneszámú előjátékkal 11 képben. A népszínházi színház megújításának utolsó zenéjét szerzte Verő György.

Személyek:

- Fetű Sándor, Vasvári Pál, Irányi József, Zakar György, Egy ur bolgy, Egy polgár, Egy bolgy, Graf Balthyány, Graf Szecsenyi, Kossuth, Eszter, Dárko Mózes, D. Kar, György, Lavzko, Pstuka, Balta János, Antos plébános

Este fél 8 órakor rendez helyiábrakkal.

A varázsgyűrű

Operette 3 felvonásban, 5 képben. Iták: D'Ennery Adolphe és Burani Paul. Ford.: Komor Gyula. Zenéjét szerzte: Planquette J.R.

Személyek:

- XV. Lajos, De Chavannes, Renée, Lucardie, De la garde Georges, Nicolas, Michele, Valpignon lovag, Artois, La Popelinière

VIGSZÍNHÁZ.

4. szám. 4. szám.

Mozgó fényképek.

Böhöz 3 felvonásban. Iták: Blumenthal Uszár és Kadeburg Gaszár. Magyarostotta: Heital Jenő.

Személyek:

- Kapor Kálmán, Madzsa, Güns Béla, Réza, Füzár Vilma, Kájan Tibor, Menszky Boris, Ladányi Alajos, Gombos, Julis

Kezdete 7 és fél órakor.

Iskolás gyermekek

részére szükséges fehérneműk legnagyobb választékban és legjutányosabban

Kanitz Ferencz és Társasága

szepességi vászonraktárában Kossuth Lajos-utca 11. sz. a. kaphatók.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A gésák

vagy Egy japán teaház története.

Énekejatek 3 fehr. Itá Owen Hall. Ford. Fái J. B. és Makai E. Zenéjét szerzte Sányi J.

Személyek:

- Hegyal, Bronville, Cunningham, Grimston, Stanley, Downey, Bolton, Van-Cai, Imári márti, Mimosa, Aranyvirág, Binbo, Aranybárta, Ibolyáska, Lady Wynne, Mary Worthington, Edith Grant, Molly Seamore, Kate Paulton, Katana, Teknint, reafir, Nami, Japán leány, Egy kuli

Kezdete 7 és fél órakor.

VÁROSLIGETISZÍNHŐR

Igazgató Föld Zsigmond.

Délután 4 órakor félhéjrábrakkal Sziklay Kornél a Magyar színház tagja, mint vendég.

Háromláb kapitány.

Énekes bohóz 3 felvonásban. Itá: Kovessy Albert és Farago Jenő.

Este 7 és fél órakor rendez helyiábrakkal.

Ugyanaz.

BUDAI SZÍNHŐR

A két drótostót, vagy Kruponyacsok Marczifurfangal. Kezdés 7 órakor.

KISFALUDY-SZÍNHÁZ

Ó-BUDA.

Igazgató: Fejér Dezső

Pirós bugyellár. Kezdete 7 órakor.

Népszínház 3 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

Színházi műsorok.

Table with 8 columns: Nemzeti Színház, M. kir. Operaház, Vig Színház, Népszínház, Magyar Színház, Bodai Színház, Kistaludy Színház. Rows include Hétfő, Kedd, Szerd, Csütörtök, Péntek, Szombat, Vasárnap d. u., Este.

Fővárosi Színházak Műsora

Ez alatt a cím alatt új vállalat indult meg, mely a fővárosi színházak legkedveltebb repertoire-darabjait teszi közzé...

fűzetenként 15 krajczárért.

A klasszikus és a modern dráma, finomabb vígjáték és könnyűjajta bohóz, a verses tragédia és a vidám operette...

Eddig megjelent számai:

- 1. Savage. A hivatalos feleség. Ford. Márkus József. 2. Ohnet. A császár ezrede. Ford. Fái J. Béla. 3. Bisson. Az államtitkár ur. Ford. Ambrus Zoltán. 4. Föld. A talizmán. Ford. Makai Emil. 5. Vca. A széke Katalin. Ford. Makai Emil. 6. Katana. Bunk bán. 7. Ibsen. Kisértelet. Ford. Rudnyánszky Gyula. 8. Gandillot. A kikötés patikárja. Ford. Heital Jenő. 9. Ibsen. John Gabriel Borkman. Ford. Jászai Mari. 10. Sardou. A Benoiton-család. Ford. Viráti Antal. 11. Balbo. Ifjúság. Ford. Szomaházy István. 12. Géczy. Az ország márkája. 13. Revolta. A becsület. Ford. Hegedűs György. 14. Grillparzer. Medea. Ford. Ambrus Zoltán. 15. Labiche. A persey. Ford. Góth Sándor. 16. Moliere és Halévy. Frou-Frou. Ford. Fái J. Béla. 17. Sudermann. Utóhá. Ford. Márkus Miksa. 18. Ohnet. Vagyás. Ford. Fái J. Béla. 19. Sardou. Kédora. Ford. Paulay Ede. 20. Scribe és Legouvé. Lecourreur Adrienne. Ford. Csepregy Lajos. 21. Paulton. Niobe. Ford. Szomaházy István. 22. Sardou. Az agglegények. Ford. Ambrus Zoltán. 23. Paileron. Az éger. Ford. Fái J. Béla. 24. Echegaray. Roberto de Pedrosa. (El Estigma) Ford. Dr. Szalai Emil. 25. Shakespeare. Romeo és Julia. Ford. Zsigány Árpád. 26. Shakespeare. Antonius és Cleopatra. Ford. Zsigány Á. 27. Gerő Károly. Helioszadás. 28. Blumenthal. Fejtett arc. Ford. Adorján Sándor. 29. Langmann Filipp. Turász Bertalan. Ford. Agai B. 30. Kazibcsky Antal. A harang. 31. Bisson. Hipnotizált anyós. Ford. Kövesi A.

Kapható:

VASS JÓZSEF mintaaantiquariuma és könyvkereskedésében

Budapest, VII., Erzsébet-körút 33.

Olcsó művekről kimerítő könyvrajjegyzék dírmunkra és ingyen káldetik.

PARFUMERIE ROYALE.

Manicure kézápolási műtermom és amerikai arozfürdők a legkiválóbb francia és angol illatszerek megérkeztek. Arczenőcs, fopaszta, puder, hajfestő, mosdó-víz, fog-, haj-, bajusz- és körömkefék, fcd, hajta, szappan, arczesték, szobalát és szivacs dus választékban. Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. BUDAPESTEN, VII. ker., Erzsébet-körút 64. szám. Royal-szálloda átellenében.

Advertisement for Meidinger kályhagyár. Includes image of a stove and text: Meidinger kályhagyár, EHRlich J. és H., Budapest és Bécs. Budapest, IX., Lónyay-utca 17. szám.

Advertisement for KALMAR udvari fényképész. Includes text: Ujdonság! a fényképezésben. Uj talál-festmény-életnagyságban 80 frt. KALMAR udvari fényképész, Andrassy-ut 29.

Advertisement for Boiton Injektio Oriental. Text: Csak fiatal embereket. a párisi dr. Boiton Injektio Oriental már néhány napi használat után elcsatolja meg a legidebbs és legelhanyagoltabb bajokat is.

Advertisement for Fogotvos dr. NEUFELD. Text: FOGAK. Fogotvos dr. NEUFELD, Budapest, Kossuth Lajos-u. 4. Dreher-palota.

Advertisement for G. Németh I. Text: G. Németh I. Gyorsan eljár peres és peren kívüli ügyekben a törvény-könyv hárszékében.

Advertisement for Orakészterek. Text: ORAKÉSZTEREK 10-évi jótállással RÉSZLETFIZETÉSRE. Alapítási év 1868.

Advertisement for FOLDESY L. Text: FOLDESY L. BUDAPEST. Kétszörű Lefauchaux vadászlegény 15 frt.

Advertisement for Katonai előkészítő-iskola. Text: Katonai előkészítő-iskola. Alapítási év 1868. A m. kir. vallás- és közoktatás-ügyi miniszternek 6390. sz. rendelete szerint állami ellenőrzés alatt álló.

Tan- és nevelő-intézet

Rákos-Palotán. (Budapest mellett.)

Kies és egészséges fekrése folytán a fővárosi előkelőbb közön-
ségnek kedvelt nyaralóhelye.

Kényelmes közlekedés a fővárossal a villányos vasutak és a m. áll.-vasut által.

Az intézet egy öt hold kiterjedésű parkban fekszik. Növendékek fekvé-
tnek 4 elemi, 6 polgári, 8 gimnasiunai osztályba. Az elemi, polgári és a négy
alsó gimnasiunai osztályok a nyilvánosság jogával vannak felruházva. A gym-
nasiun négy felső osztályába járó tanulók is alapos oktatásban részesülnek és
mint magántanulók egy nyilvános főgymnasiunban tesznek vizsgát. A magyar,
német, francia, latin nyelvek alapos tanítására különös súlyt fektetnek. A szellemi
tehetségek fejlesztése mellett a test edzésére is kiváló gond fordítanak. Kitanú-
tanerők. Alapos oktatás és gondos felügyelet. Erőt adó jó táplálék. Kitanú viz.
A nevelői díj mérsékelt. Ismeretével (programmal) és bővebb felvilágosítással
szívesen szolgál Rákos-Palotán (Budapest szomszédságában, vasuti, posta- és
árvirda-állomás.)

Wagner Manó,
igazgató, intézetfőfelügyelő.

THE GRESHAM életbiztosító-társaság Londonban.

Magyarországi ikt.: Budapest, Ferencz József-tér 5-6. Ausztriai ikt.: Bécs, Gizellastrasse 1. szám alatt
a társaság házában.

A társaság vagyona 1896. december 31-én . . . korona 157,805.346.—
Évi bevétel biztosítások és kamatból 1896. évi
december 31-én 28,670.916.—
Kifizetések, biztosítási és járadéki szerződések
valamint visszavásárlások stb. után a társa-
ság fennállása óta (1848.) 339,497.900.—
As 1896. évben a társaság 8654 kötvényt állí-
tott ki 80,577.950.—
összeg értékben. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alap-
ján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal, díjmentesen
szolgálnak az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb városában az
ügynök urak és a magyar és osztrák fiókok.

Minden gyermek

tudja!!!!

hogy az iskolaibeiratásokhoz
a legszebb és legkedvesebb
gyermek-csostumek 4 firtól,
fiuöltönyök 9 firtól feljebb

az „Angol szabó“-nál

KOHN HEILMANN és FIAI,
Budapest, Károly-körút 12,
földszint és I. emelet kap-
hatók. Tessenék figyelni
a címünkre. Szabott árak.

Hirdetmény.

Az 1898. július 6-án tartott rendkívüli közgyűlés
határozatai folytán van szerencsénk társulatunk részvé-
nyeseit ezennel értesíteni afelől:

1. Hogy társulatunk jelenleg forgalomban levő
3500 darab egyenkint 200 firt névértékű és névre szóló
régli részvényeinek az ezek helyett kibocsátott és már
kiállított 17.000 darab egyenkint 200 koronáról és bemu-
tatóra szóló új részvények ellenében való becserezése
1898. augusztus 23-ától kezdve a magyar ipar- és keres-
kedelmi bank részvénytársaságnál (Budapest, V., Nádor-
utca 4.) eszközöltetik.

2. Hogy ugyanazon banknál ugyancsak 1898.
augusztus 23-tól kezdve társulatunk új részvényeire
együttal — azoknak lebélyegzése mellett — darabon-
sint o. é. 90 forint tőke készpénzben visszafizetetik.

3. Hogy társulatunk részvényesei a részükre az
„esztergom-szászvári közszénbánya részvénytársaság“
részvényeire biztosított elővételi jogot ugyanazon bank-
nál 1898. augusztus 23-tól kezdve 8 nap alatt, vagyis
bezárólag f. évi augusztus 30-ig érvényesíthetik, még
pedig oly módon, hogy társulatunk részvényesei minden
10 darab 200 koronás új részvényük után az eszter-
gom-szászvári közszénbánya társaság 200 korona név-
értékű részvényeiből 9 darabot vehetnek át pari ár-
folyamon az 1898. január 1-től folyó 5% czimletkamattal
hozzáadásával.

Tízfel nem osztható darabszám részvénnyel, vagy
tíz darabnál kevesebb részvénnyel a részvényes csak
annyi darab esztergom-szászvári közszénbánya részvényt
igenyelhet, mint ahogy a tulajdonában levő részvények
száma 10 a 9-höz viszonylik. 1309

Budapest, 1898. augusztus 18-án.

A „Közszénbánya s téglagyár-társulat Pesten“
igazgatója.

BUTOROK

részletfizetésre
legkényelmesebb áron
Ehrentreu és Fuchs
testvéreknél
Budapest, Teréz-körút 8.

V. Kettős ívadék verseny. 20.000 korona a győztesnek, 2000 korona a másodiknak, 1000 korona a harmadik-
nak és 2000 korona a győztes ló tenyésztőjének, ha az belföldi magántenyésztő. Táv. 1100 méter.

Trainer	
1 Mr. Dorryt s m Ronny ap Master Kildare a Ready money	Ch. Planner Sötétk., sötétk. és feh. cs. ujjak sötétk. sz.
2 (20) Dreher A. ur s m Häng' di' an ap Zsupán a Geht an	Smart Vörös, fehér szegély
3 Br. Harkányi J. p m Landerdale ap Gunnersbury a Cabale	Métcaif Világoszöld, fekete szálalag és sapka
4 Gr. Hunyadi I. stp m Wanderer ap Triumph a Weatherbeaten	Pohl Fekete, rózsaszínű ujjak, fekete sapka
5 (6) Jankovich-Bésán Gy. ur s k Gyöngyvir ap Phill a Gyöngyöm	J. Reeves Kék, vörös ujjak, aranyárga sapka
6 (5) Ugyanaz p k Pacsirta ap Panzerschiff a Piroška	Ugyanaz Ugyanaz
7 Gr. Károlyi L. s k Fanny ap Beaumont a Helena	Huxtable Vörös, kék ujjak, vörös sapka
8 Lov. Lederer S. p m Contrás ap Primás II. a Gatalpa	Hansl Fries Vil. kék, aranyárga sz., vil. kék sapka
9 (24) Hg Pálffy M. stp m Albatros ap Triumph a Allegresse	Stiles Kék és sarga koczkás, sarga ujjak és s
10 Péchy A. ur p m Barnato II. ap Beaumont a Jessica	Milne Cserecsnyev., fekete sap. ezüst bojtjal.
11 (25) Br. Springer G. s k Jane Eyre ap Ayrshire a Jeunesse	Büblers Fekete, vörös sapka
12 (29) Gr. Sternberg A. s k De Injo ap Triumph a Vinaigrette	H. Reeves Világoskék, aranyárga sapka
13 Szemere M. ur s k Letárella ap Beaumont a Ornate	Maw Erzsébet, aranyárga sapka
14 (30) Trinkel A. szár. p m Canterbury ap Gunnersbury a Csálóká	Huxtable Erzsébet, vörös ujjak és sapka
15 Br. Üchtritz Zs. p k Deaf & Dumb ap Master Kildare a Pity the blind	Milne Kék, fehér pettyekkel
16 (17) Wahrmann R. ur p m Dominik ap Dunure a Lady Harmonie	A. Reeves Rózsaszín, fekete szegély és sapka
17 (16) Ugyanaz p k Danette ap Dunure a Narcissa	Ugyanaz Ugyanaz
18 (18) Aranyka, 19 (18) Ezele, 20 (9) Raas, 21 Mordány, 22 Remény, 23 Ise,	
24 (9) Harriet, 25 Arkangyalát, 26 (27) Electra, 27 (26) Velichen, 28 (11) Mindegy,	
29 (12) Klondyke, 30 (14) Felonie, 31 Chulalongkorn, 32 (32) Flaggenschiff, 33 (32)	
Imperieuse.	

Jelöltjeink: Deaf & Dumb—Ronny.

VI. Eladóverseny. 2000 korona a győztesnek. Táv. 1100 méter.

1 Gr. Andrassy T. sz. s k Jutalom ap Stronzia a Juana	Bál Sárga, kék gyűrűs ujjak, kék sapka
2 (3) Blaskovich E. ur sz. p m Honai ap Jack O'Lantern a Honleány	J. Reeves Fehér, világoskék sapka.
3 (2) Blaskovich E. ur sz. p k Virgonos ap Galaor a Furesz	Ugyanaz Ugyanaz
4 Burchard A. szár. sz. s her Splügen ap Abonnet a Silvaplana	— Fekete, fehér gömbök és sapka
5 Gr. Esterházy L. sz. stp m Lelencz ap Biro a Léila	— Székely, kék szálalag és sapka
6 Jankovich-Bésán Gy. ur sz. p k Reparatur ap Kilnarnock a Réptise	J. Reeves Kék vörös ujjak, aranyárga sapka
7 Mr. Janoff sz. s m Páratlan ap Gunnersbury a Panique	Richards Rózsaszín, világoskék szegély
8 (9) Krausz L. ur s m Trianon ap Trayles a Dalliance	Hitch Fehér, rózsaszínű szálalag és sapka
9 (8) Ugyanaz sz. stp k Mia Terestina ap Triumph a Maria Theres	Ugyanaz Ugyanaz
10 Lov. Lederer S. sz. p her Szittya ap Beau Brummel a Saitakötő	Hansl Fries Világoskék, arany. szálalag, világoskék sapka
11 Mr. Lincoln sz. p m Villányos ap Villám a Vadgálamb	Ch. Planner Sötétzöld, fehér szegély, sötétk. sapka
12 (13) Robozny G. ur sz. s k Bóra ap Milton a Bowist	Kollár Kék, vörös szálalag és sapka
13 (12) Ugyanaz sz. p k Etanika ap Pandur a Epiphany	Ugyanaz Ugyanaz
14 Szemere M. ur sz. stp k Szentorita ap Stronzia a Comtesse Josephine	Maw Erzsébet, aranyárga sapka
15 Br. Üchtritz Zs. sz. s m Pál ap Pancake a Alpino	Milne Kék, fehér pettyekkel
16 (17) Wahrmann R. sz. p k Juhászfelezen ap Kiseber öcsesse a Intrigue	A. Reeves Rózsaszín, fekete szegély és sapka
17 (16) Ugyanaz sz. p k Piccolilli ap Pásztor a Piccolilli	Ugyanaz Ugyanaz
18 Mr. C. Wood sz. p k Rege ap Bocage a Regina	Hesp Sötétzöld

Jelöltjeink: Páratlan—Szittya.

VII. Kétéves nyereffelenek handicapja. 3000 korona a győztesnek, 300 korona a másodiknak, 1000 méter.

1 (2, 8, 13) Wahrmann R. ur p m Dominik ap Dunure a Lady Harmonie sz.	A. Reeves Rózsaszín, fekete szegély és sapka
2 (1, 8, 13) Ugyanaz p m G'wah' raus ap Triumph a Sorella	Ugyanaz Ugyanaz
3 (13) Mr. Blue Green stp k Inconnue ap Guise a Inconnite	— Zöld, világoskék sapka
4 Br. Springer G. s k Fid-Fad ap Fenek a Fidelity	Büblers Fekete, vörös sapka
5 Gr. Klesky Zs. sz. m Szokás ap Monthar a Sor	Houth Vörös és fehér szálalag, vörös sapka
6 Ottó Franz Ö. sz. sz. kir. Feüs. s k Bocska ap Zsupán a Baba	Rösvithat Fehér bord. vör. gyf. fek. ujjak és s.
7 Gr. Hadik-Barkóczy E. p k Sandwich ap Buccleuer a Bemelo	Métcaif Rózsaszín, fekete sapka
8 (1, 2, 13) Wahrmann R. ur p m Deaf ap Bocage a Caru	A. Reeves Rózsaszín, fekete szegély és sapka
9 (12) Dreher A. ur p k Weyer ap Trick-Track a Beeching	Smart Vörös, fehér szegély
10 Lov. Lederer S. p m Contrás ap Primás II. a Catalpa	Hansl Fries Világosk., arany. szálalag világoskék sapka
11 Gr. Andrassy T. sz. s k Bocsas ap Abonnet a Boris	Bál Sárga, kékgyűrűs ujjak, kék sapka
12 (9) Dreher A. ur p k Bana ap Panzerschiff a Ragyogó	Smart Vörös, fehér szegély
13 (1, 2, 8) Wehrmann R. ur p m Intruder ap Kiseber öcsesse a Intrigue	A. Reeves Rózsaszín, fekete szegély és sapka
14 Mr. C. Wood p m Mesébe való ap Culloden a Sylvia	Hesp Sötétzöld
15 (9) Mr. Blue Green s k Pálma ap Theodore a Palmaram	— Zöld, világoskék sapka.
16 Eggedi A. ur p k Rangos ap Bocage a Regina	A. Planner Hordasnyv., fekete szegély, ujjak, bord. szegély
17 Geis G. ur s m Pimasz ap Beau Brummel a Probleme	Mravik Fekete, vörös ujjak és sapka
18 Mr. Newmarket p m Lézi s Magus ap Speculation	Hansl Fries Vörös, kék pettyek, vörös sapka
19 Krausz L. ur p m Fekélyes ap Achilles II. a Finally	Hitch Fehér, rózsaszínű szálalag és sapka

Jelöltjeink: Pimasz—Szokás.

STANDARD életbiztosító-társaság Edinburghban (Angolhon.)

Alapított 1825-ben.

Magyarországi fiók: Budapest, V., Fürdő-utca 4.

Évi bevétel	Korona	27,500,000
Kiutalt nyereségnyrészek		150,000,000
Vagyon		220,000,000
Halálesetek folytán kifizetve		450,000,000

A Standard kötvényeinek nevezetesebb előnyei:

Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad világhót-vények. Kötvények érvényben tartása díjzítések elmulasztásánál. Tökésítés és előre megállapított visszaváltási érték. Megtűnhetatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egy évi fennállás után. Szabad háborúbiztosítás népfelkelők részére.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

A budapesti nagykereskedők és nagyiparosok társulata és a Pesti polgári kereskedelmi testület részéről együttesen alapított és fenntartott

Budapesti Kereskedelmi Akadémia

1898/99. évi negyvenkettedik évfolyamára a beiratások az V. ker., Alkotmány-utca 11. sz. a levő iskolai épületben f. évi szeptember 1-től 5-ig, naponként a délutáni órákban tartatnak. A középiskola végzetlek egyéves kereskedelmi szakfolyamára a pályázók ugyanott szeptember 6-tól 7-ig iratnak be. Az intézetet szervezték, felvették felvételt, pályázói és tandíjmentes helyeit, ösztöndíjait stb. tárgyzó tudósításokat kívánatra mindenkinél bérmentesen megküldi a

Budapesti Kereskedelmi Akadémia Igazgatósága.
(V. ker., Alkotmány-utca 11. szám.)

Hirdetések

felvételnek lapunk kiadó-hivatalában,

VIII. József körút 65. szám

Czimbalom

Kedvelőknek van szerencsém szab. hírneves „Centrális” czimbalmáimat pedállal vagy anélkül melo- gen ajánlani. A „Centrális” czimbalomnak azon előnye van, hogy a fennköz alkalmazott arzenáludak fenekeknek megpedesét megövik és előírják az **Orkés hangolást.** — Tekintve véve hangszere- ztetem szak- és czélszerű berendezését és az anyagok nagyjavú beszerzését, azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy gyártmányaimat felette olcsóbb vételáron bocsáthatom forgalomba, mint bárki. Fell kell említenem, hogy hangszereim hegyakortól me- nek által felügyeletem alatt készíttetnek.

Számos elismerést bármikor rendelkezésre bocsáthatok.
BUDAPEST, APPEL IG. Gróf Károlyi-ut. 24.
2 évi jótállás. Alapított 1873.
Képes árjegyzék ingyen.

PROGRAMM.

BUDAPESTI LÓVERSENYEK.

Nyári meeting.

Vasárnap, augusztus 21. 5. nap. Délután 3 órakor.

I. Kötővessék eladóversenye. 2000 korona a győztesnek. Táv. 1400 méter.

		Trainer	
1	Blaskovich Ernő ur s m Dráva ap Beauminet a Takaró	J. Reeves	Fehér, világoskék sapka
2	Mr. Blue Green s k Palma ap Theodora a Palmaram	—	Zöld, világoskék sapka
3	Gr. Degenfeld I. p k A la greoque ap Fenék a Bokréta	Metcalf	Kék, fehér kettős szalag, kék sapka
4	Dreher A. ur s k Elfe ap Trick-Track a Electa	Smart	Vörös, fehér szegély
5	(6) Egyedi A. ur p k Ozloza II. ap Espoir a Sicily	A. Planner	Bordeauxv. lazacsz. uj., bordeauxv. sap.
6	(3) Ugyanaz p k Artatlan ap Phil a Artless	Ugyanaz	Ugyanaz
7	(8) Geist G. ur p m Mára ap Beau Brunnet a Toisette	Miravik	Fekete, vörös ujjak és sapka
8	(7) Ugyanaz s m Pimaaz ap Beau Brunnet a Problème	Ugyanaz	Ugyanaz
9	Gr. Hadik-Bakóczy E. p k Sandwich ap Buccaneer a Semelo	Metcalf	Rózsaszín, fekete sapka
10	Jákey A. szász. stp k Lovrana ap Kegur a Laguna	Ugyanaz	Szürke, fekete sapka
11	(12) Krausz L. p m Fityipalko ap Pásztor a Princess Matilde	Hitch	Fehér, rózsaszín szalag és sapka
12	(11) Ugyanaz p k Aida ap Beauminet a Arabella	Ugyanaz	Ugyanaz
13	Lov. Lederer S. s k Apollonia ap Filoz a Anodyne	Hansi Fries	Világoskék, aranyzsárga sz. világoskék s.
14	(15, 16) Mr. Lincoln p m Duca ap Dumuz a Herczegné	Ch. Planner	Sötétzöld, fehér szegély, sötétzöld sapka
15	(14, 16) Ugyanaz p m Játék ap Jak O'Lander a Pusi	Ugyanaz	Ugyanaz
16	(14, 15) Ugyanaz p m Junius ap Morgan a Junius	Ugyanaz	Ugyanaz
17	Péchy A. ur p m Magister ap Magus a Kunst	Milne	Csereasznyevörös, fekete sapka, ezüstbojt
18	Rohonczy G. ur p m Tiszagyöngye ap Arcadian a Trianella	Kollár	Kék, vörös szalag és sapka
19	Br. Springer G. stp m Angoly ap Pauzschöff a Lady Anglesey	Buttacs	Fekete, vörös sapka
20	(21) Szászberéki ménés p k Castagnette ap Bocage a Isabella	Hansi Fries	Heliotrop, fekete szalag és sapka
21	(20) Ugyanaz s k Gwem ap Gunnersbury a Leány	Ugyanaz	Ugyanaz
22	Szemere M. ur p m Gondolat ap Erklődome a Grille	Maw	Ezüstfőhár, aranyzsárga sapka
23	Gr. Teleki J. p m Ferdi ap Biro a Fliegenfangen	Corfield	Szalmazsárga, kék szalag, vörös sapka.
24	(25, 26) Wahrmann R. p m Gwehrtrass ap Triumph a Sorilla	A. Reeves	Rózsaszín, fekete szegély és sapka.
25	(24, 26) Ugyanaz p m Intruder ap Kishér öcsesse a Indrago	Ugyanaz	Ugyanaz
26	(24, 25) Ugyanaz p k Damiette ap Dumuz a Narcissa	Ugyanaz	Ugyanaz
28	Mr. C. Wood p k Szellő ap Gourmand a Summer Breeze	Hesp	Sötétzöld

Jelöltjeink: Damiette—Castagnette.

II. Háromévesek gátversenye. 2000 korona a győztesnek, 300 korona a másodiknak. Táv. 2400 méter.

1	Ottó Ing. Ö. cs. és kir. Fens. s her Ex. öfő ap Master Kildare a Engelburg	Bomwalter	Fehér, bordeauxv. gyű. feh. uj. és sapka
2	Dreher A. ur s k Billigitz ap Trick-Track a Bee	Smart	Vörös, fehér szegély
3	Dreher A. ur s k Ines ap Pásztor a Infantina	Ugyanaz	Ugyanaz
4	Gr. Esterházy I. p m Lord of Kildare ap Master Kildare a Propaganda	Stiles	Sárga, kék ujjak, sárga sapka
5	Gr. Esterházy M. s m Kirk ap Theodore a Baralis	Ugyanaz	Sárga, kék szegély és sapka.
6	Geist G. ur p k Cereval ap Morgan a Cores H.	Miravik	Fekete, vörös ujjak és sapka
7	Lov. Janota-Rozwki St. s her Alár ap Triumph a Alzbeta	—	Fekete, világoskék szalag, fekete sapka
8	Gr. Kinsky Zs. 36 p m Wienerwald ap Master Kildare a Vidobona	Heath	Vörös és fehér csikós, vörös sapka
9	Gr. Orsich P. hűngy s m Futár ap Triumph a Feetsch	—	Fehér, kék gyűrűk, fehér sapka
10	Rohonczy G. ur p k Estarka ap Pandur a Epiphany	Kollár	Kék, vörös szalag és sapka
11	Szemere M. ur 36 s m Kildare ap Kishér öcsesse a Gantani	Maw	Rozsaszín, aranyzsárga sapka

Jelöltjeink: Esterházy Ist.—Alár.

III. Lányzányosi díj. 4000 korona az elsőnek, 500 korona a másodiknak. Táv. 2000 m.

1	Blaskovich Ernő ur 46 s m Kelet ap Gunnersbury a Csindalan	J. Reeves	Fehér, világoskék sapka
2	Gr. Esterházy M. 46 p m Babuvrat ap Theodore ap Rape of the Lac	Stiles	Sárga, kék szegély és sapka
3	Capt. Gaston 56 stp m Horny ap Chislehurst a Marie	Boorer	Vörös, fekete szalag, kék sapka
4	Péchy A. ur 46 s m Mirkó ap Chislehurst a Marie	Milne	Csereasznyev., fekete sapka, ezüstbojt
5	Mr. Silton 56 s m Brigand ap Gaior a Bravade	Ch. Planner	Vörös és kék csikós, ezüstszürke ujj. és s.
6	Szászberéki ménés 46 p k Jura ap Abouant a Justina	Hansi Fries	Heliotrop, fekete szalag és sapka
7	Wahrmann R. ur 46 s k Tripotema ap Triumph a Baralis	A. Reeves	Rózsaszín, fekete szegély és sapka

Jelöltjeink: Mirkó.

IV. Háromévesek Handicappja. 3000 korona a győztesnek, 400 korona a másodiknak. Távolság 2000 méter.

1	Wahrmann R. ur 36 p k Duna ap Dumuz a Narcissa	A. Reeves	Rózsaszín, fekete szegély és sapka
2	Gr. Kinsky Zs. p m Wienerwald ap Master Kildare a Lady Mildred	Heath	Vörös és fehér csikós, vörös sapka
3	Capt. Gaston 36 p k Csipke ap Morgan a Csokor	Boorer	Vörös, fekete szalag, kék sapka
4	Rohonczy G. ur p m Abgar ap Pariza a Tag of War	Kollár	Kék, vörös szalag és sapka
5	(6) Mr. C. Wood 36 p m Kiszaló ap Fenék a Tartan Banner	Hesp	Sötétzöld
6	(6) Ugyanaz 36 p m Főlk Park ap Morgan a Falaise	Ugyanaz	Ugyanaz
7	Szemere M. ur p m Félénk ap Gaior a Felső	Maw	Ezüstfőhár, aranyzsárga sapka
8	(9) Mr. Lincoln 36 pm Villan, on ap Villan a Vadgalamb	Ch. Planner	Sötétzöld, fehér szegély, söt-zöld sapka
9	(8) Ugyanaz 36 s m Kaying ap Master Kildare a Lady Mildred	Ugyanaz	Ugyanaz
10	Szászberéki ménés 36 p k Ara ap Dumuz a Aram	Hansi Fries	Heliotrop, fekete szalag és sapka

Jelöltjeink: Zsuzsanna.

MŰSZAKI IRODA.
Engelsmann
Rezső
Magánművek
BUDAPEST.
Museum-körút 15.
Elfogad
MŰSZAKIMUNKÁK
kivitelet
TALALMANYOK
ESZABADALMAK
Műszaki
értékesítése

A legjobb hangszereket és húrkat
REMÉNYI MIHÁLY
a m. k. zene-akadémia szállítójánál lehet beszerezni.
Bpest, Király-utca 42. sz.
Javitások kezeség mellett.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Budapesti RÖSER-tanintézet.
Alapított 1853-ban. Tanulók száma 14648.
Millenniumi oklevél.
3-osztályú felső kereskedelmi iskola.
4-osztályú polgári iskola.
Nevelő-internátus.
Beiratás: augusztus 30-tól szeptember 3-ig
Értesítést ad vagy küld
RÖSER JÁNOS,
igazgató.
Budapest, VI. ker., Aradi-utca 10. sz.

Az iskolaévadra! Vászon és fehérnemű raktár a „szép juhásznehéz”
Kunz és Mössmer Budapest, Kiglyó-tér 1. szám.
 Ajánljunk dusráfasztékú, mindennemű és minőségű fehérnemű keletgyéket 8-16 éves iskolás gyermekek részére kőzen, vagy mérték után. Megrendelések utánvé
 teltel és a leggyorsabban eszközöltetnek.
Arjegyzékek kívánatra ingyen.

ADRIA kerékpárok

városi raktár
 a legelőkelőbb és legnagyobb zárt kerékpáriskola
 folyó évi augusztus hó 1-től
Andrássy-ut 69.
 a Plasztikon épületében léteznek.

Zongorák és pianinok

A világ első gyár-
 raiból, valamint sa-
 ját készítmények,
 melyek zeneművé-
 szek által a zene-
 gyöngyeinek nevez-
 tettek el, ez időben
 legszolidabban vásá-
 rolhatók. **124**

Keresztély mintazongora termében
 Budapest, Váci-körút 21. sz.
 Ócska zongorák becsoréltatnak és hangelések vala-
 mint javítások lelkiismeretesen eszközöltetnek.
Váci-körút 21. sz. (Ipar udvar).

Nagy bolthelyiség

a József-körút legelőkelőbb helyén
 f. é. augusztus hó 1-ére kiadó.
 Czim a kladóhivatalban.

IV. Előverseny. 2000 korona a győztesnek. Táv 2300 méter.

1	Gr. Andrássy T. 36 p k	Valoco ap Stronzi a Vegla	60
2	Gr. Bathány F. 36 p her.	Mazan ap Morgan a Mirabelle	50
3	Geist G. ur p k	May be ap Althorp a May	50
4	Br. Korb-Wendemann T. főgy 46 s h	Grobian ap Gunners. a Gamiani	64
5	Lov. Lederer S. stp m	Dalfy ap Pinaus II. a Dunglea	51 1/2
6	G) Rohony G. ur 6 s m	Kezdet ap St. Hourat a Road-roll	60
7	(6) Ugyanaz 36 p m	Abgar ap Puritan a Tag of War	51 1/2
8	Br. Springer G. 36 s k	Kadmea ap Amphion a Gladia	50
9	Szemere M. ur p m	Félnék ap Gataor a Felhő	59
10	Br. Cshütz Zs. 36 p her	Schwiegerbrader ap Morgan a Canée	60
11	Wahmann R. ur 6 p m	Sorgenkind ap Gunnersburg a Ravissant	58

Jelöltjeink: Dalfy—Félnék.

Trainer

Ball	Sárga, két gyűrűs ujjak, két sapka
Huxtable	Szalmasárga
Mravik	Fekete, vörös ujjak és sapka
Smith	Kék, sárga ujjak, fekete sapka
Hansi Fries	Világoskék, arany, szal. világosk. sap.
Kollár	Kék, vörös szalag és sapka
Ugyanaz	Ugyanaz
Butlers	Fekete, vörös sapka
Maw	Erüstfóhér, aranyárga sapka
Milna	Kék, fehér pettyekkel
A. Reeves	Rózsaszín, fekete szegély és sapka

V. Kötéses nyaralónak előversenye. 2000 korona a győztesnek. Táv. 1400 méter.

1	Mr. Blue Green s k	Falma ap Theodora a Palmarum	58 1/2
2	Gr. Degefeld I. p k	A la grecque ap Fenék a Bokréta	59 1/2
3	Egyedi A. ur p k	Calice II. ap Espoir a Sicily	49 1/2
4	(6) Geist G. ur p m	Métra ap Beau Brunnel a Toimette	43
5	(4) Ugyanaz s m	Pimaz ap Beau Brunnel a Problème	60
6	Jékay A. szia. stp. k	Lovrana ap Regyur a Laguna	64 1/2
7	(8) Kranz L. p m	Pityalko ap Pásztor a Princess Mathilde	52
8	(7) Ugyanaz p m	Féklyás ap Achilles II. a Finally	52
9	Lov. Lederer S. s k	Apollonia ap Filou a Anodyne	49 1/2
10	Mr. Lincoln p m	Játék ap Jak O'Lantern a Pusi	48
11	Rohony G. ur p m	Tizka gyöngye ap Arcadian a Tizianella	52
12	Br. Springer G. s m	Lucifer ap Lowland Chief a Lucas	59
13	Gr. Sternberg A. p k	Aglo-H-Agbe ap Master Kildara a Enttäuschung	46 1/2
14	Szemere M. ur p m	Gondolat ap Erikdouna a Grills	56
15	Br. Uchritz Zs. p m	Zelig ap Harweater a Lieb	50
16	(17) Wahmann R. p m	Intruder ap Nisbér öpese a Intrigus	54
17	(16) Wahmann R. p k	Fancy ap Fenék a Princess Maud	49 1/2

Jelöltjeink: Apollonia—Wahmann-istálló.

Metcalf	Zöld, világoskék sapka.
A. Planner	Kék, fehér kettős szalag, két sapka
Mravik	Bordeaux-lazacssz. uj. bordeaux. sap.
Ugyanaz	Fekete, vörös ujjak és sapka
Ugyanaz	Ugyanaz
Metcalf	Szürke, fekete sapka.
Hitch	Fekete, rózsaszín szalag és sapka
Ugyanaz	Ugyanaz
Hansi Fries	Világoskék, aranyárga sz. világoskék s.
A. Planner	Sötétzöld, fehér szegély, sötétzöld sapka
Kollár	Fekete, vörös sapka
Butlers	Világoskék, aranyárga sapka
H. Reeves	Kék, vörös szalag és sapka
Maw	Erüstfóhér, aranyárga sapka
Milna	Kék, fehér pettyekkel
A. Reeves	Rózsaszín, fekete szegély és sapka
Ugyanaz	Ugyanaz

VI. Augusztusi Handicap. 6000 korona a győztesnek, 600 korona a másodiknak. Táv. 1000 méter.

1	Gr. Bathány E. 36 s m	Almos ap King Monmouth a Agusta	62 1/2
2	Drober A. 46 p m	Tip-Top ap Metallist a Tittle-Tattle	62 1/2
3	Br. Uchritz Zs. 36 p m	Kárpát ap Kegur a Kisbóko	57
4	Gr. Schaborn F. 36 stp m	King Amphion ap Amphion a Rosa May	59 1/2
5	Br. Springer G. 36 s m	Favelis ap Lowland Chief a Parane	56
6	Mr. Janófi 66 s m	Piratlan ap Gunnersburg a Panique	52 1/2
7	Gr. Esterházy L. 26 stp m	Lelencz ap Biró a Lella	52 1/2
8	Gr. Festetics T. 36 s k	Maritima ap Culloden a Heiresse	49 1/2
9	Capt. Gaston 36 p m	Ledrose ap Christhurst a Lady Ida	49 1/2
10	Mr. Newman 36 p m	Haltoser ap Christhurst a Marie	49 1/2
11	Gr. Tolaki J. 46 s m	Gyurjád ap Gunnersburg a Kate	49 1/2
12	Kranz L. ur 46 p k	Contra ap Gage a Content	49
13	Lov. Lederer S. 46 p her	Bathya ap Beau Brunnel a Seitelkötő	48 1/2
14	Gr. Esterházy M. 36 s k	Judica ap Theodore a Palmstrum	45 1/2
15	Jaschich-Béni Gy. ur 36 p k	Kiros loány ap Gunnersburg a Hires	44

Jelöltjeink: Haltoser—Tip-Top—Judica.

Huxtable	Szalmasárga.
Smart	Vörös, fehér szegély
Milna	Kék, fehér pettyekkel
Smith	Sárga, vörös szegély, sárga sapka
Butlers	Fekete, vörös sapka
Richards	Rózsaszín, világoskék szegély
Magán	Szalmasárga, két szalag és sapka
Waugh	Aranyárga, két sapka
Boover	Vörös, fekete szalag, két sapka
Hansi Fries	Vörös, két pettyek, vörös sapka
Corfield	Szalmasárga, két szalag és vörös sapka
Hitch	Fekete, rózsaszín szalag és sapka
Ball	Világoskék, arany, szal. világoskék sapka
Stiles	Sárga, két szegély és sapka.
J. Reeves	Kék, vörös ujjak, aranyárga sapka

IV. Kötéses nyaralónak díja. 2000 korona a győztesnek, 300 korona a másodiknak. Távság 1000 méter.

1	Otto Eg. 3 ca. és kir. fens. s m	Mohlauberger ap Triumph a Nickel	54
2	Gróf Andrássy T. s k	Cuba ap Cúma a Canada	54 1/2
3	Gr. Degefeld I. p m	Killarney ap Master Kildara a Westall	59
4	Drober A. ur p k	Naas ap Panzerschiff a Ringyó	54 1/2
5	Mr. Duryt p m	Montclair ap Culloden a Mistake	56
6	Gr. Esterházy L. p m	Tudor ap Theodore a Lehet	56
7	Gr. Festetics P. s k	Tudor ap Pásztor a Talány	54 1/2
8	Gr. Festetics T. s m	Reclair ap Fenék a Echo	56
9	(10) Geist G. ur p m	Abent ap Absalon a Szikra	56
10	(9) Ugyanaz s m	Revasz II. ap Johnsbach a Bórsám II.	60
11	Gr. Henckel A. s m	Boipie ap Master Kildara a Scotch Mist	56
12	Jaschich-Béni Gy. s m	Eregy ap Beaumont a Etiquette	56
13	Gr. Kinsky Zs. s m	Szokás ap Meuthar a Sors	56
14	Kranz L. ur p k	Aida ap Beaumont a Arabella	54 1/2
15	Mr. Lincoln p m	Junica ap Morgan a Junista	56
16	Hg Pálfi M. stp k	Harriet ap Triumph a Harvest	54 1/2
17	Br. Podmaniczky G. p k	Cassiopea ap Jack O'Lantern a Capella	54 1/2
18	Br. Springer G. s k	Yid-Fad ap Fenék a Fidelity	54 1/2
19	Gr. Tolaki J. p k	Wasszany ap Fenék a Windfall	54 1/2
20	(21, 22) Wahmann R. ur p m	Bao ap Bocage a Cars	52
21	(20, 23) Ugyanaz p m	Domitrik ap Dunera a Lady Harmonie	59
22	(20, 21) Ugyanaz p m	Gwehrhaus ap Triumph a Soralla	56

Jelöltjeink: Domitrik—Killarney.

Remswalter	Fekete bord. vör. gyűr. feh. ujjak és s
Ball	Sárga, két gyűrűs ujjak, két sapka
Metcalf	Kék, fehér kettős szalag, két sapka
Smart	Vörös, fehér szegély
Ch. Planner	Sötét, sötétk. feh. onk. ujjak, sötétkék s.
—	Szalmasárga, két szalag és sapka
Hansi Fries	Sárga és két csikós, két sapka
Waugh	Aranyárga, két sapka
Mravik	Fekete, vörös ujjak és sapka
Ugyanaz	Ugyanaz
March	Fekete és két csikós, fekete sapka
J. Reeves	Kék vörös ujjak, aranyárga sapka.
Health	Vörös és fehér csikós, vörös sapka
Hitch	Fekete, rózsaszín szalag és sapka
Ch. Planner	Sötétzöld, fehér szegély, sötétzöld sapka
Stiles	Kék, sárga kettős szalag, két sapka
Ch. Planner	Vörös, fehér ujjak, két sapka
Butlers	Fekete, vörös sapka
Corfield	Szalmasárga, két szalag, vörös sapka.
A. Reeves	Rózsaszín, fekete szegély és sapka.
Ugyanaz	Ugyanaz
Ugyanaz	Ugyanaz

Tan- és nevelő-intézet

nyilvánossági joggal
 Budapest, Hold-utca 19.
 Az intézet 21 év óta áll fenn.

Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumában és nevelő-intézetében, mely államérvényes osztály- és érettségi bizonyítványokat állít ki, a beiratások szept. 1-én kezdődnek. Azonban már most is lehet előjegy.

A növendékek leteleknek tanulnak. Felkészítők és bejárók.

Értekezéssel kívánatra készséggel szolgál az igazgatóság.

Dr. László Mihály, igazgató.

25 évi, részben katonasággal, a budapesti és bécsi kórházakban, részben magánorvosi praxisban szerzett bő tapasztalatok alapján ügyöltje, legrovidebb idő alatt, lelkiismeretes alaposággal és biztos eredménnyel.

Dr. Kajdacsy József

v. or. és kir. orvostudor

a nemzeti betegségek elnevezése alatt összegyűjtött valamennyi bántalmat, másként női és férfibetegségeket, gyengeségi állapotokat pedig az orvosi világ által legújabbán felkarolt és hatásában páratlan sikerű

Elektromasszage

állal.

Lakik: Budapest, V., Váci-körút 4.

I. emelet. 43

Levelekre díjmentesen és kimerítően válaszol. Gyógyeserekről is gondoskodva lesz.

Néknél külön várótartom.

Rendelés naponta 9-4 óráig és este 7-8-ig.

Szives figyelmeztetésül.
Csak a jó tör utat magának. Az én villamos delej „Volta-kereszt” a szerint van átalakítva, hogy az villamos-áram és delej-erőben az eddigieket messze föltúlulja. Kimutathatólag 0.75 Volta-villanyfokot tartalmaz.
Az én villanydelej „Volta-kereszt” nem titkos szer, hanem tudományos **physiologiai** törvényeken alapszik és minden környezetben a **villanyosság** oszlopa.

Elektro-Volta-Kereszt.

Nem lehet eléggé ajánlani minden embernek, hogy hordja mindig a **VOLTA-KERESZTET**, mely az idegeket erősíti, megújítja a vért és az egész világot összehasonlíthatatlannak elismert szer a következő betegségeknek: **köszvény, rheuma, neuralgia, idegyengeség, álmatlanság,**

FELDMANN ANTAL-nál

hideg kezek és lábak, hipocondria, sápkör, asthma, benuis, görcsök, bőrbetegségek, aranyér, gyomorhajok, influenza, köhögés, sükettség, fülzúgás, fej- és fogfájás stb. s. b. Az életaró önkénytelen elvesztése, tehetetlenség és elgyengülés a volta-kereszt folytonos viselése által gyógyíthatók.

Kölgyek és leányok a kritikus időkben csakis a volta-keresztet hordják, mert ez ugyszólván mindenkor csillapítja a fájdalmat. Villanyos áramú megóv. kellemetlen következményektől, amely már oly sok fiatal életet oltott ki a kritikus időben.

Reformátusok és izraeliták csillag-alakban kaphatják. **Ára darabonként 1.80 kr., vidékre franko 2 fr.**

Megrendelhető: Budapest, VII. kerület, Kerepesi-ut 50. sz. Erzsébet-körút sarkán.

MIKSZÁTH KÁLMÁN
Katángy-Naptár-a
1899-re,
melyet az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetői **ingyen** fognak megkapni,
hirdetések közlésére a legalkalmasabb.
Hirdetéseket elfogad:
az ORSZÁGOS HIRLAP KIADÓHIVATALA
VIII. ker., József-körút 85. szám.

PROGRAMM.
BUDAPESTI LÓVERSENYEK
Nyári meeting.

Szombat, augusztus 20. 4. nap. Délután 3 órakor.

I. Csömöri díj. 3000 korona az elsőnek, 400 korona a másodiknak. Táv. 1400 m.

1 Mr. Dorryt 36 p k Namura ap Kegy-ur a Messaline	51 1/2	Trainer	Ch. Plannar	Sötétk., sötétk. és feh. csik. ujjak, stk. a.
2 Gr. Esterházy M. p k Francazia Miklós ap Theodore a Jadviga	51 1/2	Silles	Sárga, kék szegély és sapka.	
3 Gr. Forgách L. 36 p k Kisasszony ap Beaumais a Fickler	51 1/2	Richardis	Világoskék, rózsasz. uj. szal. és sapka	
4 Capt. Gaston 56 stp m Morry ap Chislehurst a Marie	57 1/2	Boorer	Vörös, fekete szalag, kék sapka	
5 Gr. Hunyady L. 36 s k Fille ap Triumph a Full Speed	51 1/2	Pell	Fekete, rózsaszín ujjak, fekete sapka	
6 Gr. Kinsky Zs. 36 stp k Ellis ap Puritan a Jacith	51 1/2	Heath	Vörös és fehér csikok, vörös sapka	
7 Miklósfalvi ménes 36 p m Wagner ap F. rian a Almaná	53	Johnson	Fehér, vörös szalag és ujjak, kék sapka	
8 Mr. Newmarket 36 p m Malteser ap Chislehurst a Marie	53	Hansí Fries	Vörös, kék pettyek, vörös sapka	
9 Hg Pálffy M. stp m Emszak ap Erikbrig a Emerzalia	53	Síles	Kék és sárga kockás, sárga ujjak és s.	
10 Péchy A. ur 46 s m Mirkó ap Chislehurst a Marie	57 1/2	Milas	Cseresznyevörös, fekete sapka ezüst bojt.	
11 Gr. Pejacsevics A. 36 stp k Fés ap Kisbér öcsöce a Feo	51 1/2	Batters	Kék, sárga öv.	
12 Br. Springer G. 36 p m Vert-Vert ap Primás II. a Vertanna	53	Huxtable	Fekete, vörös sapka	
13 Gr. Thun fhdgy. 36 p m Aldomás ap Moother a Altema	53	Ugyanaz	Fehér, vörös gallér és sapka.	
14 (15) Tránkel A. száz. 36 stp m Turri-Tardi ap Trück-Trück a Dova	53	Milne	Ezüstszerű, vörös ujjak és sapka	
15 (14) Tránkel A. száz. 36 p k Longohamps ap Springfeld a Long Walk	53	A. Reeves	Ugyanaz	
16 Br. Uchritz Zs. 36 p k Perle rose ap Kisbér öcsöce a Györgyön	49 1/2	Reep	Kék, fehér pettyekkel	
17 Wahnmann R. ur 26 p k Duna ap Dunna a Narcissa	51 1/2		Rózsaszín, fekete szegély és sapka	
18 Mr. C. Wood 36 p m Zászlós ap Fenék a Tartar Banner	53		Sötétzöld	

Jelöltjeink: Kisasszony—Zászlós.

II. Nyaralón háromévesek gátversenye. 2000 korona a győztesnek, 300 korona a másodiknak. Táv. 2300 méter.

1 Ottó Hg Ó es. és kir. Fens. s her. Er öfő ap Master Kildare a Engelsburg	65	Romvalter	Fehér, bordeauxv. gyű. feh. uj. és sapka
2 Gr. Battányi E. p her Massza ap Morgan a Mirabelle	65	Huxtable	Szalagsárga
3 Lov. Janota-Bzowski St. s her. Alár ap Triumph a Alzbeta	65	Smart	Fekete, világoskék szalag, fekete sapka
4 Dreher A. ur s k Ines ap Pásztor a Infanta	65	Heath	Vörös, fehér szegély
5 (6) Gr. Kinsky Zs. p m Táltos ap Panzerschiff a Tirabza	65	Ugyanaz	Vörös és fehér csikok, vörös sapka
6 (5) Ugyanaz stp k Ellis ap Puritan a Judith	66	Hitch	Ugyanaz
7 Krausz L. ur p m Dezős ap Morgan a Donna Margherita	65	Hansí Fries	Fehér, rózsaszín szalag és sapka
8 Lov. Lederer S. p k Tarka ap Dunare a Tresor	65		Világoskék, arany. szalag, világkék sapka
9 Gr. Orsich P. kungy s m Entár ap Triumph a Feetecki	65	Maw	Fehér, kék gyűrűk, fehér sapka
10 Szemere M. ur s m Kilenecsa ap Kisbér öcsöce a Gazianá	65	A. Reeves	Ezüstfehér, aranyárga sapka
11 Wahnmann R. ur p m Marchour ap Merry Hampton a Eschenfress	65		Rózsaszín, fekete szegély és sapka

Jelöltjeink: Alár—Patár.

III. Szt.-István-díj. 60.000 korona a győztesnek, 10.000 korona a másodiknak, 6000 korona a harmadiknak, 2000 korona a negyediknek és 2000 korona a nyerő fő-idomárjának. Táv. 1800 méter.

1 Anersperg F. 36 stp m Sylvester ap Triumph a She	46	Ealr	Fehér, kék szalag és sapka.
2 Dreher A. ur 36 p m Gagerl ap Panzerschiff a Gay Lady	55 1/2	Smart	Vörös, fehér szegély
3 Egedy A. ur N. 36 p m Jurátas ap Panzerschiff a Justina	46	A. Plannar	Bordeauxv., lazacsz. ujjak, bordv. sapka
4 Gr. Esterházy. 36 s k Wie Seide ap Triumph a Vinaigrette	44 1/2	Silles	Sárga, kék szegély és sapka
5 (6) Gr. Festetics T. 36 stp m Crampson ap Calladen a Addy	51	Wangh	Aranyárga, kék sapka
6 (5) Gr. Festetics T. 36 s m Dogo ap Gannessbury a Desdemona	48 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz.
7 Gr. Károlyi I. 36 p m Filikus ap Prefarment a Merry Bird	45	Huxtable	Vörös, kék ujjak, vörös sapka
8 Br. Königswarter H. 36 stp k Komassassony ap St. Serf a Thoughtless	57	J. Reeves	Sötétkék, aranyárga ujjak és sapka
9 Krausz L. ur 36 p m Fodor ap Orwell a Finaly	49	Hitch	Fehér, rózsaszín szalag és sapka
10 Péchy A. ur stp m Dória ap Domovan a Adria	46	Milne	Cseresznyevörös, fekete sapka, ezüstbojt
11 Robonczy G. ur 36 s m Esterházy ap Milan a Ester	58 1/2	Kellár	Kék, vörös szalag és sapka
12 Br. Springer G. 46 p m Or-dar ap Orwell a Agnes Ethel	54	Batters	Fekete, vörös sapka
13 Szemere M. ur 36 p m Makó ap Marlan a Rebecca	58 1/2	Maw	Ezüstfehér, aranyárga sapka
14 Tránkel A. száz. 46 p m L'astro ap Wésam a Lovely	41	Huxtable	Ezüstszerű, vörös ujjak és sapka
15 Br. Uchritz Zs. 36 p m Viggo ap Kegy-ur a Speculation	45	Milne	Kék, fehér pettyekkel
16 Gr. Wenzheim D. 36 p m Shannon ap Panzerschiff a Sheelah	46	J. Reeves	Sárga, fehér ujjak, vörös sapka.

Jelöltjeink: Dória—Or-dar—Esterházy.

LANGEN és WOLF BUDAPEST, VI., Lázár-u. 1.
Szállítja a világért
eredeti „Ottó” motorokat
légüzemű- és benzín-használatra.
Ezen motorok minden iparágban a legjobb és legmegbízhatóbb üzemgépeknek bizonyultak. Gazdasági gépek üzeméhez ajánljuk a pályadíjas **„Ottó” benzín-mozgonyt.**
Nem kell gépész! Nincs tüzveszély!
Nincs vízfogyasztás!
Felvilágosítás, prospektus és költségvetés ingyen.

Blaha Lujza
pipere-crème.
Ezen Blaha Lujza pipere-crème úgy nappelt nagy művésznőknek, valamint a főváros tehetősebb hölgyeinek is kedves pipere-crème, mert szerfölötti finomságú, meglepő és felláttat kelts hatású, mely már az első kísérlet után is észlelhető, minden hölgy, aki csak egyszer is használta ezen pipere-crème-t annak többé más nem kell. Mert mint a vegyvizsgálat igazolja, teljesen **ortalmatlan és színtelen, egészen új** bőrápoló és bőrszűző pipere-crème, mely a bőrre kenve azonnal beszívódik és a bőr gyengén kifehéredik, miként az arcmáskoránál **szép simaságot, fénytelen hatványosság fehérséget és üdültséget nyújt.** És ezen úde románéz Teint Parisien alatt az arczdöröszes tisztáltsággal u. m. szeplo, pórszemek (wimerlik), bőratka (mittessen), a száros, nyers, durva vörös arczsín, az orr, nyak, kar és kéz vörössége, ardek és bőrfoltok mind eltűnnek, s **merészsiments és azonnal felszedődik,** nemcsak estőli használatra, hanem **éppen nappali használatra kiválóan alkalmas,** miért is estélyre, színházba vagy sétára menés előtt nélkülözhetetlen kiegészítő részét képezi a legelőcsésőbb toletté-nek is. Számos közönség és elismerő levél igazolja ezen crème jószágát. 1 téglay ára használati utasítással 1 frt 20 kr., Blaha Lujza crème-powder fehér, crème és rózsaszínben 1 doboz 80 kr. és száppan 1 darab 50 kr. Kapható közvetlen a készítőnél: **Dévat Széltőgy István** gyógyszerésznél, Budapest, I. ker. Károcsányi-utca 1. sz. Raktár Budapest: **Törő József** gyógyszerárakban, **Opera** gyógyszerárak, **Nádor** gyógyszerár és Debreczenben dr. Kotschnek és Tóth Béla gyógyszerárakban.
Óvakodjunk a rossz utánzatoktól.

TITKOS BETEGSÉGEKET,
hugycsőfolyásokat és sebket, az ünfertőztes etobajait, az elgyengült férfere, magbűlések, s bujakor utókövetkezményeit, nőknél fehérlését, bűrmennyire idülték is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója és bűrbetegségeket gyógyít ul gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan.
Dr. GARAI ANTAL
orvos, sebész- és szülésztudor v. cs. kir. oszt. főorvos
Budapest, Belváros, IV. ker., Klyó-utca 1. szám.
I. emelet, Bejárát a lépcsőnél.
Rendel naponta délelőtt 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.
Dijazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszlatik és gyógy-szerekről is gondoskodik a lesz.
Néknél **hűlőn váróterem.**
Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető:
NÉPSZERŰ UTMUTATÓ.
(Már a 12-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek é-szerző gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt be-küldése mellett bérmentre, vagy 90 kr utánvet mellett.
A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása II. A nemi éle-ébredése. III. Az ünfertőztes és az éjjeli magbűlések IV. Hugycsőtakar (trippér) és luygycsőszűkeleték V. A bujakor (siphilis), VI. A fehérlés. VII. Elgyengült férfere VIII. Női magtalanság. IX. Az ivarszervek megbetegedéseinek főtünyezője: a prostitúció.